

ГАЛАКТИКА
ГАЛАКТИКА
БИБЛИОТЕКА
БИБЛИОТЕКА

ХАРИ ХАРИСЪН СВЯТ НА СМЪРТТА I

Ф А Н Т А С Т И К А

ХАРИ ХАРИСЪН СВЯТ НА СМЪРТТА I

Превод: Катя Манчева

chitanka.info

Отровна трева, кръвожадни растения, летящи твари със смъртоносни нокти по крилете — хилядогодишната еволюция на странната планета Пиръс е създала форми на живот, от които и електронен мозък би сънувал кошмари. Цялата тамошна природа като че се стреми единствено да унищожи малобройната човешка колония, която, окопала се в Периметъра, непрестанно усъвършенства оръжията си. Безумна, нескончаема война, разруха, смърт... Чий зъл гений е натворил всичко това? Съществува ли изход? Такава е загадката, която трябва да разреши Джейсън динАлт, вселенският комарджия, увлечен неволно в едно невероятно приключение, сътворено от въображението на Хари Харисън — класик на американската фантастика.

1.

Комуникационната тръба въздъхна леко и пусна в приемателната купа капсула със съобщение. Предупредителният звънец отекна веднъж и замря. Джейсън динАлт впери поглед в безобидната капсула, сякаш тя беше бомба с часовников механизъм.

Нещо ставаше. Той почувства как от напрежение стомахът му се свива на топка. Това не бе обичайният типова циркуляр, нито някакво хотелско известие, а запечатано лично послание. Но той не познаваше никого на тази планета, тъй като бе пристигнал с кораба едва преди около осем часа. А и от последния път, когато смени корабите, носеше ново име — значи не би могло да е лично послание. И все пак беше.

С нокътя на палеца разчупи печата и отвори капачето. Записващото устройство в голямата колкото молив капсула придаваше на гласа от лентата метален тембър, без да издава притежателя му.

— Кърк Пиръс^[1] би желал да се види с Джейсън динАлт. Чакам във фойето.

Ставаше нещо, но нямаше как да се предотврати. Можеше пък човекът да се окаже съвсем безобиден. Търговски пътник или някой, сбъркал името. Джейсън все пак внимателно нагласи пистолета си зад една възглавница на канапето и вдигна предпазителя. Нима можеше да се предскаже развоят на такива събития. Той се обади в рецепцията, че ще приеме посетителя. Когато вратата се отвори, вече се беше отпуснал в единия край на канапето и отпиваше от висока чаша.

„Бивш борец.“ Това бе първата му мисъл при вида на посетителя. Кърк Пиръс бе сивокос, човек-канара, тялото му сякаш беше издялано от мускули. Сивото му облекло бе толкова обикновено, та чак приличаше на униформа. Под лакътя му бе прикрепен ръбест и изтърган от употреба кобур, от който надничаше безизразното дуло на пистолет.

— Ти си динАлт, комарджията — направо рече непознатият. — Имам предложение за тебе.

Джейсън погледна над чашата, като мислено прехвърляше възможностите. Това беше или полицията, или конкуренцията, а той не искаше да си има работа нито с едните, нито с другите. Доста повече информация му трябваше, преди да се впусне в някаква сделка.

— Съжалявам, приятел — усмихна се Джейсън. — Но си сбъркал адреса. Бих ти услужил, но играта ми май носи повече печалба на казиното, отколкото на мен самия. Та...

— Да не се разиграваме един друг — прекъсна го Кърк с боботещия си, дълбок глас. — Ти си динАлт, а също и Бохел. Ако искаш още имена, ще спомена „Планетата на Махаут“, „Казино Небула“ и безброй други. Предложението ми е от взаимна изгода и по-добре е да го чуеш.

Киселата усмивка на Джейсън не трепна при нито едно от тези имена. Но всяка частица от тялото му се изопна и застана нащрек. Мускулестият непознат знаеше неща, които не биваше да знае. Време беше да смени темата.

— Имаш пистолет един път — каза Джейсън. — Но оръжията ми действат на нервите. Ще съм ти благодарен, ако го свалиш.

Кърк отправи смръщен поглед към пистолета, като че ли го виждаше за първи път.

— Не, никога не го свалям. — Изглежда, му стана малко неприятно от това подканване.

Опипването на почвата приключи. Ако искаше да се измъкне жив от положението, Джейсън трябваше да вземе инициативата в свои ръце. Наведе се напред, за да остави питието си на масата, а другата му ръка съвсем естествено се плъзна зад възглавницата.

— Боя се, че се налага да настоявам — каза той, вече докосвайки приклада. — Винаги се чувствам малко неудобно сред въоръжени хора.

Продължаваше да говори, за да отвлича вниманието на посетителя, докато измъкваше пистолета си. Бързо и без резки движения. Но и на бавни обороти да бе действал — все същото — Кърк Пиръс не помръдна нито при появата на пистолета, нито когато влизаше в обсега на мерника му. Реагира едва в последния момент. Но дори и тогава движението остана незабележимо. Уж отначало пистолетът му си беше в кобура, а след миг — вече бе закован между очите на Джейсън. Отвратително, тежко оръжие с издраскано от употреба дуло.

Джейсън знаеше, че повдигне ли макар и на милиметър собственото си оръжие, с него е свършено. Отпусна го внимателно, като се ядосваше на себе си, че бе решил да действа със сила, а не с разум. Кърк плъзна пистолета си обратно в кобура със същата лекота, с която го бе измъкнал.

— Засега толкова — каза той. — Нека да си свършим работата.

Джейсън се пресегна и отпи голяма глътка от чашата, за да укроти яда си. Той бе бърз стрелец — толкова пъти от това му бе зависил животът, а сега за първи път го изпреварваха. Раздразни го непосредствеността и простотата, с които бе извършено това.

— Не съм настроен делово — отвърна той язвително. — На Касилия съм дошъл да откъсна, да се махна от работата.

— Нека не се будалкаме, динАлт — нетърпеливо го прекъсна Кърк. — Никога през живота си не си се занимавал с нещо почтено. Ти си професионален комарджия и аз съм при теб именно заради това.

Джейсън потисна гнева си и захвърли пистолета на другия край на канапето, за да не се изкуши да го използва. Толкова бе сигурен, че на Касилия никой не го познава, и с такова нетърпение предвкусваше големия удар в казиното. Но остави тревогите си за по-късно. Този тип с вид на борец като че ли знаеше всичко. Да го чуе какво крои и какво цели.

— Добре, какво искаш?

Кърк се стовари на един стол, който изскърца застрашително под тежестта му, и изрови някакъв плик от джоба си. Бързо го отвори и сложи на масата шепа бляскави галактични полици. Джейсън ги погледна и изведнъж се изправи.

— Да не са фалшиви? — попита той и вдигна една от тях към светлината.

— Достатъчно истински са — му отвърна Кърк. — От банката съм ги взел. Точно двайсет и седем — или двайсет и седем милиона кредита. Искам да ги използваш, като начален капитал, когато отидеш в казиното довечера. Заложил ги и спечели.

Съвсем истински изглеждаха — а това можеше и да се провери. Джейсън замислено ги опипваше, докато изучаваше непознатия.

— Не знам какво си си наумил. Но сигурно схващаш, че не мога да ти дам никакви гаранции. Аз играя — но не винаги печеля.

— Играеш — и печелиш, щом искаш — мрачно отвърна Кърк. — Проучихме това доста внимателно, преди да дойда.

— Да не искаш да кажеш, че си служи с мошеничество... — Джейсън внимателно овладя отново яда си и го потисна. Раздразнението нямаше да го доведе до никъде.

— Може и да не му викаш мошеничество, все ми е едно, честно казано — продължи Кърк със същия равен глас, без да му обръща внимание. — Хич не ме е грижа дали ръкавите ти са подплатени с аса, или пък на пръстите на краката имаш електромагнити. Стига да печелиш, нравствената страна на въпроса не ме засяга. Казах, че имам предложение... Здравата сме се трудили за тези пари... но пак не стигат. За да ти стане по-ясно, имаме нужда от три милиарда кредита. Хазартът е единственият начин да се сдобием с такава сума. Като използваме тези двайсет и седем милиона за начален капитал.

— А аз какво ще получа от цялата работа? — невъзмутимо попита Джейсън, сякаш започваше да вижда някакъв смисъл в тази фантазмагория.

— Можеш да задържиш всичко над трите милиарда, справедливостта го изисква. Не рискуваш собствени средства, но ако спечелиш, ще си оправиш положението до края на живота.

— А ако загубя?

Изведнъж Кърк се замисли — очевидно подобно развитие на нещата не му бе съвсем по вкуса.

— Да, има и такава вероятност. Виж, това не ми е минавало през ума.

И решението не закъсня.

— Ако загубиш... ами, предполагам, че ще трябва да поемем този риск. Но в такъв случай май ще е по-добре да те ликвидирам. Поне толкова заслужават онези, които загинаха, за да се сдобием с двайсет и седемте милиона. — Думите бяха изречени тихо, без злоба и звучаха повече като обмислено решение, отколкото като заплаха.

Джейсън се изправи, напълни отново чашата си, предложи една и на Кърк, който я пое и кимна в знак на благодарност. После закрочи напред-назад, тъй като не можеше повече да седи на едно място. Предложението го ядосваше, но и неотразимо го привличаше. Беше комарджия и този разговор го караше да се чувства като наркоман при вида на наркотици.

Той спря внезапно, осъзнал, че вече от известно време е взел решение. Дали ще спечели, или ще загуби... дали ще живее, или ще умре... нима можеше да се откаже от възможността да разиграе такива пари! Изведнъж се обърна и размаха пръст към гиганта на стола.

— Дадено... вероятно още от мига, в който влезе тук, си знаел, че ще се съглася. Но и аз имам няколко условия. Искам да знам кой си и кои са тези, за които непрекъснато говориш. И откъде са парите... крадени ли са?

Кърк пресуши чашата си и я побутна настрана.

— Крадени ли? Напротив. Две години копахме и пречиствахме руда, за да се сдобием с тях. Копяхме на Пиръс и я продадохме тук, на Касилия. Много лесно можеш да провериш това. Аз я продадох. Аз съм посланикът на Пиръс тук, на тази планета — и той се усмихна при тази мисъл. — Не че това има особено значение, посланик съм и още на поне шест планети. Но върши доста работа при сключване на сделки.

Джейсън погледна към мускулестия, сивокос човек с износени, подобни на униформа, дрехи и реши да не се разсмее. Какви ли не неща се научаваха по граничните планети и всяка една дума можеше да се окаже истина. И за Пиръс не беше чувал, но това нищо не значеше. В обитаемата вселена съществуваша над трийсет хиляди познати планети.

— Ще проверя твърденията ти — каза Джейсън, — ако са истина, работата ще стане. Обади ми се утре...

— Не — прекъсна го Кърк. — Парите трябва да се спечелят довечера. Вече съм издал чек за тези двайсет и седем милиона. Ще изгърмя до небесата, ако не ги внесем утре сутринта, тъй че срокът ни е дотогава.

С всеки изминал миг Джейсън виждаше в цялата работа нещо все по-налудничаво, но и... по-интригуващо. Той погледна часовника си. Все още имаше достатъчно време да разбере дали Кърк лъже.

— Дадено, ще действаме довечера — каза той. — Само че ще ми трябва една полица за проверка.

Кърк се надигна да си ходи.

— Вземи ги всичките, ще се видим чак след като спечелиш. Ще бъда в казиното, естествено, но не се издавай, че ме познаваш. Би било

много по-добре, ако не знаят откъде идват парите ти, нито пък колко имаш.

След това му стисна ръката като в менгеме, при което едва не му строши кокалите, и си отиде. Джейсън остана насаме с парите. Разтвори ги като карти за игра и се загледа в златистокафеникавите им изображения, мъчейки се да вникне в това, което ставаше. Двайсет и седем милиона кредита. Какво му пречи просто да си излезе с тях през вратата и да изчезне. Всъщност нищо с изключение на собственото му чувство за чест.

Кърк Пиръс, човекът — съименник по фамилия на родната си планета, или бе най-големият глупак на вселената, или пък просто знаеше какво прави. Начинът, по който бе протекъл разговорът, подсказваше на Джейсън, че е най-сигурно да заложи на второто.

— Уверен е, че по-скоро ще разиграя парите, отколкото да ги открадна — промърмори той кисело.

След това пъкна малък пистолет в кобура на кръста си, прибра парите в джоба си и излезе.

---

[1] В оригинала Pyrrus — аналогия с Pyrrhus II (Пир), владетел на Епир от 295 до 272 г. преди Христа, водил ожесточени битки с римляните и удържал победа над тях след тежки загуби (оттук и изразът „пирова победа“). ↑

2.

При вида на една от представените му полици касиерът робот в банката направо изсвистя от електронен шок и светлинният сигнал на екрана му препрати Джейсън към заместник-директора Уейн. Обикновено спокоен, Уейн ококори очи и леко пребледня, като видя размерите на пачката.

— Вие... желаете да ги внесете при нас? — попита той, а пръстите му несъзнателно галеха хартийките.

— Не днес — отвърна Джейсън. — Върнаха ми един заем. Бихте ли проверили дали са истински и да ми ги осребрите. Искам петстотин хиляди кредита.

На излизане от банката и двата му вътрешни джоба бяха здраво натъпкани. Полиците бяха истински и той се чувстваше като самоходна хазна. За първи път в живота си изпитваше неудобство, че носи такава огромна сума. Махна на едно минаващо хелитакси и се озова право в казиното, където знаеше, че ще е в безопасност. За известно време.

Казиното „Касилия“ беше хазартният център на разположената наблизо група звездни системи. Джейсън го виждаше за първи път, въпреки че много добре знаеше какво може да представлява. Бе прекарал по-голямата част от съзнателния си живот в такива казина на други планети. Обстановката се различаваше, но същината — не. На повърхността — хазарт и светски отношения, а зад кулисите — всичките скрити пороци, които можеш да си позволиш. На теория залаганията нямаха ограничение, но това важеше само до определен момент. Когато за заведението възникнеше реална опасност, играта преставаше да е честна и изключително печелившият клиент трябваше много да внимава. Това бяха условията, при които Джейсън динАлт бе играл безброй пъти. И сега бе нащрек, но немного угрижен.

Ресторантът бе почти празен и салонният управител бързо се устреми към богато облечения чужденец. Джейсън бе строен, мургав, с решителни и самоуверени движения. Приличаше повече на богат

наследник, отколкото на професионален комарджия. Външността имаше голямо значение и той държеше на нея. Кухнята изглеждаше добра, а избата се оказа чудесна. Докато чакаше супата, той проведе ентузиазизиран професионален разговор със сервитьора, а след това започна да се наслаждава на вечерята.

Ядеше, без да бърза, и ресторантът се изпълни, преди да е свършил. После запали дълга пура и изгледа програмата, за да убие още малко време. Когато най-сетне отиде в игралните зали, те бяха пълни и оживени.

Започна да обикаля бавно залата и остави тук-там няколко хиляди кредита. Почти не забелязваше как играе, тъй като вниманието му бе повече съсредоточено върху това да усети играта. Тя изглеждаше честна, а съоръженията — в нормално състояние. Даваше си сметка, че всичко много бързо може да се промени. Обикновено не ставаше нужда — процентът на заведението стигаше за осигуряване на печалбата.

За миг зърна Кърк с крайчеца на очите си, но не му обърна внимание. Посланикът не преставаше да губи незначителни суми на „сребърна седмица“ и изглеждаше нетърпелив. Вероятно чакаше Джейсън да започне да играе сериозно. Джейсън се усмихна и продължи обиколката си, без да бърза.

Накрая, както обикновено, се установи на масата за зарове. Това бе най-сигурният начин да се печели на дребно. *А ако я почувствам тази вечер, ще прочистя цялото казино!* Ставаше въпрос за тайната му, за силата, която неизменно работеше за него — и от време на време му позволяваше да осъществи съкрушителен удар и да се оттегли бързо, още преди биячите да са се появили за парите си.

Доиде и неговият ред и Джейсън с мъка хвърли осем. Разиграваха се дребни суми и той не се насилваше — просто се пазеше от седмиците. Отбеляза точка и пропасува печелившата комбинация. После хвърли празно и предаде заровете на следващия.

Седеше и машинално залагаше дребни суми. Докато заровете минаваха от ръка на ръка на масата, той си мислеше за силата. Чудно, че и след толкова години работа не разбираме много от пси. Хората може да се понаучат, способностите може да се поусъвършенстват, но това е всичко.

Тази вечер се чувстваше силен, знаеше, че парите в джоба му го изпълват с онази допълнителна самоувереност, която понякога му помагаше да направи пробив. Вдиша с притворени очи заровете и мислено погали вдлъбнатите бели точки. В следващия миг те изхвърчаха от ръката му и образуваха седмица пред втренчения му поглед.

От години не бе изпитвал въздействието ѝ в такава степен. Това бе работа на пачката от милиони кредити. Заобикалящият го свят бе с ясни и изострени очертания, а заровете — изцяло в негово владение. Знаеше с точност до десет кредита сумите, които се намираха в портфейлите на останалите играчи, и усещаше картите в ръцете на играчите зад себе си.

Бавно, внимателно той взе да увеличава мизата.

Хвърляше без ни най-малко усилие — заровете се търкаляха и спираха като опитомени кучета. Без да бърза, Джейсън се съсредоточаваше върху психологията на играчите и на крупиеето. Минаха почти два часа, докато увеличи купчината пред себе си на седемстотин хиляди кредита. И тогава зърна крупиеето да сигнализира за присъствието на сериозно печеливш клиент. Изчака идването на човека с безизразния поглед, който щеше да наблюдава играта, духна върху заровете, заложи спечелената сума и... с едно хвърляне прати всичко по дяволите. Изпратеният от заведението служител се усмихна доволно, крупиеето си отдъхна... а Джейсън видя с крайчеца на окото си как Кърк става моравочервен.

Потънал в пот, пребледнял, Джейсън разгърна с едва забележимо трепереща ръка сакото си и измъкна един от пликите с новите банкноти. Разчупи с пръст печата и остави две от тях на масата.

— Може ли да залагаме без ограничения? Бих искал... да си възвърна известна част от парите.

Крупиеето вече едва съдържаше усмивката си, но все пак погледна към служителя, който бързо му кимна в знак на съгласие. Имаха си работа с мухльо, на когото трябваше да измъкнат всичките пари. Цяла вечер игра от портфейла си, а сега бъркаше в запечатан плик, за да се мъчи да си възвърне загубеното. На всичкото отгоре пък пликът бе доста дебел и вероятно пълен с чужди пари. Не че това имаше някакво значение за заведението. За тях парите не миришеха. Играта срещу казиното продължи в много спокойна обстановка.

Точно според желанието на Джейсън. Трябваше да овладее положението колкото се може по-здро̀во, още преди някой от тях да си даде сметка, че губят те, а не той. Неприятностите предстояха и на него му се искаше да ги отложи за колкото се може по-късно. Тогава вече ще стане трудно да се печели безпрепятствено... а и силата пси може да си отиде по-бързо, отколкото бе дошла. Нямахше да му е за първи път.

Сега той играеше срещу заведението. Другите двама играчи очевидно бяха подставени лица, а около тях се събра плътна тълпа от зрители. След няколко незначителни загуби и печалби той улучи серия от печеливши комбинации и купчината златни чипове пред него все повече се уголемяваше. Според грубата му преценка в нея имаше около милиард. Заровете продължаваха да му се подчиняват, но Джейсън тънеше в пот от напрежение. Изведнъж заложи целия куп чипове и посегна към заровете. Но крупнето се оказа по-бърз и го изпревари.

— Заведението иска нови зарове — заяви той без заобикалки.

Доволен от неочакваната почивка, Джейсън се изправи на стола си и изтри ръце. В стремежа си да прекъсне печелившата серия заведението вече за трети път подменяше заровете. Имаха това право. Служителят на казиното с безизразния поглед отвори чантичката си както преди и извади първия чифт, който му попадна. Разкъса пластмасовата им опаковка и ги метна по дължината на масата към Джейсън. Те образуваха печелившата седмица и Джейсън се усмихна.

Но усмивката му помръкна, щом ги взе в шепата си. Заровете бяха прозрачни, прецизно изработени, еднакво тежки от всичките си страни и... фалшиви.

Оцветяването на точките върху петте страни и на двата беше от някаква сплав от тежък метал — вероятно олово. А върху шестата страна — от желязна сплав. Нямахше проблеми, ако не попаднат в магнитно поле — което означаваше, че може би цялата повърхност на масата е намагнетизирана. Едва ли щеше да забележи разликата, ако не беше погледнал заровете с вътрешния си взор. Но как да се измъкне от това положение?

Докато ги разклащаше бавно в шепата си, той светкавично обходи масата с поглед. Точно това му трябваше. Пепелник с магнитна основа, която го прилепваше към металния край на масата. Джейсън

престана да разклаща заровете и ги погледна втренчено, после се пресегна и сграбчи пепелника. Сложи го върху дланта си.

Когато го вдигна отново, от всички страни се изтръгна задружно ахване. Заровете бяха залепнали за долната му част и се показваха чифт шестици.

— Това ли наричате редовни зарове? — попита той.

Човекът, който ги бе извадил, бързо посегна към страничния си джоб. Никой друг освен Джейсън не видя какво се случи по-нататък. Готов всеки миг да хване собствения си пистолет, той не изпускате тази ръка от поглед. Щом служителят бръкна в джоба си, от тълпата зад него се пресегна една друга ръка. Четвъртитата ѝ форма безпогрешно издаваше собственика ѝ. Дебелият палец и показалец мигновено се заключиха около китката на служителя и след това изчезнаха. Човекът нададе пронизителен вик и вдигна ръка, която увисна от счупените кости на китката като ръкавица.

При така добре защитени флангове Джейсън можеше да продължи играта.

— Предишните зарове, ако нямате нищо против — тихо каза той.

Зашеметен, крупнето ги побутна към него. Джейсън бързо ги разклати и ги хвърли. Но преди още да паднат на масата, той разбра, че са извън контрола му — мимолетната сила пси си бе отишла.

Те се търкаляха ли, търкаляха и накрая спряха на седем.

Той преброи чиповете, които се плъзгаха към него — общата им стойност беше малко под два милиарда кредита. Ако напуснеше играта сега, щяха да си останат с това, но Кърк се нуждаеше от три милиарда. Е, и толкова би трябвало да им стигне. Той посегна към чиповете, но срещна погледа на Кърк отсреща, който категорично поклати отрицателно глава.

— Давай тогава — каза отпаднало Джейсън, — още едно хвърляне.

Духаше върху заровете, лъскаше ги в маншета си и се чудеше как е успял да се забърка в цялата тази каша. Милиарди да се търкалят върху чифт зарове. Почти колкото целогодишния приход на някои планети. Единствената причина за високата миза бе обстоятелството, че правителството на планетата притежаваше контролния пакет акции в казиното. В стремежа си отново да се сдобие с изчезналата сила той

не спираше да разклаща заровете... но накрая бе принуден да ги хвърли.

Всички игри в казиното бяха спрели и хората се бяха качили по масите и столовете, за да гледат. Огромната тълпа бе притаила дъх. Заровете отскочиха от плота с дрънчене, което отекна още по-силно в тишината, и се приземиха върху покривката.

Пет и едно. Шест. Но все още не беше стигнал целта си. Тогава той ги взе в шепата си, тихичко им заговори, произнасяйки прастарите заклинания, които носеха късмет, и отново ги хвърли.

Улучи шестица, обаче чак на шестия път.

Тълпата въздъхна заедно с него и шумно започна да коментира. Той искаше да спре, да си поеме дълбоко дъх, но знаеше, че това е невъзможно. Спечелването на парите бе само част от задачата му — сега предстоеше да се измъкнат с тях. Без да събуждат излишни подозрения. Наблизо минаваше сервитьор с поднос с пълни чаши. По възможно най-естествен начин Джейсън го спря и пъкна банкнота от сто кредита в джоба му.

— Аз черпя — извика той и измъкна подноса от ръцете на сервитьора. Веднага се намериха доброжелатели да го освободят от чашите и Джейсън натрупа чиповете отгоре. В мига, в който подносът се напълни, Кърк се появи с друг.

— С удоволствие бих ви помогнал, господине, ако ми позволите.

Джейсън го погледна и се усмихна в знак на съгласие. Едва сега му се удаде възможност да го разгледа по-отблизо. Кърк бе с широк лилав вечерен халат, под който вероятно се криеше фалшив корем. Ръкавите бяха дълги и торбести и му придаваха вид на пълен, а не на мускулест човек. Беше се дегизирал просто, но успешно.

Понесли внимателно препълнените подноси и заобиколени от развълнувани покровители, те се отправиха към касата. Там завариха самия управител, разтегнал лице в престорена усмивка. Той преброи чиповете и от престорената му усмивка не остана и следа.

— Бихте ли могли да дойдете утре сутринта? Боя се, че нямаме толкова пари подръка.

— Какво става? — извика Кърк. — Да не би да се опитвате да не му изплатите печалбата? А как можахте да вземете моите пари, когато загубих... щом знаете да взимате, ще се научите и да давате!

Сред зяпачите, които винаги посрещаха със задоволство загубите на заведението, се понесе ропот. Джейсън приключи въпроса на висок глас.

— Ще проявя разбиране. Дайте ми всичките пари, които имате в брой, а за остатъка ще приема чек.

Друг начин нямаше. Под бдителните погледи на ликуващата тълпа управителят натъпка един плик с банкноти и издаде чек. Джейсън погледна бегло чека и го пъхна във вътрешния си джоб. После, стиснал плика под мишница, той последва Кърк към изхода.

В самия салон не ги заплашваше нищо поради присъствието на зяпачите, но щом стигнаха до страничния вход, двама мъже им препречиха пътя.

— Само за момент — каза единият. Ала въобще не успя да довърши изречението си. Кърк ги помете устремно и те се разпиляха встрани като кегли. В следващия миг двамата с Джейсън вече крачеха извън сградата, без да забавят ход.

— Към паркинга — рече Кърк. — С кола съм.

Докато завиваха зад ъгъла, върху тях връхлетя някаква кола. Джейсън още не бе успял да измъкне пистолета си от кобура, а Кърк вече стоеше пред него. Ръката му се вдигна, от ръкава му светкавично изскочи огромното, отвратително оръжие и залепна за дланта му. Шофьорът бе убит с един-единствен изстрел и колата рязко се завъртя и се разби. Другите двама мъже бяха покосени при опита си да излязат и пистолетите паднаха от ръцете им.

След това нямаха повече неприятности. Кърк потегли максимално бързо и се отдалечи от казиното, а разкъсаният ръкав на халата му плющеше на вятъра и на моменти откриваше огромния пистолет в кобура...

— Щом ти се удаде случай — каза Джейсън, — ще трябва да ми покажеш как се задейства този кобур.

— Когато ни се удаде случай — отвърна му Кърк и влетя с колата във водещия към града тунел.

3.

Сградата, пред която спряха, бе една от най-красивите резиденции в Касилия. По пътя Джейсън преброи парите и отдели това, което му се полагаше. Почти шестнайсет милиона кредита. Струваше му се направо невероятно. Преди да влязат в сградата, връчи остатъка на Кърк и му рече:

— Ето ти трите милиарда. И не си мисли, че ми беше леко.

— И по-лошо можеше да бъде — беше краткият отговор.

От високоговорителя над вратата изскърца магнетофонният запис:

— Негово превъзходителство г-н Елъс се е оттеглил за през нощта. Бихте ли имали добрината да се обадите утре сутринта. Всички срещи се определят предварително...

Гласът секна, тъй като Кърк блъсна вратата и тя се отвори. Извърши го почти без усилие, само с едно докосване. На влизане Джейсън хвърли поглед към останките разкъсан и изкривен метал, които висяха от ключалката, и отново се замисли за спътника си.

Сила... нещо повече от физическа сила... той е като природна стихия. Имам чувството, че нищо не може да го спре.

Това предизвикваше у него гняв, но и... възхищение. Той не искаше да излиза от играта, докато не научи нещо повече за Кърк и планетата му. Както и за „онези“, дали живота си за парите, които той разигра.

Негово превъзходителство г-н Елъс бе стар, оплешивял и разгневен човек, който въобще не бе свикнал да му развалят почивката. Но щом Кърк хвърли парите върху масата, оплакванията му секнаха веднага.

— Още ли товарят кораба, Елъс? Ето остатъка от сумата.

Преди да отговори, Елъс повъртя малко банкнотите в ръце.

— Корабът ли... но, разбира се. Започнахме да го товарим още щом ни дадохте капарото. Ще трябва да ме извините за объркването —

това е малко необичайно. По принцип не приемаме разплащане в брой за сделки на такава стойност.

— А пък за мене това е предпочитаният начин — отвърна Кърк. — Не съм броил капарото, ето цялата сума. Какво ще кажеш за една разписка?

Разписката бе готова преди още Елъс да дойде на себе си. Той я стискаше здраво в ръце и гледаше притеснено към пръснатите пред него три милиарда.

— Почакайте... сега не мога да ги взема, ще трябва да ги внесете утре сутринта в банката. Както е обичайната практика при сделките — твърдо заключи той.

Кърк се пресегна и внимателно издърпа хартиятката от ръката му с думите:

— Благодаря за разписката. Утре сутринта няма да ме има, тъй че ще трябва да се задоволиш с това. А ако се безпокоиш за парите, предлагам да се свържеш с някои от твоите копои или частни детективи. Ще се почувстваш в много по-голяма безопасност.

Елъс едва ги изчака да излязат през разбитата врата и трескаво започна да набира номера на екрана. Кърк изпревари въпроса на Джейсън:

— Смятам, че ти се иска да останеш жив, за да изхарчиш парите в джоба си, затова съм резервирал за нас две места на междупланетен кораб. — И той погледна към часовника на колата. — Тръгва след около два часа, тъй че разполагаме с достатъчно време. Аз съм гладен, дай да намерим някой ресторант. Мисля, че в хотела нямаш нищо, за което да си струва да се връщаш. Би било малко трудно.

— Нищо, за което да си струва да те убият — добави Джейсън. — Добре, ами сега къде можем да идем да хапнем? Искане ми се да ти задам няколко въпроса.

След като направиха предпазливо няколко обиколки, те се увериха, че не ги преследват, и се спуснаха до транспортните нива. Колата изоставиха в един тъмен товарен пристан.

— Винаги можем да се сдобием с друга — каза Кърк, — а и тази навярно вече са я засекли. Хайде да се върнем на магистралата. На идване ми се мярна някакъв ресторант.

Мрачните и застрашителни силуети на надземните товаропреносвачи изпълваха паркинга. Двамата се промъкнаха покрай

високите колкото човек колела и влязоха в горещия и шумен ресторант. Шофьорите и подранилите работници не им обърнаха внимание, те се настаниха в едно отдалечено сепаре и дадоха поръчката си по монитора.

Кърк отрязва парче месо от огромната порция пред себе си и жизнерадостно го пъкна в устата си.

— Давай с въпросите. Вече се чувствам много по-добре.

— Какво има на кораба, който си уредил за довечера? За какъв товар си рискувах главата?

— Мислех, че си рискуваш главата за пари — бе сухият отговор.

— Но не се съмнявай в справедливостта на каузата. Този товар означава оцеляването на цял един свят. Пушки, муниции, експлозиви и други подобни.

Джейсън се задави:

— Търговия с оръжие! Какво правиш, да не финансираш някоя собствена война? И как можеш да говориш за оцеляване с този смъртоносен товар? Само не ми казвай, че ще го използваш за мирни цели! Кого ще трепеш?

Доброто настроение на снажния мъж почти изчезна — лицето му отново придоби суровото изражение, което Джейсън добре познаваше.

— Даа, като че ли „мирни“ е най-точната дума. Тъй като всъщност не искаме нищо друго. Просто да живеем в мир. И въпросът не е в това кого ще убиваме, а... какво ще убиваме.

Джейсън ядосано бутна чинията си настрана.

— Говориш със загадки. Думите ти нямат никакъв смисъл.

— Достатъчно смисъл имат — отвърна му Кърк. — Но само на една-единствена планета във вселената. Какво изобщо знаеш за Пиръс?

— Абсолютно нищо.

Кърк смръщи вежди и за момент потъна в спомени. После продължи:

— На Пиръс няма място за хората... и въпреки това ние сме там вече от почти триста години. Продължителността на живота при моя народ е шестнайсет години. Повечето от нас, естествено, живеят по-дълго, но високата смъртност при децата смъква средния процент. Нашият свят е пригоден за всичко друго, само не и за хуманоиди. Притеглянето е почти двойно по-голямо от нормалното за Земята.

Температурата може да скача от арктическа на тропическа в рамките на един-единствен ден. Климатът... е, ще трябва да го усетиш на собствения си гръб, за да повярваш. В цялата галактика не си виждал нищо подобно.

— Взе, че ме уплаши — сухо заяви Джейсън. — Какво имате там, метанови или хлорни реакции, ходил съм на такива планети...

Кърк удари силно с ръка по масата. Чиниите подскочиха, а краката ѝ изскърцаха.

— Лабораторни реакции! — изръмжа той. — Струват ти се страхотни в опитна обстановка... но какво става, когато имаш цял един свят, изпълнен с такива съединения. За нула галактическо време разрушителната стихия се прибира в прилични, стабилни съединения. За онзи, който диша кислород, атмосферата може да е отровна, но сама по себе си е безвредна като слаба бира. Атмосферата на дадена планета може да е чиста отрова само при едно положение. Изобилие от H₂O, най-универсалния разтворител въобще, плюс свободен кислород, с който да си взаимодейства...

— Вода и кислород! — прекъсна го Джейсън. — Имаш предвид Земята... или някоя планета като Касилия тук? Абсурд.

— Напротив. Ти приемаш една такава околна среда за подходяща и естествена, защото си роден в нея. Приемаш за нормално, че металите корозират, че бреговете линии се променят и че бурите нарушават съобщенията. Това са обичайни явления на светове, където има кислород и вода. На Пиръс тези условия са подсилени до n-та степен. Наклонът на оста ѝ стига почти до 42°, така че от сезон до сезон има огромна температурна разлика. Това е една от основните причини за постоянно променящата се ледена покривка. Кое то пък на свой ред води до, меко казано, главозамайващи метеорологични условия.

— Това ли е всичко? — попита Джейсън. — Не виждам защо...

— Съвсем не е всичко... това е само началото. Откритите морета изпълняват двойно разрушителна функция — веднъж осигуряват водните пари за кръговрата на времето и втори път предизвикват гигантски приливи и отливи. Двата спътника на Пиръс — Самас и Бесос, от време на време се засичат и от океаните се надигат трийсетметрови водни стени. Ако не си виждал как те се стоварват върху действащ вулкан, значи нищо не си виждал. На Пиръс ни

привлякоха тежките елементи... същите, които карат планетата да ври и кипи като вулкан. Наоколо има поне още тринайсет свръхнови галактики. Разбира се, на повечето от техните планети съществуват тежки елементи... както и атмосфери, изцяло непригодни за живот. Дългосрочни изследвания и експлоатация може да се извършват само от колония, която се е обособила на самото място. Резултатът е заселването на Пиръс, където в сърцевината на планетата са заключени радиоактивни елементи, заобиколени от слой по-леки елементи. Това, от една страна, осигурява необходимата за хората атмосфера, а от друга — непрестанна вулканична активност, тъй като разтопената плазма непрекъснато си пробива път към повърхността.

За първи път Джейсън остана безмълвен. Опитваше се да си представи как би изглеждал животът на планета, която се намира в състояние на нескончаема война със самата себе си.

— Най-хубавото запазих за най-накрая — продължи Кърк с мрачна ирония. — Сега, след като имаш представа за околната среда... само си помисли за формите на живот, които биха се срещали в нея. Съмнявам се дали в останалата част на вселената съществува вид, който би издържал и минута. Растенията и животните на Пиръс са наистина извънредно издръжливи. Те се борят както срещу средата, така и помежду си. Стотици хиляди години генетично прочистване са довели до твари, които биха причинили кошмари дори и на електронен мозък. Отровни, с предпазни брони, с нокти вместо крайници и зъби вместо уста. Това се отнася до всичко, което ходи, хвърчи или просто си седи и расте. Виждал ли си някога растение със зъби... които хапят? Май и нямаш такова желание. Ако дойдеш на Пиръс, значи да умреш секунди след като напуснеш кораба. Дори и аз ще трябва да се подложя на опреснителен курс, преди да съм в състояние да изляза извън хангарите. Безкрайната битка за оцеляване непрекъснато противопоставя формите на живот една на друга и ги изменя. Смъртта е проста, но начините, по които може да бъде причинена — прекалено много, за да ги изброявам.

Бремето на злощастieto тежеше върху широките рамене на Кърк. След дълъг размисъл той се размърда — явно за да се отърси от него. Отново насочи вниманието си към храната, топна сос от чинията и отчасти даде израз на чувствата си:

— Май няма логика в това, че продължаваме да живеем там и да водим тази безкрайна война. Освен че Пиръс е нашата родина. — И последният от натопените в соса залци изчезна и той размаха празната вилица към Джейсън. — Да си доволен, че не си оттам и че никога няма да ти се наложи да видиш всичко това.

— Точно тук ти е грешката — отвърна Джейсън колкото се може по-спокойно. — Виждаш ли, аз идвам с тебе.

4.

— Не говори глупости — каза Кърк и поръча по монитора втора пържола. — Има много по-лесни начини за самоубийство. Не разбираш ли, че сега си милионер? С това, което ти е в джоба, до края на живота си можеш да си почиваш на някоя от планетите за развлечения. Пиръс е владение на смъртта, а не някаква забележителност за преситени туристи. Не мога да ти позволя да дойдеш с мене.

Комарджиите с избухлив нрав бързо се изхабяват. Но сега вече Джейсън се ядоса. Въпреки това външната изява на яда му беше с обратен знак. Лицето му остана безизразно, а гласът му — спокоен.

— Не ми казвай какво може и какво не може да правя, Кърк Пиръс. Ти не си знаеш силата и стреляш бързо... но това не значи, че си ми пазач. Вярно, можеш да ми попречиш да се кача на кораба ти. Но нима не мога да си позволя да стигна там и по друг начин? И само не ми разправяй, че искам да дойда на Пиръс като турист, когато и представа нямаш за истинските ми мотиви.

Джейсън не се впусна да обяснява мотивите си — те едва сега се оформяха в съзнанието му и бяха прекалено лични. Колкото повече пътуваше, толкова повече всичко започваше да му се струва едно и също. Старите, цивилизовани планети потъваха в море от сиво еднообразие. А суровите погранични светове до един приличаха на временни горски лагери. Не че планетите в галактиката го отегчаваха. Но той просто бе изчерпал възможностите им, а своите — все още не. Преди срещата му с Кърк никой не можеше да се мери с него. Това не бе просто самомнение. А факт. Сега пък се изправяше пред факта, че съществува цял един свят, обитаван от хора, които по всяка вероятност го превъзхождат. Джейсън нямаше да се успокои, докато не отидеше да се увери със собствените си очи. Дори това да му струваше и живота.

Не можеше да сподели това с Кърк. Но имаше и други причини, които щяха да му се сторят по-разбираеми.

— Никаква далновидност не проявяваш, като не ми даваш да дойда на Пиръс — продължи той. — Не става въпрос, че си ми морално задължен, задето спечелих тъй необходимите за теб пари. Ами следващия път? Ако веднъж си имал нужда от някаква смъртоносна стока, защо да не изпаднеш отново в същото положение? Няма ли да е по-добре да съм ти подръка — стар, изпитан и верен човек, а не да си блъскаш главата над някакъв нов и съвсем несигурен план?

Кърк дъвчеше замислено втората порция пържола.

— Думите ти не са лишени от смисъл. И трябва да призная, че не съм се сетил за това досега. Такава мъка е да се бориш за живота си ден след ден, че, изглежда, в движение посрещаме непредвидените обстоятелства и не обръщаме много внимание на неясното бъдеще. Можеш да дойдеш. Надявам се, че ще си още жив, когато имаме нужда от тебе. Като пирийски посланик на толкова места, официално те каня на нашата планета. На наши разноски. При условие, че безпрекословно ще спазваш всичките ни указания, отнасящи се до личната ти безопасност.

— Условията се приемат — отвърна Джейсън. И се зачуди защо ли се зарадва толкова на подписването на собствената си смъртна присъда.

Кърк вече поглъщаше третия си десерт, когато сигналният му часовник леко изжужа. Той мигновено остави вилицата и се надигна:

— Време е да тръгваме. Сега се движим по разписание.

И докато Джейсън ставаше, той вече пъхаше в процепа монети в очакване да светне сигналът „платено“. При появата му двамата бързо излязоха навън.

Джейсън никак не се учуди, когато стигнаха до ескалатора, непосредствено зад ресторанта. Започваше да си дава сметка, че от момента, в който напуснаха казиното, всеки техен ход бе внимателно планиран и пресметнат. Несъмнено бяха обявили тревога и заради тях вече претърсваха цялата планета. Все пак досега те не бяха забелязали и сянка от преследвач. Не за първи път Джейсън изпреварваше органите на властта само с едни гърди... но за първи път позволяваше на друго да го води за ръка при такива обстоятелства. Не можеше да не се усмихне при мисълта за неволното си покорство. Толкова години

бе разчитал единствено на себе си, че сега му доставяше някакво особено удоволствие да бъде направляван от някой друг.

— Побързай! — изръмжа Кърк, след като хвърли поглед към часовника си. После се засили нагоре по ескалатора с все същата убийствена скорост. Дватамата изкачиха по този начин пет нива, без да се натъкнат на никого, и едва тогава Кърк забави ход и остави ескалатора да си изпълнява предназначението.

Джейсън се гордееше с добрата си форма. Но след безсънната нощ стремителното изкачване го остави почти без дъх и облян в пот. А на Кърк по нищо не личеше, че е тичал — по челото му нямаше ни капчица и дишането му бе съвсем нормално.

Когато стигнаха до второто транспортно ниво, Кърк слезе от плавно изкачващите се стъпала и махна на Джейсън да го последва. Минаха през изхода и се озоваха на улицата в същия момент, в който до бордюра пред тях спря една кола. Джейсън прояви благоразумие и не посегна към пистолета. Щом стигнаха до колата, шофьорът отвори вратата и излезе. Кърк безмълвно му подаде къс хартия и се настани зад волана. Джейсън едва има време да скочи вътре и потеглиха. Цялото прехвърляне бе станало за по-малко от три секунди.

Той бе разпознал шофьора въпреки мъжделивата светлина. Естествено, че го виждаше за първи път, но след като познаваше Кърк, вече в никакъв случай не можеше да сбърка набития силует на един чистокръвен пириец.

— Даде му разписката от Елъс, нали? — попита Джейсън.

— Разбира се. Това урежда нещата с кораба и товара. Докато проследят чека от казиното до Елъс, те вече ще са излетели и ще се намират на безопасно разстояние. Тъй че сега дай да се погрижим за себе си. За да няма пропуски от твоя страна, ще ти обясня плана с подробности. Разкривам ти го целия и ако има въпроси, задаваш ги чак като свърша.

Повелителните нотки звучаха толкова естествено, че Джейсън се улови как безмълвно се подчинява, макар и вътрешно да се надсмиваше над себе си, че така бързо се е примирил със собствената си некомпетентност.

С остър завой Кърк вмести колата в непрекъснатия поток, движещ се към изхода на града по посока на космодрума. Той караше спокойно и нареждаше:

— В момента претърсват града, но ние доста сме ги изпреварили. Сигурен съм, че касилците нямат желание да разтръбят колко са нечестни, затова едва ли ще прибегнат до открито блокиране на пътищата. Но пък космодрумът ще гъмжи от агентите им. Известно им е, че парите са загубени завинаги, ако веднъж напуснат планетата. Като бягаме обаче, те ще са уверени, че парите са още у нас. И корабът с мунициите ще се измъкне безпрепятствено.

— Да не би да искаш да кажеш — не можеше да скрие недоумението си Джейсън, — че ще служим за примамка, която да прикрива отлитането на кораба?

— Така излиза. Но тъй като при всички положения и ние трябва да се махнем от планетата, какво ни пречи да използваме бягството си за димна завеса. А сега млъквай, докато свърша, както ти казах. Само още веднъж да ме прекъснеш, и те изхвърлям на платното.

Джейсън и за миг не се усъмни в заканата. Слушаше внимателно и... безмълвно, а Кърк повтори дума по дума всичко отначало и продължи:

— Входът за служебните коли вероятно ще е широко отворен и ще си поема движението. И много от агентите ще са цивилни. Чак до полигона можем да стигнем, без да ни разпознаят, въпреки че не ми се вярва. Но това няма значение. Минаваме с колата през входа и се насочваме към площадката за излитане. През това време „Гордостта на Даркан“, за който имаме билети, включва сирената си за двеминутния предупредителен сигнал и откачва стълбата. Добираме се до местата си и корабът отлита.

— Всичко това е чудесно — продума Джейсън. — Но какво ще правят пазачите през цялото това време?

— Ще стрелят и по нас, и един срещу друг. А ние ще се възползваме от бъркотията и ще се качим на борда.

Този отговор не прозвуча много успокоително за Джейсън, но за момента той го пропусна край ушите си.

— Добре, да речем, че все пак наистина се качим на борда. Защо те просто да не осуетят излитането, докато ни измъкнат навън и ни изправят до стената?

Кърк му хвърли презрителен поглед и отново се вторачи в пътя пред себе си.

— Казах, че става дума за „Гордостта на Даркан“. Ако въобще някога си изучавал тази система, ще знаеш какво означава това. Касилия и Даркан са планети сестри и си съперничат във всичко. И двеста години няма, откакто водиха междупланетна война, която опропасти и двете. Сега се намират в състояние на въоръжен до зъби неутралитет и нито една от тях не смее да го наруши. В момента, в който стъпим на борда на кораба, ние сме на територията на Даркан. Между двете планети не съществува споразумение за екстрадиране. Касилия може и да иска да ни пипне... но заради това да започне нова война — едва ли.

За повече обяснения нямаше време. Кърк рязко сви, за да се измъкне от непрекъснатия поток превозни средства, и те се озоваха на моста със знак „само за служебни коли“. Докато караха под безмилостните светлини на космодрума към охранявания портал пред тях, Джейсън имаше чувството, че е разголен отвсякъде.

Порталът бе затворен.

Към него, но от вътрешната страна, се приближаваше друга кола и Кърк толкова намали, че тяхната почти спря и запълзя едва-едва. Един от пазачите каза нещо на шофьора на отсрещната кола и махна към човека на пропуската. Порталът започна да се отваря навътре и Кърк натисна газта до дупка.

След това всичко стана за миг. Турбодвигателят нададе страхотен рев, гумите се завъртяха шеметно и засвистяха по платното, а колата връхлетя върху портала. Джейсън за секунди мерна зиналите от смайване пазачи и Кърк вече удряше спирачки на завоя край една сграда. След тях отекнаха изстрели, но нито един не беше достатъчно близо, за да ги засегне.

Хванал волана с една ръка, пириецът се пресегна под таблото и измъкна пистолет, досущ като прикрепеното към лакътя му чудовище.

— Използвай го вместо твоя. Ракетни снаряди. Вдигат огромна шумотевица. Не си прави труда да улучваш... аз ще се погрижа за това. Просто ги поразмърдай малко и ги дръж на разстояние. Ето тъй.

Той даде един светкавичен изстрел през страничното стъкло и миг преди попадението подхвърли пистолета към Джейсън. Изведнъж някакъв празен камион хвъркна във въздуха с гръм и трясък, останките му се посипаха върху колите наоколо, а шофьорите им панически се разбягаха.

Последва безумно и кошмарно препускане. Кърк караше лудо, явно без да го е грижа, че няма да умре от естествената си смърт. Една след друга колите на преследвачите им се обръщаха с колелата нагоре и изпадаха от състезанието. Двамата преминаха на две колелета почти през целия полигон, сеейки след себе си хаос и дим.

Преследвачите внезапно изостанаха, а пред Кърк и Джейсън се извиси източеният силует на „Гордостта на Даркан“.

Корабът бе ограден със здрава желязна мрежа — мярка, наложена от неприязънта, която пораждаше неговият произход. Входът бе затворен и охраняван от въоръжени с автомати войници, готови да открият огън по идващата насреща им кола. Кърк дори и не се опита да ги приближи. Вместо това включи и последните резервни мощности на колата и полетя към оградата.

— Пази си лицето — извика той.

В момента на сблъсъка Джейсън прикри с ръце главата си.

Металът се разкъса с остър вой, оградата поддаде, уви се около колата, но остана здрава. Джейсън изхвъркна от седалката и се удари право в облицованото табло. Стана му ясно, че са приключили с колата, още преди Кърк да успее да отвори изкривената ѝ врата. Пириецът навярно бе забелязал размътения му поглед, тъй като го измъкна безмълвно навън, хвърли го върху сплескания покрив на колата и му изкрещя:

— Прескачай там, откъдето е огънато, и бягай към кораба!

И за да разсее всякакво съмнение за намеренията си, той му показва как трябва да се бяга. Кой би допуснал, че човек с неговото телосложение ще тича толкова бързо! Кърк се движеше като танк в атака, а не като човешко същество. На Джейсън му просветна малко пред очите и също се опита да набере скорост. Той обаче беше изминал едва половината разстояние, когато Кърк връхлетя върху стълбата. Тя вече бе откачена от кораба, но изумените наземни служители я заковаха на място, когато снажният мъж заподскача нагоре по стъпалата.

Той спря на последното стъпало, обърна се и откри огън по войниците, които стреляха през отворената врата на оградата. Те залегнаха, запълзяха и му отговориха. А по тичащия Джейсън не стреляше почти никой.

Сцената се разиграваше пред очите му като в забавен кадър. Застанал на върха на стълбата, Кърк невъзмутимо отвърщаше на изстрелите, които свистяха от всички страни. Можеше да се озове в безопасност за части от секундата, стига да се вмъкнеше в отворения люк зад гърба си. Но пириецът предпочиташе да го прикрива.

— Благодаря — бе единственото, което успя да изрече Джейсън, когато изкачи и последните стъпала, прескочи празнината между стълбата и люка и влетя в кораба.

— Ама моля ти се, няма защо — отвърна му Кърк, който го следваше по петите и размахваше пистолета си, за да го охлади.

Застанал извън обсега на идващите от земята куршуми, един корабен офицер ги изгледа мрачно от горе до долу и изръмжа:

— Какво, по дяволите, става тук?

Кърк попипа цевта с наслюнчен палец и плъзна пистолета обратно в кобура:

— Ние сме почтени граждани от друга система и не сме извършили никакви престъпления. Варварите от Касилия са твърде диви за една цивилизована компания. Затова отиваме на Даркан — ето ни билетите, — на чиято суверенна територия вярвам, че се намираме в момента.

Последните думи бяха предназначени за ушите на касилския офицер, който току-що се бе добрал до площадката на стълбата и вече се прицелваше.

Едва ли можеха да го винят за това. Тези двама тъй търсени престъпници се измъкнаха пред очите му. И то на борда на кораб от Даркан. Заслепен от гняв, той вдигна пистолета си.

— Излезте от там, негодници такива! Няма да се измъкнете толкова лесно. Излезте бавно с вдигнати ръце или ще ви размажа...

Времето спря за миг, който продължи до безкрайност. Кърк и Джейсън се намираха в обсега на пистолета. Нито един от двамата не се опита да посегне към собственото си оръжие.

Корабният офицер се раздвижи и пистолетът трепна за секунди, но после отново се прикова върху двамата мъже. Астронавтът от Даркан пристъпи крачка навътре, но това му бе достатъчно, за да се изравни с вградената в стената червена кутия. С един-единствен замах той светкавично вдигна капака и сложи палец върху бутона вътре. Устните му се разтегнаха в усмивка, оголвайки всичките му зъби. Той

бе направил своя избор и решаващият фактор за това се бе оказало безочието на касилския офицер.

— Веднъж само да стрелят на територията на Даркан, и натискам този бутон — извика той. — А предназначението му ти е добре известно... има ги на всеки от вашите кораби. Едно враждебно действие срещу този кораб, и бутонът е натиснат. В същия миг корабният реактор ще се взриви и експлозията ще помете половината от мръсния ви град. — Усмивката бе сковала лицето му и той несъмнено щеше да удържи на думата си. — Хайде, открийте огън. Струва ми се, че с удоволствие ще натисна бутона.

Вече се разнасяше воят на сирената за излитане, а от командния пулт гневно проблясваше светлинният сигнал „затвори люка“. Подобно на актьори от някоя мрачна драма и четиримата не помръдваха. Но това трая още само миг.

После, обзет от безсилен гняв, касилският офицер заръмжа нечленоразделно, обърна се и се спусна по стъпалата.

— Всички пътници на борда на кораба. Излитане след четирийсет и пет секунди. Освободете люка. — Корабният офицер с трясък затвори капака на кутията и я заключи. Едва успяха да се доберат до креслата за ускорение, и „Гордостта на Даркан“ се устреми нагоре.

5.

След като корабът влезе в орбита, капитанът извика Джейсън и Кърк. Думата взе Кърк и съвсем откровено описа събитията от миналата нощ. Единственото значимо обстоятелство, което пропусна, бе опитът на Джейсън в областта на професионалния хазарт. Кърк обрисова обаятелния образ на двама чужденци с късмет, които злите демони от Касилия искали да лишат от печалбата им в игралния дом. Цялата история напълно съответстваше на предубедеността на капитана към Касилия. Накрая той поздрави своя офицер за целесъобразността на действията му и започна да подготвя дълъг доклад за правителството си. А на двамата мъже пожела всичко най-добро и им предостави възможността да се движат свободно из кораба.

Полетът се оказа съвсем кратък. Джейсън едва успя да се наспи, и ето че вече кацаха на Даркан. Тъй като нямаха багаж, те минаха през митницата първи. Тъкмо напуснаха хангара, и в един отдалечен силов се приземи друг кораб. Кърк спря да го разгледа, а Джейсън проследи погледа му. Сив кораб със следи от безброй прекеждия. Хем имаше грубоватите очертания на товаропревозвач, хем бе накичен с многобройни оръдия като някой кръстосвач.

— Не може да не е вашият — отбеляза Джейсън.

Кърк кимна и се запъти натам. Щом приближиха, един от люковете се отвори, но отвътре не излезе никой. Вместо това към земята се спусна с дрънчене управлявана дистанционно стълба. Кърк се изкатери по нея и Джейсън навъсено го последва. Струваше му се, че безцеремонното държане на Кърк прехвърля всички граници.

Все пак Джейсън започваше да свиква с пирийските маниери. Посланикът бе посрещнат на борда точно както се очакваше. Не се появи никой. Кърк сам затвори люка и при сигнала за излитане те вече бяха стигнали до креслата. В този момент забучаха главните двигатели и ускорението се стовари с все сила върху Джейсън.

То не преставаше. Продължаваше да нараства и да отнема въздуха от дробовете му, както и способността му да вижда. Той

извика, но тътенът в ушите му пречеше да чуе собствения си глас. Добре че загуби съзнание.

Когато дойде на себе си, корабът бе стигнал до нула G. Със затворени очи Джейсън изчакваше болката да напусне тялото му. До него внезапно долетя гласът на Кърк — стоеше до креслото.

— Аз съм виновен, Мета, трябваше да ти кажа, че на кораба имаме пътник, свикнал на едно G. Можеше малко да смекчиш обичайното си излитане, а не да му трошиш костите.

— Май не му е навредило чак толкова... но какво прави тук?

Джейсън леко се учуди, че вторият глас се оказа женски, но любопитството му не бе чак толкова силно, щом не си направи труда да отвори очи.

— Идва на Пиръс. Разбира се, опитах се да го разубедея, но не успях да променя намерението му. Жалко все пак, бих искал да направя нещо повече за него. Той ни осигури парите.

— О, какъв ужас — възкликна момичето.

Джейсън недоумяваше какво толкова ужасно има. Изтощеното му съзнание не виждаше смисъл в думите ѝ.

— По-добре да си беше останал на Даркан — продължи момичето. — Много е хубав. Жалко, че трябва да умре.

Това вече беше прекалено. Джейсън с мъка отвори едното си око, след това и другото. Гласът принадлежеше на момиче на около двайсет и една години, което, вперило поглед в него, стоеше до креслото. Беше много красива.

Той разтвори по-широко очи, като осъзна, че тя е изключително красива — такава красота не бе виждал на планетите в центъра на галактиката. Досега бе срещал само жени с бледа кожа, хлътнали рамене и сиви, покрити с мазила и багрила лица. Това бе резултат от многовековното израждане на човешкия род, тъй като напредъкът на медицината спасяваше живота на все повече и повече нежизнеспособни същества.

Младата жена бе пълната им противоположност във всяко едно отношение. Тя бе плод на борбата за оцеляване на Пиръс. Силата на притеглянето явно издуваше мускулите при мъжете, а при жените ги превръщаше в здрави и силни влакна. Тя имаше стегнатото тяло на богиня, мургава кожа и съвършено лице. Късо подстриганата ѝ коса обгръщаше главата ѝ като златиста корона. Единственото неженствено

нещо у нея бе пистолетът в огромния кобур под лакътя. Когато видя Джейсън да отваря очи, тя му се усмихна. Зъбите ѝ се оказаха равни и бели, съвсем според очакванията му.

— Казвам се Мета и съм пилот на този кораб. А вие трябва да сте...

— Джейсън динАлт. Излитането ти беше отвратително, Мета.

— Наистина много съжалявам — засмя се тя. — Но ако си роден на планета с притегляне два пъти по-голямо от земното, малко трудно усещаш ускорението. Освен това пестя гориво, а със синергичната крива...

— Хайде, Мета — изсумтя Кърк равнодушно, — да погледнем товара. Някои от новите неща ще запълнят липсите в периметъра.

— О, да — възкликна тя и за малко не плесна с ръце от радост. — Прочетох спецификациите, просто са чудесни.

Точно като някоя ученичка с нова рокля. Или с кутия бонбони. Страхотна любов към бомби и огнехвъргачки, мислеше си Джейсън и се усмихваше кисело, докато се надигаше с охкане от креслото. Двамата пирийци ги нямаше вече и той с мъка се измъкна през вратата и се запъти след тях.

Доста дълго търси пътя към товарния отсек. Корабът бе голям и очевидно без екипаж. Най-сетне Джейсън попадна на човек, потънал в сън в една от ярко осветените кабинни. Позна шофьора, който им бе предал колата на Касилия. Влезе при него и дълбоко спящият допреди малко пириец тутакси отвори очи. Все едно, че въобще не бе заспивал.

— Как да стигна до товарния отсек? — попита го Джейсън.

Той му обясни, затвори очи и веднага се унесе, без дори да дочака да му благодарят.

Разтворили някои от сандъците в товарния отсек, Кърк и Мета ликуваха пред смъртоносното им съдържание. Когато Джейсън влезе при тях, Мета се обърна към него с херметически затворена метална кутия в ръце:

— Само погледни. А прахът вътре... и да ядеш от него, нищо няма да ти стане — все едно че пръст си ял. Но пък светкавично унищожава всякакви растителни форми... — Дала си сметка, че Джейсън не споделя безкрайната ѝ радост, тя неочаквано млъкна. — Съжалявам. За миг забравих, че не си от Пиръс. Тъй че едва ли разбираш нещо, нали?

Тъй и не успя да получи отговор, защото извикаха името ѝ по уредбата.

— Време е за скока в пространството — каза тя. — Ела с мен до командния пулт, докато правя изчисленията. Можем да си говорим там. Толкова малко знам за световите извън Пиръс, че имам милиони въпроси.

Джейсън тръгна след нея към пулта, където тя смени дежурния астронавт и започна да следи показанията на уредите, за да направи пренастройка за скока. Толкова странно изглеждаше сред машините — здрава, но гъвкава фигура в обикновен астронавтски костюм. Работата си обаче вършеше с безспорна вещина.

— Мета, не си ли малко млада за пилот на междузвезден кораб?

— Така ли? — замисли се тя за секунда. — Всъщност и сама не знам на колко години трябва да бъдат пилотите. Пилотирам вече от около три години и съм почти на двайсет. Това по-рано ли е от обикновено?

Джейсън отвори уста... после се засмя:

— Предполагам, че всичко зависи от коя планета си. Има места, където едва ли ще успееш да получиш и разрешително за пилотиране. Обзалагам се, че на Пиръс е различно. Според разбиранията им сигурно вече се нареждаш сред старците.

— Сега пък се шегуваш — каза Мета спокойно и вкара някаква цифра в калкулатора. — На някои планети съм виждала старици. Те са сбръчкани и сивокоси. Не знам на колко години са. Веднъж зададох този въпрос на една от тях, но тя не ми отговори. Сигурна съм, че са по-възрастни от всички ни на Пиръс, тъй като при нас никой не изглежда така.

— Нямам предвид „стара“ в този смисъл — опитваше се Джейсън да налучка точната дума. — Не стара... ами пораснала, зряла. Голяма.

— Всички са големи — отвърна тя. — Или поне порастват много скоро, след като излязат от детските заведения. А това става, когато навършат шест години. Първото ми дете е голямо, а и второто щеше да порасне, ако не беше умряло. Значи аз несъмнено съм голяма.

С това въпросът за нея като че ли приключи, но Джейсън остана замислен, опитвайки се да вникне в чуждите схващания и действителност, които прозираха в думите ѝ.

Мета вкара и последната комбинация и лентата с курса започна да излиза от кутията. Тя отново насочи вниманието си към Джейсън:

— Радвам се, че си на борда, макар да ми е мъчно, че отиваш на Пиръс. Но ние ще имаме много време за разговор, искам да узная толкова неща. За другите планети. И защо хората се държат по такъв начин. Съвсем не както при нас, където винаги ти е ясно всичко за действията на другите. — Тя смръщи вежди над лентата за миг, но после отново се обърна към него. — Как изглежда родната ти планета?

На езика му една след друга идваха обичайните лъжи, които разказваше в такъв случай, но той не си послужи с нито една. Защо да си прави труда да лъже някакво момиче, което всъщност не се интересуваше дали е роб, или благородник. За нея в галактиката съществуваха само два вида хора. Пирийци и останалите. За първи път, откакто бе избягал от Поргорсторсаанд, той се улови, че разказва истината за произхода си.

— Родната ми планета ли? Просто най-задушният, най-тъпият и затънтен край на вселената. Не можеш да си представиш такава разруха на една предимно аграрна планета, вманиачена на тема кастови разграничения и изпълнена със самодоволство от собственото си еднообразно съществуване. Не само че нищо не се променя, но и никой не желае нещо да се промени. Баща ми беше земеделец, тъй че и аз трябваше да стана такъв... ако се бях вслушал в съвета на по-възрастните от мен. Бе немислимо, а и забранено да се захвана с нещо по-различно. А и това, което исках да върша, бе противозаконно. Нямах и петнайсет години, когато се научих да чета... от книга, открадната от благородническо училище. След това нямаше връщане назад. И когато на деветнайсет години се скрих на борда на един чуждоземен товарен кораб, май вече бях нарушил всички закони на планетата. За щастие. Да напусна родината си за мен бе все едно да избягам от затвор.

При тези думи Мета поклати глава:

— Просто не мога да си представя такова място. Но съм сигурна, че няма да ми хареса.

— И аз — усмихна се Джейсън. — Тъй че, щом се озовах в космоса, без въобще да знам как се спазват законите, аз започнах да скитам насам-натам. Просто нямаше начин да се вмести в този технологичен век. О, предполагам, че в някоя армия бих се справил не

лошо, но нали не ме бива да изпълнявам заповеди. Виж, на хазартните игри все ми вървеше, тъй че лека-полека взех да се занимавам с това. Навсякъде хората са едни и същи и където и да се намирам, все ми върви.

— Знам какво имаш предвид, като казваш, че хората са едни и същи, но всъщност те са толкова различни — обади се тя. — Май не говоря съвсем ясно, а? Искам да кажа, че у дома зная какво ще направят хората и същевременно защо ще го направят. На другите планети хората действат по един и същи начин, както каза ти, и все пак на мене ми е ужасно трудно да разбера техните мотиви. Ето например, когато отидем на някоя планета, обичам да опитвам местната кухня и винаги го правя, ако разполагам с време. Около всеки космодрум има барове и ресторанти, тъй че отивам в някой от тях. И винаги си имам неприятности с мъжете. Искат да ме черпят, да ме държат за ръката.

— Ами, само момиче из тези заведения би трябвало да очаква някакъв интерес от страна на мъжете.

— О, това ми е известно. Но не ми е ясно защо не ме слушат, когато им казвам, че те не ме интересуват, и ги карам да се махнат. Просто се засмиват и обикновено придърпват стола си по-близо. Обаче съм открила, че където и да съм, има начин да се справя с тях. Казвам им, че ако не престанат да ми досаждат, ще им счупя ръцете.

— И те престават ли?

— Не, разбира се. Но след като счупя някоя и друга ръка, те си отиват. А останалите не ми досаждат повече. Но това си е жива мъка, а и храната обикновено е ужасна.

Джейсън не се засмя. Особено след като разбра, че това момиче би могло да счупи ръката на всеки побойник от космодрумите в галактиката. Мета беше странна смесица от наивност и сила — никога досега не бе срещал такава жена. Той още веднъж си даде сметка, че непременно трябва да посети планетата, на която се раждаха хора като нея и Кърк.

— Разкажи ми за Пиръс — помоли той. — Защо ти и Кърк мислите, че непременно ще умра, щом кацна там? Как изглежда планетата?

Топлотата изчезна от лицето ѝ.

— Не мога да ти кажа. Сам ще трябва да видиш. Но след като посетих някои други светове, вече знам поне едно. Вие, хората от

галактиката, не сте виждали нищо, което да прилича на Пиръс. Сам ще разбереш това, но ще е твърде късно. Ще ми обещаеш ли нещо?

— Не — отвърна той. — Поне докато не чуя за какво става дума — чак тогава ще реша.

— Не слизай от кораба, когато кацнем. Поне на борда би трябвало да си в безопасност, а след няколко седмици аз ще пренасям отново някакъв товар.

— Нищо подобно не обещавам. Ще изляза, когато си поискам. — Джейсън знаеше, че тя несъмнено има основание да му говори така, но не му се нравеше неосъзнатото ѝ дори от нея превъзходство.

Мета безмълвно привърши приготовленията за извършване на скока в пространството. В залата цареше напрежение, което пречеше на разговора им.

Видя я едва на следващия ден от полета, и то съвсем случайно. Завари я в астрокупола, вперила поглед в осеяната с искрящи точки черна бездна. За първи път я виждаше извън дежурство и не с обичайния астронавтски костюм, а с тънка, сребриста роба, плътно прилепнала към тялото ѝ.

Тя му се усмихна:

— Звездите са толкова прекрасни. Ела да видиш.

Джейсън се приближи до нея и вдигна очи. Макар и причудливите геометрични фигури в безкрая на пространството да му изглеждаха познати, те все още притежаваха способността да го привличат. Особено сега. Присъствието на Мета придобиваше необяснимо значение в мрачната тишина на купола. Отметнатата ѝ назад глава почти допираше рамото му, златистият ореол на косата ѝ затъмняваше част от небето, а до ноздрите му достигаше мекото ѝ ухане.

Почти безпаметно ръцете му се обвиха около тялото ѝ, докосвайки стегнатата ѝ плът под тънката роба. Тя не се възпротиви и сложи ръце върху неговите.

— Усмихваш се — каза тя. — И ти обичаш звездите.

— Много — отвърна той. — Но нещо повече. Спомних си какво ми разказа. Искаш ли да ми счупиш ръката, Мета?

— Не, разбира се — каза тя сериозно и на свой ред се усмихна. — Харесваш ми, Джейсън. Дори да не си от Пиръс. Много ми харесваш. А съм толкова самотна.

Тя вдигна очи към него и той я целуна. На целувката му отвърна със страст, в която нямаше нито срам, нито пък престорена скромност.
— Кабината ми е по този коридор — бяха единствените ѝ думи.

6.

След това те вече не се разделяха. Когато Мета застъпваше на дежурство, той ѝ носеше яденето на командния пулт, където двамата разговаряха. Джейсън не научи много повече за нейния свят, тъй като, по негласно споразумение, те не го обсъждаха. Той разказваше за безбройните планети, които бе посетил, и за хората, които бе срещал. Тя слушаше с интерес и времето минаваше бързо. Беше им приятно да са заедно и пътуването бе чудесно.

После всичко свърши.

На борда на кораба имаше четиринайсет души, но въпреки това Джейсън не бе виждал повече от двама-трима наведнъж. Те спазваха стриктно установен график на дежурства при управлението на кораба. Когато не бяха дежурни, пирийците си гледаха работата съсредоточено и самостоятелно. Събраха се заедно едва когато корабът завърши скока в пространството и уредбата изляя „сбор“.

Кърк даваше заповеди за кацане и отвсякъде го засипваха с въпроси. Но преобладаваха техническите термини и Джейсън не си правеше труда да се опита да разбере. Вниманието му бе привлечено от тяхното поведение. Те говореха и действаха припряно. Приличаха на готвещи се да влязат в бой войници.

За първи път му се набиваше в очи колко са еднакви. Не че постъпките или външността им бяха идентични. Поразителната прилика идваше просто от начина, по който се движеха или реагираха. Бяха като огромни дебнещи котки. Крачеха забързано, напрегнато, готови всеки миг за скок, а очите им непрестанно шареха наоколо.

След сбора Джейсън се опита да разговаря с Мета, но тя се държеше почти като непозната. Отговаряше едносрично, а погледът ѝ го отминаваше, без да се спира на лицето му. Всъщност нямаше какво толкова да ѝ казва и тя си тръгна. Той понечи да се пресегне и да я задържи, но промени намерението си. Имаше кога да разговарят.

Внимание му обърна единствено Кърк... и то само за да му заповяда да заеме мястото си в креслото заради ускорението.

Мета кацаше безкрайно по-зле, отколкото излиташе. Поне на Пиръс. Корабът целият се тресеше. Свободното падане продължи сякаш безкрайно. По корпуса ехтяха силни удари, които разтърсваха целия кораб. Кацането приличаше повече на сражение и Джейсън се питаше дали това не бе донякъде вярно.

И дори не разбра, когато корабът все пак кацна. Постоянното, двойно по-голямо от земното, притегляне приличаше на намаляване на скоростта. Единствено затихващото бучене на двигателите го убеди, че са се приземили. С мъка разкопча коланите и седна.

Двойно по-голямото притегляне не изглеждаше толкова лошо. Поне в началото. Движеше се, все едно че на раменете си е метнал човек с тегло като неговото. Посегна да отключи вратата, но ръката му се стори двойно по-тежка. Бавно потътри крака към главния люк.

Там завари всички останали и видя как двама души търкалят някакви прозрачни цилиндри от съседната кабина. По очевидно значителното им тегло и по звъна, който издаваха при сблъсък, Джейсън разбра, че са направени от прозрачен метал. И най-малка представа нямаше за какво могат да служат. Празни цилиндри с диаметър един метър, по-дълги от човешки бой. Само от единия край имаха отвор, който бе херметически затворен и завинтен. Предназначението им му стана ясно едва когато Кърк отвъртя колелото и отвори един:

— Влизай — рече той. — Ще те заключат вътре и така ще те изнесат от кораба.

— Не, благодаря — отвърна му Джейсън. — Нямам особено желание да пристигна на планетата ти по такъв шеметен начин, опакован като наденица...

— Не ставай глупак — бе резкият отговор. — Ние всички ще излезем с помощта на тези цилиндри. Твърде дълго ни е нямало, за да рискуваме среща с околната среда без преориентация.

Джейсън наистина се почувства малко глупаво, като видя, че другите влизат в цилиндрите. Той избра най-близкия, плъзна се в него с краката напред и дръпна капака. После затегна колелото в центъра и капакът прилепна плътно до стените. За минута съдържанието на въглероден двуокис в затворения цилиндър се повиши и устройството за регенериране на въздуха, намиращо се на другия край, забръмча.

Кърк остана последен. Първо провери херметическата изолация на всички останали цилиндри, после рязко натисна бутона за изходния люк. Увери се, че влиза в действие, и бързо се пхна в последния празен цилиндър. И вътрешният, и външният люк се отвориха бавно, със скърцане и през тях запрониква дрезгавина, която едва-едва се процеждаше през пелената от изливащия се навън дъжд.

На Джейсън взе да му се струва, че цялото напрежение е било излишно. Всичките приготовления се оказваха напразни. Занизаха се дълги, изпълнени с нетърпение мигове и накрая се появи един пириец с автокран. Той натовари цилиндрите като някакъв мъртъв товар. Джейсън има нещастieto да бъде затрупан на дъното на купчината, тъй че не успя да види абсолютно нищо отвън, докато пътуваха.

Първата му среща с местните форми на живот се състоя едва като разтовариха цилиндрите в едно помещение с метални стени.

Шофьорът на автокрана тъкмо затваряше с трясък дебелата външна врата, когато през входа влетя нещо и се удари в отсрещната стена. Погледът на Джейсън бе привлечен от движението му. Той се взря да го различи по-ясно, а то се спусна право към лицето му.

Забравил за металния цилиндър, Джейсън несъзнателно се дръпна назад. Летящата твар се удари в прозрачната метална обвивка и се впи в нея. Сега той имаше прекрасната възможност подробно да я разучи.

Бе прекалено ужасяваща, за да е правдоподобна. Сякаш пред него се намираще вестителят на смъртта в истинския си образ. Уста, разцепваща главата на две, нарязани и заострени зъби. Ципести, завършващи с нокти крила, а на крайниците още по-дълги нокти, които дращеха по металната стена.

Ужас обзе Джейсън, докато гледаше как те дълбаят прозрачния метал. Мястото, където попаднеше слюнката на това чудовище, се замъгляваше и там с настървение се връзваха зъбите му.

Здравият разум му подсказваше, че това са просто драскотини по дебелата стена. Но, заслепен и обезумял от страх, той се мъчеше да се свие колкото се може по-далеч. Да се смали, да изчезне.

Джейсън разбра какво представлява помещението отвън едва когато летящата твар започна да се топи. От всички страни пръскаше парообразна течност и обливаше цилиндрите. Пирийското животно

щракна за последен път с челюсти, разми се и изчезна. Течността се отцеди през пода, след което последваха още две обливания.

Докато изпомпваха разтвора, Джейсън полагаше неимоверни усилия да внесе някакъв ред в усещанията си. Учудваше се на себе си. Колкото и ужасяваща да бе тази твар, той не можеше да проумее страха, който тя бе успяла да породи през стените на херметически затворения цилиндър. Реакцията му се струваше прекомерна в сравнение с причината за нея. Дори и сега, когато гадината бе унищожена и отнесена от течността. Наложил му се да напрегне цялата си воля, за да успокои нервите си и да нормализира дишането си.

Отвън мина Мета и на него му стана ясно, че процесът на стерилизация е завършил. Отвори цилиндъра и се измъкна едва-едва от него. Вече си бяха отишли всички с изключение на един непознат с орлово лице, който го чакаше.

— Аз съм Бруко, отговарям за клиниката за адаптация. Кърк ми каза кой сте. Съжалявам, че сте тук. Хайде да вървим, трябва ми няколко кръвни проби.

— Е, сега вече се чувствам съвсем като у дома си — отвърна Джейсън. — Ето ти и познатото пирийско гостоприемство.

Бруко само изсумтя и излезе с тежка крачка. Джейсън го последва по някакъв празен коридор и двамата се озоваха в стерилна лаборатория.

Двойното притегляне бе изтощително и се превръщаше в непрестанно бreme за уморените му мускули. Докато Бруко изследваше кръвните проби, Джейсън си почиваше. И вече почти се унасяше в мъчителен сън, когато пириецът се върна с поднос шишенца и спринцовки.

— Изумително — събщи той. — В серума ти няма ни едно антитяло, което би ти послужило на тази планета. Тук имам цяла серия антигени, но те ще ти вземат здравето, особено през първия ден. Сваляй ризата.

— Често ли си се занимавал с това? — попита Джейсън. — Искам да кажа с вливане на разни сокове у пришълците, тъй че да могат да се наслаждават на удоволствията на планетата ви.

Бруко заби иглата толкова силно, че тя сякаш удари до самата кост.

— Напротив. Последният път беше преди години. Шестима изследователи от някакъв институт желаеха да си заплатят, и то доста добре, за възможността да изследват местните форми на живот. Не им отказахме. Още малко валута от галактиката — кой ти я дава.

Джейсън вече се унасяше от инжекциите.

— Колко от тях оживяха? — промърмори той замаяно.

— Един. Отървахме го навреме. Бяха платили предварително, естествено.

Отначало Джейсън помисли, че пириецът се шегува. После си спомни, че тези хора бяха лишени от всякакво чувство за хумор. Ако половината от това, което му бяха наговорили Мета и Кърк, бе истина, то оцеляването на един от шестима не изглеждаше чак толкова зле.

В съседната стая имаше легло и Бруко му помогна да полегне. Джейсън се чувстваше като упоен и вероятно не бе далеч от истината. Заспа дълбоко и засънува.

Страх и омраза. Стоварваха се върху него с еднаква сила и настървение. Ако това бе сън, той предпочиташе въобще никога повече да не заспива. Ако не беше, предпочиташе да умре. Опитваше се да се съпротивлява, но само затъваше все по-дълбоко и по-дълбоко. Страхът нямаше ни начало, ни край, нито пък можеше да се избяга от него.

Когато дойде в съзнание, Джейсън не си спомняше никаква подробност от кошмара. Само чувството за страх, което не си отиваше. Бе облян в пот и всички мускули го боляха. Навярно от солидната доза инжекции, заключи той, и от съкрушителното притегляне. Това обаче не премахна привкуса на страх в устата му.

Бруко надникна през вратата и го огледа от горе до долу.

— Мислех, че си умрял. Спа цяло денонощие. Не мърдай. Ще ти донеса нещо да те възстанови.

Възстановяването бе във формата на нова спринцовка и чаша с някаква убийствена течност. Жаждата му бе утолена, но тогава го обзе непреодолимо чувство за глад.

— Искаш ли да ядеш? — попита Бруко. — Обзалагам се, че да. Ускорил съм обмяната на веществата, за да можеш по-бързо да образуваш мускули. Единственият начин да се справиш с притеглянето. Но за известно време ще ти се отвори апетит.

Бруко седна да му прави компания и Джейсън използва случая да му зададе някои въпроси.

— Кога ще имам възможност да разгледам вашата прекрасна планета? Пътуването ми дотук едва ли бе по-интересно от престой в затвора.

— Забрави всичко и яж. Вероятно ще минат месеци, преди да си в състояние да излезеш навън. Ако въобще излезеш.

Джейсън усети, че го гледа с отворена уста, и незабавно щракна челюсти:

— А би ли могъл да ми кажеш защо?

— Разбира се. Ще се наложи да преминеш през същия курс на обучение, през който преминават децата ни. На тях са им необходими шест години. Разбира се, става дума за първите години от живота. Вероятно ще възразиш, че като възрастен би могъл да се изучиш по-бързо. Но те пък имат предимството на наследствеността. Мога да ти кажа единствено, че ще напуснеш тези херметически затворени сгради само когато имаш готовност за това.

Докато говореше, Бруко свърши с яденето и се загледа в голите ръце на Джейсън с нарастващо отвращение.

— Първото нещо, с което трябва да те снабдим, е оръжие. Лошо ми става, като видя някого без пистолет.

Бруко, естествено, не се разделяше със своя дори и в херметически затворените сгради.

— Всеки пистолет е пригоден единствено за притежателя си и никой друг не може да си служи с него. Ще ти покажа защо. — Той заведе Джейсън в склад, наблъскан догоре със смъртоносни оръжия. — Сложи ръката си в това нещо, за да извърша измерванията.

Нещото бе подобно на кутия с дръжка на пистолет от едната страна. Джейсън обхвана с пръсти дръжката и сложи лакът върху метална скоба. Бруко нагласи разни стрелки по дължината на ръката му между китката и лакътя и преписа резултатите от измервателните уреди. После подбра няколко части от сандъците, като гледаше цифрите върху листа, и бързо сглоби самозадействащ се кобур и пистолет. Когато кобурът бе прикачен под лакътя му, а пистолетът — в ръката му, Джейсън за първи път забеляза, че те са свързани с еластичен кабел. Пистолетът прилепваше към дланта му съвършено точно.

— Това е тайната на самозадействащия се кобур — каза Бруко и потупа еластичния кабел. — При използване на оръжието е съвършено

отпуснат. Но щом искаш да го върнеш в кобура... — Бруко регулира нещо и превърна кабела в нееластичен лост, който изби пистолета от ръката на Джейсън и го провеси във въздуха.

— А сега връщането. — Лостът-кабел се сви с бръмчене и светкавично върна пистолета обратно в кобура. — При изваждането, естествено, действа по обратния ред.

— Страхотна машинка, — отбеляза Джейсън. — Но по какъв начин да го измъкна? Какво да направя, за да изскочи пистолетът — да свирна или що?

— Не, не се управлява чрез звук — отвърна Бруко със сериозно изражение на лицето. — А по много по-прецизен начин. Ето, дай си лявата ръка и си представи, че държиш пистолет. Натисни спусъка с пръст. Забелязваш ли конфигурацията на сухожилията в китката? Върху сухожилията на дясната ти китка се разполагат свръхчувствителни задвижващи елементи. Те реагират единствено на конфигурацията, която означава „ръката готова за приемане на пистолета“. След известно време този механизъм се автоматизира изцяло. Пистолетът се озовава в ръката ти, щом имаш нужда от него, а ако не ти трябва, той си стои в кобура.

Джейсън обви с пръстите на дясната си ръка въображаем приклад и присви показалеца си. В същия миг дланта му се разтърси от съкрушителна ударна сила, последвана от оглушителен трясък. Пръстите му, наполовина вдървени, стискаха пистолета, а от дулото се виеше дим.

— Разбира се, докато не се научиш да го владееш, патроните са само халосни. Пистолетите винаги са заредени. Няма предпазител. Погледни хубаво спусъка. При изваждането можеш да присвиеш още малко пръста, с който натискаш, тъй че пистолетът да стреля веднага щом докосне ръката ти.

Това несъмнено бе най-поразяващото оръжие, с което Джейсън бе боравил някога, както и най-трудното за управление. Преодолявайки причинената от силното притегляне пареща болка в мускулите, той полагаше неимоверни усилия да овладее дяволското изобретение. А то го вбесяваше, тъй като изчезваше в кобура тъкмо преди да натисне спусъка. Но още по-отвратително бе, че изскачаше преди самият той да е съвсем готов. Пистолетът отиваше на мястото, където трябваше да се намира ръката му. Ако пръстите не бяха поставени по съответния

начин, то той ги размазваше. Джейсън престана да се упражнява едва когато ръката му посиня до кръв.

С времето щеше да овладее това оръжие, но той вече разбираше защо пирийците никога не се разделят с пистолетите си. Все едно да се разделят с част от собственото си тяло. Пистолетът се плъзгаше от кобура до дланта му толкова бързо че той не успяваше да реагира. Много по-бързо от мозъчната команда, която присвиваше ръката в хватката за пистолет. Все едно че от пръста ти излизаха гръм и мълнии. Насочиш го и баам! — избухва.

Бруко го бе оставил да се упражнява сам. Когато ръката го заболя толкова, че не можеше повече, той спря и се запъти към стаята си. На един завой зърна позната фигура, която се отдалечаваше от него.

— Мета! Почакай за секунда! Да ти кажа нещо!

Тя се извърна и едва го изчака да се дотътри до нея, въпреки че Джейсън се движеше с максимална бързина за условията на двойното притегляне. У нея сякаш не бе останало нищо от момичето, с което се бе сприятелил на кораба. Носеше високи ботуши до коленете, а тялото ѝ се губеше в огромен костюм от някаква метална тъкан. Стройната ѝ талия се издуваше от колан с гранати. Самото ѝ изражение бе студено и сдържано.

— Липсваше ми. Не знаех, че си в тази сграда. — И той протегна ръка към нейната, но тя се отдръпна.

— Какво искаш?

— Какво искам ли? — повтори той с едва сподавен гняв. — Аз съм Джейсън, не ме ли помниш? Приятели сме. Нима не е позволено на приятелите да разговарят, без да си „искат“ нещо?

— Онова, което се случи на кораба, няма нищо общо с това, което става на Пиръс. — Тя тръгна нетърпеливо напред и продължи. — Приключих с реадaptацията си и трябва да се върна на работа. Ти оставаш тук, в херметическите сгради, тъй че няма да се виждаме.

— Защо не кажеш направо и че оставам при децата... а само го намекваш. И не се опитвай да се измъкнеш, преди да сме си изяснили някои неща...

Грешката на Джейсън бе, че протегна ръка да я спре. Всъщност той така и не разбра какво се случи по-нататък. Изведнъж усети, че вече не стои на краката си, а лежи проснат върху пода. Рамото го болеше ужасно, а Мета вече я нямаше в коридора.

Той се прибра в стаята си, накуцвайки и сипейки ругатни под носа си. Отпусна се върху твърдото като камък легло и се опита да си припомни първопричините за идването си тук. След това ги противопостави на смазващото притегляне, на произтичащите от това кошмарни съновидения, на машиналното презрение, което тези хора изпитваха към всеки външен човек. И бързо потисна желанието за самосъжаление, което се надигаше в гърдите му. От гледище на пирийците той несъмнено бе изнежен и беззащитен. Доста ще трябва да се промени, ако иска да си подобрят мнението за него.

Капнал от умора, Джейсън потъна в сън, прекъсван единствено от крещящия ужас на виденията му.

7.

На сутринта се събуди със силно главоболие и с чувството, че въобще не е заспивал. Взе няколко от внимателно дозираните стимуланти, които му бе дал Бруко, и отново се замисли над съчетанието от фактори, изпълващо съня му с такива страхотии.

— Яж бързо — изкомандва го Бруко в трапезарията. — Не мога повече да ти отделям време за индивидуална подготовка. Отиваш в редовните класове, където ще изкараш задължителните курсове. При мен идвай само ако възникнат особени проблеми извън компетентността на инструкторите или преподавателите.

Класовете се състояха, както и трябваше да се очаква, от начумерени малчугани. Пирийският им произход личеше от стегнатите тела и сериозното, недетско поведение. Но те все пак си оставаха деца, защото им бе много смешно, че заедно с тях учи някакъв чичко. Едва побрал се на един от мъничките чинове, зачервеният Джейсън съвсем не намираше всичко това за много забавно.

С физическия образ на класната стая се изчерпваше всяка прилика с нормално училище. Първата работа на всяко невръстно дете беше да окачи пистолета. Цялото обучение бе подчинено на изкуството да се оцелее. А единствената възможна бележка в такава една програма бе шестицата и учениците стояха на всеки урок, докато го овладеят до съвършенство. Тук нямаше място за обикновените учебни предмети. Те вероятно се изучаваха, след като детето завърши училището за оцеляване и започне само да се оправя със света. Което бе един логичен и хладнокръвен подход. Всъщност логиката и хладнокръвието бяха присъщи на всички пирийски начинания.

Почти цялата сутрин се занимаваха с употребата на апарата за първа помощ, който се окачваше на кръста. Той се притискаше върху раната и представляваше анализатор на отрови и инфекции. При наличието на токсини противоотровата автоматично се инжектираше на поразеното място. Начинът на действие бе съвсем прост, но устройството му — извънредно сложно. Тъй като пирийците лично

отговаряха за изправността на съоръженията си — ако нещо засече, сам си си виновен, — те трябваше да изучат всичките тънкости на устройството и поддръжката. Джейсън се справяше много по-добре от децата, но старанието го изтощи.

Следобед се състоя първата му среща с тренажор. Инструкторът му се оказа дванайсетгодишно момче със студен глас, което не скриваше презрението си към изнежения пришълец.

— Всички тренажори са физически дубликати на действителната повърхност на планетата и постоянно се преобразуват в съответствие с промените, които настъпват при формите на живот. Различават се от външния свят единствено по вариращата степен на смъртоносност. Ти ще използваш най-напред, разбира се, този, който е предназначен за най-малките...

— Благодаря за любезността — измърмори Джейсън. — Едва ли бих могъл да съм по-поласкан.

— ...най-малките се пускат в него веднага щом започнат да пълзят — продължи инструкторът, без да обръща внимание на прекъсването. — По същество той е истински, но е изцяло деактивиран.

Щом влязоха през плътната врата, Джейсън изведнъж си даде сметка, че „тренажор“ не е подходяща дума. Ставаше въпрос за огромна камера, в която се възпроизвеждаше част от външния свят. Не му беше особено трудно да скъса с реалността, да забрави за изрисувания таван и изкуственото слънце високо горе и да си представи, че най-сетне се намира навън. На пръв поглед в декора нямаше нищо обезпокояващо. Въпреки че струпаните на хоризонта облаци вещаеха яростна пирийска буря.

— Трябва да се поразходиш и да поразгледаш наоколо — каза инструкторът на Джейсън. — Щом докоснеш нещо с ръка, ще получиш съответната информация. Виж как...

Момчето се наведе и бутна с пръст един стрък от меката трева, която покриваше земята. От скритите високоговорители мигновено се разнесе лаещ глас:

— Отровна трева. Трябва непрестанно да се носят ботуши.

Джейсън коленичи да разгледа тревата. Стръкът завършваше с твърда, бляскава кукичка. Видя, че всички стръкове са такива, и потръпна. Меката зелена морава бе килим на смъртта. Той се изправи и

зърна нещо под едно широколистно растение. Оттам дебнеше люспесто животно с изострена глава, от която излизаше дълъг шип.

— Яя, ами това в другия край на моята градинка какво ли е? С какви хубави другарчета си играят вашите невръстни дечица. — Джейсън се обърна и видя, че говори на въздуха — инструкторът го нямаше. Сви рамене и погали люспестото грозилище.

— Рогат дявол — обади се безучастният глас отгоре. — Не се възпира от облекло и обувки. Убий го!

Пистолетът на Джейсън гръмна пронизително и разтърси тишината. Програмиран да реагира на халосни патрони, рогатият дявол се килна на една страна.

— Уча се, няма що — установи Джейсън не без известно задоволство. Думите „убий го“ бяха използвани от Бруко, докато му показваше как да си служи с пистолета. Импулсът им бе достигнал до определено ниво в подсъзнанието му. Джейсън осмисли желанието си да стреля едва след като чу изстрела. Пирийските образователни методи се издигнаха в очите му.

Джейсън прекара един извънредно неприятен следобед, разхождайки се из детската градина на ужасите. Смъртта дебнеше на всяка крачка. И през цялото време безплътният глас го напътстваше строго на лесно достъпен език. По този начин му се даваше възможност да нанася удара, вместо да го понася. Досега и през ум не му бе минавало, че насилствената смърт може да има много отвратителни лица. Тук абсолютно всичко представляваше смъртна опасност за хората — от най-дребното насекомо до най-голямото растение.

Тази целенасоченост изглеждаше напълно неестествена. Защо планетата проявяваше такава непоносимост към човешкия вид? Мислено си отбеляза да попита Бруко. Междувременно се опита да открие поне една форма на живот, която да не жадува за кръвта му. Безуспешно. След дълго търсене откри единственото нещо, което не предизвика смъртоносното предупреждение при допира му с него. Това беше каменен къс, който се подаваше от отровната трева. Джейсън седна върху него дружелюбно и вдигна крака. Оазис на спокойствието. Омаломощено от притеглянето, тялото му се отпусна за няколко минути.

— ГНИЛА ПЛЕСЕН! НЕ ПИПАЙ! — изгърмя гласът двойно по-високо и Джейсън подскочи като ужилен. Стисна пистолета и се заоглежда за мишената. Но разбра за какво става дума едва когато се надвеси над камъка, където бе седял, и го разгледа отблизо. По него се бяха появили люспести сиви петна, които преди малко липсваха.

— Хитри дяволи такива! — извика той към машината. — На колко ли деца сте изкарали акъла по този начин, след като са си въобразили, че са намерили малко спокойствие!

Мимикрията като част от обучението го изпълваше с негодувание, но и с уважение. Още в съвсем ранна възраст пирийците научаваха, че на тази планета не съществува безопасност — освен ако не си я осигурят сами.

Той не само обогатяваше познанията си за Пиръс, но и на пирийците започваше да гледа с други очи.

8.

Далеч от външния свят, дните в училището се превръщаха в седмици. Джейсън вече почти се гордеше с уменията си да се справя със смъртта. Той разпознаваше всички животни и растения в детската градина и премина към тренировки, при които зверовете атакуваха със забавени движения. Пистолетът му засичаше нападателите с машинална точност. Но нескончаемите, ежедневни упражнения започваха да го отегчават.

Въпреки че притеглянето все още му тежеше, мускулите му правеха огромни усилия да се приспособят. Той вече не се стоварваше в леглото веднага след занятията през деня. Само кошмарите ставаха по-страшни. Най-последна спомена на Бруко за тях и той му приготви сънотворна отвара, която значително намали интензивността им. Оставаха сънищата, но като се събудеше, Джейсън си ги спомняше съвсем смътно.

След като усвои целия спектър от машинарии, които помагала на пирийците да оцелеят, Джейсън завърши със съвсем реалистичен тренажор, който видимо не се различаваше от действителността. Освен по качеството на въздействието. Вместо незабавна смърт отровите от насекомите предизвикваха подуване и болка. Животните можеха да причиняват контузии и рани, но не стигаха до откъсване на крайници. В този тренажор нямаше начин да те убият, но затова пък можеше съвсем отблизо да погледнеш смъртта.

Джейсън бродеше из огромната избуяла джунгла заедно с петгодишните. От недетската им сериозност лъхаше нещо и смешно, и тъжно. Въпреки че тук все още им се случваше да се посмеят, те знаеха, че навън шега няма. Оцеляването за тях се свързваше с обществено одобрение и приемане. В този смисъл Пиръс представляваше опростено черно-бяло общество. За да покажеш на себе си и на целия свят колко струваш, трябваше само да се опазиш жив. Това беше от огромно значение за оцеляването на расата, но до голяма степен обезличаваше индивида. Децата се превръщаха в

убийци, готови всеки миг да започнат да сеят смърт, и това изцяло се изписваше на лицата им.

Едни завършваха училище и си отиваха, а на тяхно място идваха други. След като известно време наблюдава този процес, Джейсън изведнъж разбра, че от първоначалната му група не е останал никой. Още същия ден потърси ръководителя на адаптационния център.

— Бруко, докога възнамеряваш да ме държиш в това детско стрелбище?

— Никой не те „държи“ тук — отвърна му Бруко с обичайния си раздражителен тон. — Ще стоиш, докато си напълно подготвен за излизане.

— Едно особено чувство ми подсказва, че това няма да стане. Вече мога да разглобя и сглобя всяка една от проклетите ви машинарийки и на тъмно. С това оръдие тук нямам грешка като стрелец. А в момента, ако се наложи, бих могъл да напиша цяла книга за „Пълната флора и фауна на Пиръс“ и „Как да я унищожим“. Може и да не съм толкова добър като шестгодишните си другарчета. Но подозирам, че по-добър няма и да стана. Вярно ли е?

— Струва ми се, тоест, знаеш, че не си роден тук, и... — Бруко се мъчеше да избяга от прекия отговор, но не успяваше.

— Хайде, хайде — ликуваше Джейсън. — Такъв почтен стар пириец като тебе не би трябвало да се опитва да лъже представител на по-нисшите раси, които са специалисти в това отношение. От само себе си се разбира, че при това притегляне няма да се отърва от мудните си движения, както и от останалите си вродени недостатъци. Ясно ми е. Но не за това става дума сега. Въпросът е дали ще стана по-добър, ако продължа обучението си, или собственото ми развитие вече е стигнало границата на възможностите си.

— След време, естествено, ще постигнеш някакъв напредък... — потеше се Бруко.

— Ама че хитрец! — закани му се Джейсън с пръст. — Да или не, сега. Ще стана ли по-добър сега, ако продължа обучението си?

— Не — отсече Бруко, все още притеснен.

Джейсън го изглежда, все едно че преценяваше картите си на покер.

— Дай сега да поразсъждаваме малко. Аз няма да постигна някакъв напредък, но въпреки това не мога да мръдна отгук. Това не е

случайно. Значи ти е наредено да ме държиш тук. А от познанията ми за тази планета, съвсем оскъдни, естествено, бих казал, че Кърк ти е наредил да ме държиш тук. Така ли е?

— Прави го единствено заради тебе — обясни Бруко. — Опитва се да ти запази живота.

— Истината излиза наяве — отвърна Джейсън. — Тъй че дай сега да забравим за това. Не съм дошъл тук да стрелям по работи заедно с потомството ви. Значи трябва да ми покажеш вратата към улицата. Или може би първо следва тържествено завършване. Речи, раздаване на отличия, саби за почест...

— Нищо подобно — отсече Бруко. — Не ми е ясно как един възрастен човек като тебе може да говори такива глупости през цялото време. Разбира се, че няма нищо от тоя род. Само малко допълнително обучение в камерата, възпроизвеждаща частично външните условия. Тя представлява пространство, свързано с външната среда... всъщност е част от нея, но без да включва най-смъртоносните форми на живот. Макар че някои от тях все пак успяват да се промъкнат вътре от време на време.

— Кога отивам там? — изстреля въпроса си Джейсън.

— Утре сутринта. Първо се наспи добре. Ще имаш нужда.

Завършването все пак се придружаваше от известна церемониалност. Когато на сутринта Джейсън влезе в кабинета на Бруко, пириецът плъзна но масата към него една тежка пачка.

— Това са бойни патрони — каза той. — Сигурен съм, че ще ти потрѣбват. Би следвало пистолетът ти да бъде винаги зареден.

Двамата стигнаха до масивен люк — единствената заключена врата, която Джейсън бе видял в центъра. Докато Бруко отключваше и дърпаше резетата, към тях докуцука едно осемгодишно момче със сериозно лице и превързан крак.

— Това е Гриф — представи го Бруко. — Отсега нататък, където и да отидеш, няма да се отделя от тебе.

— Личен телохранител ли? — попита Джейсън и сведе поглед към набития малчуган, който му стигаше едва до кръста.

— И така може да се каже — разтвори Бруко вратата. — Влязъл е в схватка с птица трион, тъй че известно време ще е извън строя. Ти сам призна, че никога няма да си равностоен на пирийците, значи ще си доволен да получиш малко закрила.

— Любезността ти е в кръвта, няма що, Бруко — отвърна Джейсън. Наведе се и се здрависа с момчето. Костите пукаха при ръкостискане дори с осемгодишните.

Двамата с Гриф влязоха в камерата и Бруко затръшна зад гърба им вътрешната врата. Тя се затвори херметически и външната врата се отвори веднага автоматично. Гриф даде с пистолета си два изстрела още при откряването ѝ. След като прекрачиха димящия труп на един пирийски звяр, те стъпиха на пирийска земя. „Много символично“, помисли си Джейсън. Обезпокои го и фактът, че не само не се сети да предотврати евентуален достъп отвън, но дори не можа да разпознае звяра по обгорените му останки. Озърна се внимателно, като се надяваше, че следващия път ще успее да стреля пръв.

Надеждите му не се оправдаха. Момчето винаги забелязваше първо малкото животни, които се изпречваха по пътя им. Това продължи цял час и Джейсън така се нервира, че с един изстрел размаза някакво растение със застрашителен вид. Надяваше се, че Гриф няма да обърне много внимание на случилото се. Напразно, естествено.

— Растението не беше наблизно. Глупаво е да се хабят хубавите муниции за някакво растение.

Денят мина без особени неприятности. Подгизнал от честите порои, Джейсън най-накрая се отегчи съвсем. Ако Гриф можеше да води някакъв разговор, то той не го показваше. Всички опити на Джейсън в тази насока се провалиха. Следващият ден не се различаваше по нищо. На третия ден се появи Бруко и внимателно го изгледа от глава до пети.

— Не че ми е много приятно, но трябва да ти кажа, че едва ли някога ще подобриш равнището на подготовката си. Вирусовите филтри да се подменят всеки ден. Непрекъснато да се проверяват ботушите и металното облекло дали не са скъсани или разпрани. Веднъж на седмица да се подновяват медикаментите в апарата за първа помощ.

— Да си бърша носа и да си обувам галошите. Още нещо? — попита го Джейсън.

Бруко понечи да му отвърне, но се сдържа.

— Нищо, с което вече да не си добре запознат. Бъди нащрек. И... успех. — И той придружи думите си със съкрушително ръкостискане,

което дойде съвсем изневиделица. Веднага щом отново взе да усеща ръката си, Джейсън излезе с Гриф през големия люк.

9.

Колкото и да бяха истински, тренажорните камери в никакъв случай не го бяха подготвили за реалностите на Пиръс. Съществена разлика, разбира се, нямаше. Не липсваха нито усещането за отровната трева под краката, нито пък некоординираният полет на летящото жило в мига, преди Гриф да го простреля. Но те почти се губеха във вихъра на бушуващите наоколо стихии.

Поройният дъжд падаше по-скоро като водна пелена, а не на отделни капки. Поривите на вятъра я мятаха насам-натам и току я плисваха право в лицето на Джейсън. Той изтри очи и с мъка различи на хоризонта конусовидните очертания на два вулкана, които бълваха облаци, дим и пламъци. Отраженията от този пъкъл пък обагряха препускащите над главите им облаци със зловеща червенина.

Върху твърдата му шапка издрънча нещо, отскочи и цопна на земята. Той се наведе и вдигна дебела колкото палеца му ледена бучка. Внезапно се изсипа град, който болезнено го заудря по гърба и врата и той бързо-бързо се изправи.

Бурята премина тъй светкавично, както бе започнала. Палещите лъчи на слънцето стопиха ледените парчета и от мократа улица се заизвиваха кълба пара. Джейсън се изпоти под бронираното си облекло. Но още не бяха стигнали до следващата пресечка, когато отново заваля и той се разтрепери от студ.

Гриф пристъпваше до него с тежка, но равномерна крачка, равнодушен и към метеорологичните условия, и към вулканите, които бучаха на хоризонта и разтърсваха земята под краката им. Джейсън се опита да не обръща внимание на неволите си и да върви в крак с момчето.

Преходът се оказа доста потискащ. През дъжда застрашително сивееха масивни, тумбести сгради, повечето от които бяха потънали в развалини. Гриф и Джейсън вървяха по пешеходна пътека в средата на улицата. От двете им страни от време на време преминаваха бронирани камиони. Докато Джейсън се чудеше на този тротоар

насред платното, Гриф изведнъж простреля нещо, което връхлетя върху тях от някаква съборетина. Централното местоположение им даваше известно предимство пред нападателите им. Изведнъж Джейсън се почувства много изморен.

— Не ми се вярва на тази планета да има нещо като такси, а? — попита той.

Гриф просто се ококори и свъси вежди. Очевидно чуваше тази дума за първи път. После продължиха по пътя си, като момчето изчакваше мудно пристъпващия Джейсън. За половин час видяха всичко, което той искаше.

— Гриф, този ваш град май съвсем го е закъсал. Надявам се другаде да са в по-добро състояние.

— Не разбирам думите ви. Но други градове няма. Само няколко миньорски лагера, които не могат да се разположат вътре в периметъра. Няма никакви други градове.

Джейсън се зачуди. Винаги си бе представял планетата с повече от един град. Изведнъж му стана ясно, че в знанията му за Пиръс има доста пропуски. Откакто бяха кацнали, всичките му усилия се поглъщаха от подготовката за оцеляване. Искаше му се да поразпита за това-онова — но не намусения си осемгодишен телохранител, а някой друг. Имаше един човек, който можеше да отговори на въпросите му.

— Познаваш ли Кърк? — попита той момчето. — Очевидно той е вашият посланик на толкова места, но фамилията му...

— Разбира се, всички познаваме Кърк. Той обаче си има работа, не бива да ходиш при него.

— Може да си пазач на тялото ми — закани му се с пръст Джейсън. — Но не и на душата ми. Какво ще кажеш да идеш да си постреляш по чудовищата, а?

Неочаквано разразилата се буря с парчета град колкото юмрук ги накара да потърсят подслон. След това Гриф неохотно го поведе към една от по-големите сгради в центъра. Тук имаше повече хора и някои от тях дори прекъснаха за миг работата си, за да го удостоят с поглед. Джейсън с мъка се изкачи до втория етаж, където спряха пред врата с надпис „Координация и снабдяване“.

— Кърк вътре ли е? — попита Джейсън.

— Разбира се — отвърна момчето. — Той отговаря за всичко това.

— Добре. А сега пийни нещо студено, изяж си обеди или там нещо друго и ела да се срещнем отново тук след няколко часа. Мисля, че Кърк може да ме наглежда не по-зле от теб.

Обзето от съмнения, момчето се позабави няколко секунди, но след това си тръгна. Джейсън изтри за пореден път потта си и нахълта през вратата.

Вътре имаше няколко души. Но никой от тях не вдигна поглед към Джейсън, нито пък го попита за целта на посещението му. На Пиръс нямаше нищо случайно. Щом е дошъл тук, значи непременно си има причини. На никого и през ум не му минаваше да се поинтересува какво желае. Свикнал с дребнавата бюрокрация на хиляди светове, Джейсън почака няколко мига, преди да му се изясни всичко. На отсрещната стена в помещението имаше още една врата. Той се довлече до нея и я отвори.

От затрупаното с хартии и папки бюро вдигна поглед самият Кърк.

— Тъкмо се чудех кога ли ще се появиш.

— Много по-рано, ако не ми беше попречил — отвърна му Джейсън и омаломощен се отпусна на един стол. — Най-сетне ми дойде наум, че ако не предприема нещо, може да прекарам остатъка от живота си в кръвожадната ти детска градина. Тъй че ето ме.

— Готов да се завърнеш в „цивилизованите“ светове, след като видя достатъчно от Пиръс.

— Напротив. И взе да ми писва всеки да ми казва да си вървя. Започвам да мисля, че ти и останалите пирийци се мъчите да скриете нещо.

Предположението му накара Кърк да се усмихне.

— Какво бихме могли да крием? Едва ли има друга планета с такова просто и праволинейно съществуване като нашата.

— Ако това е истина, тогава нали не би имал нищо против да отговориш на няколко преки въпроса за Пиръс?

Кърк понечи да възрази, но се засмя.

— Браво! Явно още не съм разбрал, че с тебе не бива да се спори. Какво те интересува?

Джейсън се помъчи да се настани по-удобно на твърдия стол, но се отказа и попита:

— Колко е населението на планетата ви?

— Около трийсет хиляди — отвърна му Кърк след кратко колебание. — Не е много за планета, която е заселена неотдавна, но причината за това е очевидна.

— Добре, население трийсет хиляди. Ами как стои въпросът с усвояването на нови територии? С учудване установих, че в рамките на защитните си стени, така наречения периметър, този град е единственият на планетата, без да броим миньорските лагери, тъй като те очевидно са просто продължение на града. И тъй според теб усвоените от вас територии тук увеличават ли се, или намаляват в сравнение с миналото?

Кърк вдигна от бюрото парче стоманена тръба, което му служеше за преспапие, започна да го премята в ръце и се замисли. Съсредоточен върху отговора си, той не забелязваше как дебелината на стоманата се огъва като гума в пръстите му.

— Трудно е да се каже ей така, изведнъж. Навярно съществуват сведения по този въпрос, но и представа нямам къде. Зависи от толкова фактори...

— Да оставим това засега. Имам още един въпрос, който всъщност е по-съществен. Как мислиш, населението на Пиръс не намалява ли непрекъснато, с всяка изминала година?

Изведнъж тръбата полетя към стената и се трясна в нея. В следващия миг с пламнало от гняв лице Кърк се надвесваше над подребния Джейсън и протягаше застрашително ръце.

— Да не си посмял да го повториш! — прогърмя гласът му. — Само още веднъж да чуя такова нещо!

Застинал на стола си, Джейсън заговори бавно, внимателно подбирайки всяка една дума. Животът му зависеше от това.

— Не се ядосвай, Кърк! Не исках да те обиждам. На ваша страна съм, помниш ли? С тебе мога да разговарям, тъй като ти познаваш вселената повече от всеки друг пириец, който никога не е напускал тази планета. Свикнал си, че нещата може да се обсъждат. Знаеш, че думите са просто символи. Ние можем да разговаряме и знаем, че не е необходимо да избухваш заради някакви си там думи...

Кърк бавно свали ръце от него и отстъпи. След това се извърна и си наля чаша вода от една бутилка на бюрото. Изпи я, застанал с гръб към Джейсън.

Много малко от потта, която Джейсън изтри от оросеното си чело, се дължеше на топлината в помещението.

— Аз... съжалявам, че избухнах — процеди Кърк и се отпусна тежко на креслото си. — Обикновено не ми се случва. Напоследък съм претоварен, нервите ми сигурно са се изопнали докрай.

Все едно, че не бе чул за какво говори Джейсън.

— На всички ни се случва — каза Джейсън. — Няма да взема да описвам в какво състояние ми бяха нервите, когато се озовах на тази планета. И най-сетне съм принуден да призная, че всичко, което говореше за Пиръс, е истина. Тя е най-отвратителното място в цялата система. И тук няма начин да оцелееш, ако не си кореняк пириец. След подготвителния курс мога да се моткам по малко наоколо, но ми е известно, че нямам никакви шансове като самостоятелна личност. Вероятно знаеш, че имам осемгодишен телохранилел. Каква по-ясна представа от това за действителното ми положение тук.

След като потисна яда си, Кърк отново бе в състояние да се владее.

— Не е ли чудно, че именно ти говориш такива неща? — заразсъждава той с присвити очи. — И през ум не ми е минавало, че един ден ще признаеш нечие чуждо превъзходство. Та нали затова дойде тук? Да докажеш, че струваш колкото коренните жители на Пиръс.

— Едно на нула за тебе — призна Джейсън. — Не мислех, че толкова ми личи. И с радост забелязвам, че мозъкът ти не се състои само от мускули като тялото ти. Да, ще призная, че това бе главната причина за идването ми, плюс любознателността ми.

— Ти си дошъл тук да доказваш, че струваш колкото коренните обитатели на Пиръс? — следваше Кърк нишката на собствените си разсъждения и се чудеше накъде го води тя. — Все пак признаваш, че всяко осемгодишно момче може да стреля по-бързо от теб. Това просто не се връзва с представата ми за тебе. Ако даваш с едната ръка, то непременно взимаш с другата. В какъв смисъл все още изпитваш естественото си превъзходство? — Въпреки лекотата, с която бе зададен въпросът, зад него напираше огромното му напрежение.

Джейсън мисли дълго, преди да отговори, и накрая рече:

— Ще ти кажа. Но не ми чупи врата. Залагам на способността на цивилизацията ти мозък да контролира рефлексите ти. Защото трябва

да говоря за неща, които са пълно табу на Пиръс. В очите на хората ти аз съм слабак, защото идвам от другаде. Разбери обаче, че в това е и силата ми. Мога да виждам неща, които навикът скрива от погледа ви. Нещо като старата приказка, дете не можеш да видиш гората, защото ти пречат дърветата.

Кърк кимна в знак на съгласие и Джейсън продължи:

— Ако си послужи с аналогията и по-нататък — аз слязох от кораба и отначало виждах само гората. За мене някои факти са очевидни. Струва ми се, че и вие ги знаете, само че внимателно ги потискате в мислите си. За вас това са скрити мисли, изцяло табу. Възнамерявам да ти разкрия най-съществената от тези тайни мисли и се надявам, че ще съумееш да се овладееш и няма да ме убиеш.

Огромните ръце на Кърк стиснаха здраво страничните облегалки на креслото и това бе единственото, по което се разбра, че е чул. Джейсън говореше тихо, но думите му проникваха гладко и лесно като острие, което се забива в мозъка.

— Според мен човешките същества губят битката на Пиръс. След стотици години колонизиране това е единственият град на планетата... и половината е в развалини. Като че ли едно време населението му е било по-многобройно. Тази каскада, която извършихме, за да се сдобием с товара бойни материали, си беше жива каскада. Можеше и нищо да не излезе. И в такъв случай какво би станало с града? Вие се движите по ронливия ръб на един вулкан и не си го признавате.

Кърк седеше закован в креслото си с напрегнато до краен предел тяло и обляно в пот лице. Беше готов да избухне и при най-лекото предизвикателство. Джейсън се помъчи да намали малко напрежението.

— Съвсем не ми е приятно, че ти говоря всичко това. Правя го, защото съм сигурен, че вече го знаеш. Не можеш да приемеш фактите, тъй като тогава ще трябва да признаеш, че всичките битки и убийства са абсолютно безсмислени. Щом населението непрекъснато намалява, то вашата борба не представлява нищо друго, освен особено кървава форма на самоубийство на расата. Бихте могли да напуснете тази планета, но това би означавало да се признаете за победени. А съм сигурен, че пирийците предпочитат смъртта пред поражението.

Кърк се надигна от креслото си, но и Джейсън се изправи и повиши тон, за да може думите му да стигнат до замъгления от гняв разсъдък на пириецата.

— Опитвам се да ви помогна... разбираш ли? Изтрий лицемерието от съзнанието си, то те унищожава. В момента по-скоро би ме убил, отколкото съзнателно да признаеш, че водиш вече загубена битка. Това не е истинска война, а пагубно лечение на симптомите. Нещо като да режеш един по един изпълнени с ракови клетки пръсти. Единственият резултат може да бъде само пълно поражение. Няма да си позволиш да се осъзнаеш. Затова по-скоро би ме убил, отколкото да ме чуеш да говоря това, за което не бива да се говори.

Кърк вече бе станал и се надвесваше над Джейсън като кула на смъртта, готвеща се да се стовари отгоре му. Задържаше го единствено силата на Джейсъновите думи.

— Трябва да погледнеш към реалността. Нищо друго не виждаш освен една нескончаема война. Трябва да започнеш да разбираш, че можеш да лекуваш самите причини за тази война и да я приключиш веднъж завинаги!

Смисълът на казаното най-сетне проникна до съзнанието на Кърк и го потресе до такава степен, че ядът му изведнъж се изпари. С почти глуповато изражение на лицето той се отпусна отново в креслото:

— Какво, по дяволите, искаш да кажеш? Говориш като тъпите грубери!

Джейсън не попита какво е това грубер, но регистрира името в паметта си.

— Глупости говориш — продължаваше Кърк. — Това е просто един враждебен свят, с който трябва да се борим. Причините представляват видни от само себе си факти на съществуването.

— Не е вярно — настояваше Джейсън. — Размисли за секунда. Когато отсъстваш от планетата известно време, трябва да се подложиш на опреснителен курс. За да разбереш доколко се е влошило положението, докато те е нямало. Ами това е линейна прогресия. Щом положението се влошава, ако се движиш напред към бъдещето, то би трябвало да се подобрява, ако се движиш назад, към миналото. На теория не изглежда зле — въпреки че не знам доколко ще ме подкрепят фактите — да кажеш, че ако отидеш достатъчно далеч в миналото,

можеш да стигнеш до момент, в който човечеството и Пиръс не са воювали помежду си.

Кърк не беше повече в състояние да говори, а само седеше и слушаше, докато Джейсън го засипваше с ударите на необоримата логика.

— В подкрепа на тази теория има доказателства. Дори и ти ще признаеш, че аз, колкото и да съм непригоден за живота на Пиръс, се оправям доста умело. В цялата пирийска флора и фауна, която съм видял, има една особеност, която важи за всичките ѝ представители. Те не са функционални. Помежду си не си служат с нито едно оръжие от безкрайния си арсенал. Токсините им, изглежда, не оказват влияние върху Пирийските форми на живот. Смъртоносни са единствено когато имат насреща си хомо сапиенс. И именно това е недопустимо от физиологична гледна точка. Не е възможно за триста години, откакто хората са на тази планета, формите на живот да са придобили този вид по естествен път.

— Но това е факт! — изрева Кърк.

— Несъмнено имаш право — отвърна му Джейсън спокойно. — Но ако е факт, това непременно е станало по нечия воля. По какъв начин, нямам представа. Но нещо е накарало пирийската природа да обяви война и аз бих искал да разбера какво е то. Коя е била преобладаващата форма на живот тук, когато са кацнали предците ви?

— Сигурен съм, че такива сведения липсват. Но ти да не би да допускаш, че разумните същества на Пиръс не са единствено от човешки произход? Че има и други същества, които организират планетата да воюва с нас?

— Не аз, а ти го допускаш. Това означава, че започваш да разбираш за какво става въпрос. Нямам представа какво е довело до една такава промяна, но непременно бих искал да узная. И тогава да видим дали всичко не може да се промени по обратен път. Естествено, че не обещавам нищо. Но ще се съгласиш, че си струва да се поразучи това-онова...

Свил едната си ръка в юмрук, Кърк я удряше в дланта на другата и крачеше напред-назад из цялото помещение, а тежките му стъпки разтърсваха сградата. Той воюваше със самия себе си. Нови идеи се бореха със старите схващания. Всичко беше толкова неочаквано и... толкова близко до ума.

Без да иска разрешение, Джейсън си наля малко изстудена вода от шишето и отново се отпусна изтощено на стола. Нещо разкъса предпазната мрежа на отворения прозорец и влетя с бръмчене вътре. Кърк го застреля, без да се извъръща, без дори да съзнава действието си.

Решението не закъсня. Настроен за работа на високи обороти, снажния пириец не можеше да не решава бързо. Спря и впери поглед в Джейсън:

— Не че си ме убедил, но ми се струва невъзможно да оборя с готов отговор твоите доводи. За момента ще се наложи да ги приемем за верни и ще действаме от такива позиции. Да видим сега какво възнамеряваш да правиш, какво все пак си в състояние да направиш?

— Първо — започна да отмята на пръсти Джейсън, — необходимо ми е добре защитено място, където да живея и да работя. Тъй че вместо да хвърлям цялата си енергия единствено в борбата за оцеляване, да мога да се посветя малко и на разработката на този замисъл. Второ — искам някой да ми помага и същевременно да ми служи като телохранител. И моля те, нека е с малко по-широк кръг от интереси, отколкото сегашния ми копой. Бих предложил Мета като най-подходяща за тази работа.

— Мета? — изненада се Кърк. — Та тя е пилот-астронавт и оператор на предпазния филтър, каква полза би имало от нея в един такъв план?

— Възможно най-голяма. Тя има опит на други светове и може да вижда нещата от различен ъгъл — поне в известна степен. И тя трябва да знае за тази планета толкова, колкото и всеки друг образован възрастен човек, и може да отговаря на въпросите ми — усмихна се Джейсън. — Бих допълнил още и че е едно привлекателно момиче, с което ми е много приятно.

— Чудех се дали ще намериш начин да споменеш последната причина — изсумтя Кърк. — Останалите все пак са основателни и няма да ти противореча. Ще ѝ намеря заместник и ще наредя да я изпратят тук. А херметически затворени сгради наоколо колкото щещ.

След разговор с един сътрудник от външното помещение Кърк проведе още няколко и по видеофона. Незабавно последваха и съответните нареждания. Джейсън с интерес наблюдаваше всичко и накрая попита:

— Извини ме за любопитството, но ти диктатор ли си на тази планета? Щракнеш с пръсти и всички подскочат.

— Така излиза — съгласи се Кърк. — Но това е просто илюзия. На Пиръс никой не владее изцяло положението, нито пък съществува нещо подобно на демократична система. Все пак цялото ни население е колкото една армейска дивизия. Всеки си върши работата, за която е най-подготвен. Различните дейности са разделени по отдели, ръководени от най-подготвени. Аз отговарям за „Координиране и снабдяване“, който е в една от най-гъвкавите категории. Ние осъществяваме връзката между отделите и се занимаваме с доставките от външния свят.

В този момент влезе Мета и се обърна към Кърк, без въобще да забелязва присъствието на Джейсън:

— Смениха ме и ме изпращат тук. Какво става? Промяна в графика за полетите ли има?

— И така може да се каже — отвърна ѝ Кърк. — Отсега нататък те освобождавам от всичките ти досегашни задължения и те прикрепвам към нов отдел. „Разследване и проучване“. Човекът с уморения вид отсреща ти е шеф на отдела.

— Какво чувство за хумор — отбеляза Джейсън. — На Пиръс ти си единственият, който го притежава. Поздравявам те, все пак има някаква надежда за планетата.

Мета гледаше ту към единия, ту към другия.

— Не разбирам. Не мога да повярвам. Имам предвид новия отдел... за какво ни е? — нервничеше притеснена тя.

— Съжалявам — отвърна ѝ Кърк. — Нямах намерение да ставам жесток. Въобразявах си, че ще го приемеш по-спокойно. Това, което казах, е вярно. Джейсън е в състояние... по всяка вероятност... да допринесе огромна полза за Пиръс. Ще му помогнеш ли?

Мета се владееше отново. Но и малко се сърдеше:

— Налага ли се? Това заповед ли е? Знаеш, че си имам работа. И съм уверена, че си даваш сметка колко по-важна е тя от фантазмагориите на някакъв си чужденец. Той всъщност не разбира...

— Да, заповед е — отсече Кърк и тонът му я накара да почервенее.

— Навярно бих могъл да ти обясня — намеси се Джейсън. — Нали все пак аз съм в основата на всичко. Най-напред обаче желая да

проявиш разбиране. Извади, моля те, пълнителя от пистолета си и го дай на Кърк.

Мета погледна уплашено, но Кърк ѝ кимна тържествено да се подчини:

— Просто за няколко минути, Мета. Моят пистолет си е у мене, тъй че тук не те грози никаква опасност. Струва ми се, знам какво има предвид Джейсън и от личен опит се боя, че има право.

Мета неохотно му подаде пълнителя и изпразни патронника. Едва тогава Джейсън се впусна в обяснения:

— Имам си собствена теория за живота на Пиръс и се боя да не разбия някои илюзии с разсъжденията си. Преди всичко трябва да се признае фактът, че хората ви бавно губят битката тук и най-накрая до един ще загинат...

Без да го дочака да довърши изречението, Мета светкавично насочи пистолета между очите му и защрака като обезумяла спусъка. Лицето ѝ се изкриви от ненавист и погнуса. За нея това бе най-отвратителната мисъл на света. Че вече са загубили войната, на която всички бяха посветили живота си.

Кърк обгърна с ръка раменете ѝ и я заведе до стола си, преди да се е случило нещо по-лошо. Доста време ѝ трябваше, за да се успокои и отново да се заслуша в думите на Джейсън. Не е леко да се разрушат схващания, изграждани толкова старателно цял живот. Но добре че бе виждала и други светове, иначе можеше и въобще да не го изслуша.

Когато Джейсън ѝ разказа докрай онова, което вече бяха обсъждали с Кърк, пламъчето на безумието все още гореше в очите на Мета. Тя седеше напрегнато и отблъскваше ръцете на Кърк, като че ли единствено те я възпираха да не се нахвърли върху Джейсън.

— Навярно всичко това е прекалено, та да може да го асимилираш отведнъж — рече Джейсън. — Тъй че нека да говорим по-простичко. Струва ми се, че можем да открием причината за тази свирепа ненавист към човешките същества. Може и да не сме на прав път. Може да извлека ваксина от смачкани пирийски буболечки и да станем неуязвими, ако се мажем с нея. Не знам още. Но разследванията трябва да се извършат, каквито и да бъдат резултатите. По този въпрос с Кърк нямаме разногласия.

Мета погледна към Кърк и той ѝ кимна утвърдително. Внезапно тя се почувства победена и отпусна рамене.

— Аз... — гласът ѝ една достигаше до тях. — Не мога да кажа, че съм съгласна или че изобщо разбирам за какво става въпрос. Но ще ти помогна. Щом като Кърк мисли, че другояче не може...

— Така е — потвърди той. — А сега искаш ли си пълнителя? Нали не възнамеряваш повече да стреляш по Джейсън?

— Това бе глупаво от моя страна — каза тя студено и зареди оръжието си. — Пистолетът не ми трябва. Ако трябваше да го убивам, и с голи ръце бих могла да го направя.

— И аз те обичам — усмихна ѝ се Джейсън. — Сега готова ли си да тръгваме?

— Разбира се. — И тя приглади една немирна пухкава къдрица. — Първо ще ти намерим жилище. Аз ще се погрижа за това. А после дейността на новия отдел си е твоя работа.

10.

Джейсън и Мета слязоха по стълбите в ледено мълчание. На улицата тя простреля едно летящо жило, което едва ли би ги нападнало. Действията ѝ бяха изпълнени със злорадство. Джейсън реши да не ѝ се кара, че хаби мунициите си. По-добре птицата, отколкото него.

В една от компютърните сгради имаше празни помещения. Те бяха изцяло херметизирани, за да не допускат до чувствителната апаратура разни заблудени представители на животинския свят. Мета отиде до склада за постелки, а през това време Джейсън с мъка довлече от една празна зала наблизко бюро, маса и столове. И когато тя се върна с надуваемия дюшек, той веднага се строполи върху него с благодарствена въздишка. Очевидната му слабост я накара да се усмихне едва доловимо.

— По-добре да свикваш с тази гледка — отвърна ѝ той. — Възнамерявам да си върша работата в хоризонтално положение, доколкото това е възможно. А ти ще бъдеш здравата ми дясна ръка. Хайде сега, Дясна ръка, изнамери ми отнякъде нещо за ядене. Възнамерявам също така и да ям предимно в преждespoменатото легнало положение.

Мета изсумтя отвратена и излезе шумно. Докато я нямаше, Джейсън замислено задъвка края на писеца си, а след това грижливо нахвърли някои бележки.

Зае се с проучванията веднага щом привършиха почти безвкусната храна.

— Мета, къде мога да открия летописите на Пиръс? Някакви сведения, всичките сведения за първите дни на заселниците на тази планета?

— Никога не съм чувала за нещо подобно. Наистина не зная...

— Но все някъде трябва да има нещо — настояваше той. — Дори и сегашната ви цивилизация да посвещава цялото си време и сили на оцеляването, можеш да си сигурна, че не винаги е било така. Хората са

отразявали развитието си през цялото време, водели са записки. Въпросът е къде да търсим? Тук имате ли библиотека?

— Разбира се. Имаме отлична техническа библиотека. Но съм сигурна, че там няма нищо от този род.

— Остави аз да преценя това — едва прикри раздразнението си Джейсън и се изправи. — Просто ме заведи там.

Библиотеката бе напълно автоматизирана. Всеки текст си имаше кодов номер, който можеше да се получи от каталога на екрана. Лентата се доставяше на командния пулт трийсет секунди след набирането на номера. Използваните ленти се пускаха обратно в касета и автоматично се връщаха в картотеката. Механизмът работеше безотказно.

— Чудесно — рече Джейсън и се извърна от каталога. — Върхът на техническата изобретателност. Само дето не съдържа нищо, което да е от значение за нас. Просто купища учебници.

— А какво друго очакваш да намериш в една библиотека? — искрено недоумяваше Мета.

Джейсън понечи да ѝ обясни, но се отказа:

— За това по-късно. Много по-късно. Сега трябва да открием някаква следа. Възможно ли е да съществуват ленти... или дори печатни материали, които да не са картотекирани чрез тази машина?

— Едва ли, но можем да попитаме Поли. Той живее някъде тук и отговаря за библиотеката. Картотекира нови книги и се грижи за апаратурата.

Единствената врата, която водеше към вътрешността на сградата, бе заключена и колкото и силно да хлопаха по нея, не успяха да вдигнат библиотекаря.

— Това няма как да не му подейства, ако е жив — каза Джейсън и натисна аварийния бутон на командното табло. Получи се желаният ефект. След пет минути вратата се отвори и Поли се измъкна навън.

На Пиръс смъртта обикновено настъпваше бързо. Раните изтощаваха човека, а неуморните сили на унищожението непременно го довършваха. Поли бе изключение от това правило. Още от самото начало незнайният му нападател се бе справил доста добре със задачата си. По-голямата част от долната половина на лицето му липсваше. Лявата му ръка бе изкривена и негодна за нищо. Заради

пораженията по тялото и краката си той се придвижваше едва-едва с препъване.

Все пак едната му ръка бе все още здрава и зрението му — незасегнато. Значи можеше да работи поне в библиотеката и по този начин да отмени някой пълноценен човек. Никой не помнеше колко време влачеше изкорубеното си, немощно тяло из сградата. Той бе оживял напук на болката, която изпълваше зачервените му, влажни очи. И беше остарял повече от всички останали пирийци, които Джейсън бе виждал. А сега се доближи със залитане към алармения звънец, който го бе извикал, и го изключи.

Джейсън взе да обяснява, но старецът не му обърна внимание. Едва когато изрови от дрехите си слухово апаратче, Джейсън разбра, че библиотекарят е и глух. Той му обясни отново какво търси. Поли кимна и написа отговора си с печатни букви върху една плочка.

Има много стари книги — долу в хранилището.

По-голямата част от сградата се заемаше от роботизирана техника за картотекиране и сортиране. Следвайки бавно осакатения библиотекар, те преминаха покрай апаратурата и стигнаха до една залостена врата в дъното. Той вдигна пръст към нея. Докато двамата се мъчеха да задвижат ръждясалите от годините лостове, Поли написа още нещо на плочката си.

С години не е отваряно, плъхове.

След като прочетоха съобщението му, пистолетите машинално се озоваха в ръцете им. Джейсън се зае с вратата сам. А двамата кореняци пирийци застанаха с лице към зейващата дупка. И толкова по-добре. Джейсън никога нямаше да се справи с това, което се изсипа отвътре.

А той изобщо не я отвори сам. Шумът, който вдигнаха пред нея, навярно бе привлякъл всички гадини от подземие то на сградата. И когато Джейсън дръпна последното резе и посегна към дръжката... нещо блъсна вратата и тя се разтвори отвътре.

Все едно че се разтвориха портите на ада. Застанали рамо до рамо, Мета и Поли непрекъснато стреляха в чудовищата, които гъмжаха на прага. Джейсън отскочи встрани и оттам започна да покосява тварите, изпречили се на пътя му. Унищожителната канонада като че ли нямаше свършване.

Измина доста време, преди и последният въоръжен с нокти звяр да намери смъртта си. Но Мета и Поли още изчакваха —

предоставилата им се възможност да сеят смърт ги изпълваше с радостна възбуда. На Джейсън малко му се повдигаше от мълчаливото, ожесточено нападение. От пирийците се излъчваше ожесточение. Той видя драскотина на лицето на Мета — очевидно някой от зверовете бе успял да я достигне. Тя, изглежда, не я забелязваше.

Джейсън извади апарата за първа помощ и се запъти към нея покрай купищата трупове. Сред тях нещо се размърда, но той го повали с един изстрел. След това се доближи до момичето и сложи сондата на анализатора върху драскотината. Апаратът щракна и Мета подскочи при убождането на иглата с противоотровата. Чак тогава разбра какво прави Джейсън.

— Благодаря ти. Не бях забелязала. Толкова много бяха и толкова бързо излизаха.

Поли имаше силно фенерче с батерии и по негласно споразумение се падна на Джейсън да го носи. Колкото и да бе осакатен, все пак старецът си оставаше пириец, щом трябваше да се борави с оръжие. И тримата бавно си проправяха път надолу по затрупаните с отпадъци стълби.

— Каква смрад! — изкриви лице Джейсън. — Струва ми се, че без филтрите в носа си щях да умра само от миризмата.

Нещо се хвърли срещу снопа светлина — и бе простреляно още във въздуха. Плъховете се намираха тук отдавна и негодуваха, че нарушават спокойствието им.

Стигнаха до най-долното стъпало и се огледаха. Тук наистина някога бе имало книги и летописи. Но очевидно са били подложени на дългогодишно гризане, изяждане и унищожение.

— Харесват ми грижите, които полагате за старите си книги — с отвращение каза Джейсън. — Ако искам да ви заема някои от моите, напомнете ми, че не бива.

— Едва ли са били от някакво значение — хладно отбеляза Мета. — Иначе щяха да са картотекирани както трябва в библиотеката горе.

Джейсън мрачно сновеше от зала в зала. Не бе останало нищо ценно. Само останки от ръкописи или печатни материали. Той ритна с върха на бронирания си ботуш купчината ненужни хартийки, готов да се откаже от търсенето. Изпод мръсотията проблясна ръждив метал.

— Дръж! — Подаде той лампата на Мета и забравил за миг опасността, започна да разчиства боклуците. Пред погледа му се

разкри плоска метална кутия с вградена автоматична ключалка.

— Ами че това е бордов дневник! — учуди се Мета.

— Така си и мислех — отвърна ѝ Джейсън. — И ако наистина е бордов дневник... може би все пак имаме късмет.

11.

Те отново затвориха подземното херметически и отнесоха кутията в новия кабинет на Джейсън. Първо я напръскаха с обеззаразители и едва тогава се заеха да я разгледат по-отблизо. Мета разчете гравираните върху капака букви.

— „З.Е. Полукс Виктъри“... Това вероятно е името на кораба, откъдето идва този дневник. Но не са ми ясни нито категорията, нито пък значението на тези инициали.

— Звезден ешелон — обясни ѝ Джейсън, докато се занимаваше с механизма на ключалката. — Чувал съм за тях, но никога не съм ги виждал. Строени са по време на последната преселническа вълна в галактиката. Всъщност не са нищо повече от гигантски метални контейнери, сглобявани в космоса. Първо ги натоварвали с хора, апаратура и провизии и после ги изтегляли до набеязаната планетна система. Същите влекачи-ракети-носители за еднократно ползване преустановявали движението на Звездните ешелони и ги приземявали. След това ги оставяли. Заселниците имали на разположение готовия метал от корпуса и веднага можели да се захванат с изграждането на новия си свят. При това контейнерите били огромни. Събирали поне петдесет хиляди души.

Джейсън усети грешката си, но едва след като бе изрекъл думите. Убийственият поглед на Мета бе достатъчно красноречив. Сега хората на Пиръс бяха по-малко на брой от първоначалните заселници.

А без строги мерки за ограничаване на раждаемостта населението обикновено нарастваше в геометрична прогресия. Тук Джейсън си спомни, че Мета направо я сърби пръстът да натисне спусъка, и побърза да каже:

— Но не можем да гадаем колко хора е имало на борда. Нито пък дали дневникът принадлежи именно на кораба, с който на Пиръс са пристигнали заселниците. Можеш ли да намериш нещо, с което да изкъртим това? Ключалката е разядена и е клеясала.

Мета си изля яда на кутията. Пръстите ѝ успяха да отделят капака от останалата част. Тя го дръпна с всички сили. Ръждясалият метал изскърца и се разкъса. Капакът остана в ръцете ѝ, а на масата тупна тежка книга.

Надписът на корицата разсея всякакво съмнение.

„Бордов дневник на З.Е. «Полукс Виктъри». Излитащ от Сетани към Пиръс. 55 000 заселници на борда.“

Сега вече Мета престана да спори. Застанала със здраво стиснати юмруци зад Джейсън, тя четеше през рамото му изтънелите и пожълтели страници, които той разгръщаше. Джейсън прехвърли набързо началото, където ставаше въпрос за подготовката и за самия полет. Зачете бавно едва след като стигна до кацането. Остарелите вече думи му правеха особено впечатление.

— Ето виж! — извика той. — Безспорно доказателство, че сме на прав път. Дори и ти не можеш да го отречеш. Чети, ей-тук.

„...втори ден от заминаването на влекачите, ние сме съвсем сами. Заселниците все още не са свикнали с планетата, въпреки че всяка вечер провеждаме беседи по ориентиране. Освен това съм наредил на психолозите да се грижат за душевното им състояние по два часа на ден. Всъщност едва ли мога да виня хората, всички идват от подземията на Сетани — съмнявам се дали и веднъж в годината са виждали слънце. Климатът на тази планета е убийствен, по-лош от всичко, което съм виждал на стотици други планети. Нима по време на първоначалните подготвителни етапи допуснах грешка, като не настоявах заселниците да са от някой селскостопански район? Хора, които биха могли да се оправят с природата. Тези градски чеда от Сетани се страхуват да излязат на дъжда. Но пък от друга страна са напълно свикнали с притеглянето на родната си планета, което е 1,5 G, тъй че тукашното 2G не ги затруднява особено. Именно това бе решаващият фактор. Във всеки случай вече е твърде късно да се направи нещо по този въпрос. Нито пък по въпроса за нескончаемото редуване на дъжд, сняг, град, урагани и други подобни. Разрешението ще е мините да заработят, търговията с метали да тръгне и да се построят укрепени от всички страни градове.

Единственото нещо на тази затънтена планета, което всъщност не е срещу нас, са животните. Отначало имаше някой и друг хищник, но пазачите набързо се справиха с тях. Останалите диви зверове не ни

закачат. За щастие! Дълголетната им борба за съществуване ги е превърнала в най-ужасяващата гледка, която съм виждал през живота си. Дори и дребните гризачи, не по-големи от човешка длан, са бронирани като танкове...”

— В това няма нищо вярно — прекъсна го Мега. — В никакъв случай не се отнася за Пиръс...

Но Джейсън безмълвно посочи заглавието на корицата и тя притихна. Той продължи да чете по диагонал, прелиствайки набързо страниците. Изведнъж спря, тъй като някакво изречение привлече погледа му. Демонстративно посочи с пръст мястото и зачете на висок глас:

„...и бедите връхлитат една след друга. Първо Хар Пало с теорията си за близката до повърхността вулканична дейност, която затопляла земята и подпомагала растежа на посевите. Дори и да е прав — какво можем да сторим ние? Единствено на себе си трябва да разчитаме, ако искаме да оцелеем. А сега и това. Изглежда, че горският пожар е подгонил към нас голям брой непознати животински видове. Върху хората се нахвърлят животни, насекоми и дори птици. (Забележка за Хар — да се провери дали е възможно нападенията да се обяснят със сезонната миграция.) Имаме четиринайсет смъртни случая вследствие на нараняване и отравяне. Ще се наложи да въведем задължително използване на инсектициден лосион по всяко време. И по всяка вероятност да заградим периметъра с нещо като защитни съоръжения, за да не допускаме по-едрите зверове в лагера.“

— Това е само началото — отбеляза Джейсън. — Сега поне сме наясно с естеството на битката, която водим. А изводът, че едно време формите на живот тук са били по-благоприятно разположени към човешкия род, едва ли ще улесни овладяването на Пиръс или пък ще обезвреди самите тях. Но поне ни сочи пътя. Нещо е обзело миролюбивите форми на живот, разтърсило ги е и е превърнало тази планета в един гигантски капан за човечеството. Какво е то — ето това искам да разбера.

12.

По-нататъшното четене на бордовия дневник не им донесе нови доказателства. Имаше доста обширни сведения за ранния животински и растителен свят, за смъртната опасност, която те представляваха, както и за първите защитни съоръжения срещу тях. Интересно от историческа гледна точка, но без никакви указания как да се противодейства на заплахата. Очевидно на капитана и през ум не му е минавало, че формите на живот на Пиръс търпят промени, а вместо това е вярвал, че се откриват нови опасни зверове. И до смъртта си не бе разбрал своята заблуда. Последната бележка в дневника, по-малко от два месеца след първото нападение, бе съвсем кратка. И написана с различен почерк.

„Капитан Куркоски умря днес от отравяне вследствие на ухапване от насекомо. Много скърбим за него.“

Причината за последвалия на планетата прелом тепърва предстоеше да се установява.

— Кърк непременно трябва да види тази книга — каза Джейсън. — Необходимо е да добие някаква представа за развитието на нещата. Може ли да ни закарат... или да отидем пеш до градската управа?

— Пеш, разбира се — отвърна Мета.

— В такъв случай ти носи книгата. При притегляне два пъти по-голямо от земното ми е много трудно да се правя на кавалер и да нося разни пакети.

Току-що бяха влезли в преддверието на кабинета на Кърк и от видеофона се разнесе остро пицене. Джейсън веднага разбра, че това е механичен сигнал, а не човешки глас.

— Какво става? — попита той.

Кърк излетя през вратата и се втурна към главния изход. Натам бързаха и всички останали. Мета се обърка — колебаеше се дали да се спусне към изхода, или да остане при Джейсън.

— Какво значи това? Не можеш ли да ми кажеш? — разтърси я той за ръката.

— Тревога в сектора. Някакъв значителен пробив в периметъра. С изключение на охраната на самия периметър, всички останали трябва да се явят на разположение.

— Ами върви тогава. За мен не се безпокой. Ще се оправя.

Все едно че думите му й дадоха сигнал да освободи спусъка. В ръката на Мета блесна оръжието и тя изчезна, преди да е довършил изречението си. Джейсън приседна уморено в безлюдния кабинет.

Неестествената тишина в сградата започваше да му действа на нервите. Той премести стола си до видеофона и го включи на „приемане“. Екранът се взриви от цветове и звуци. Отначало Джейсън не схващаше нищо. Просто някаква бъркотия от лица и гласове. Това бе многоканално устройство, предназначено за военни цели. На екрана се наслагваха по няколко образа — редици от глави или замъглени очертания на околностите, влизаци в полезрението на наблюдателя. Много от главите говореха едновременно и във врявата, която вдигаха гласовете, нямаше абсолютно никакъв смисъл.

Джейсън разучи командното табло, направи няколко опита и полака-лека взе да разбира как да действа. Въпреки че всичките станции бяха на екрана през цялото време, аудиоканалите им можеха да се управляват. По този начин две, три или повече станции можеха да се включат в една система. Те бяха във връзка не само помежду си, но и с всички останали станции.

Отъждествяването на звук с образ бе автоматично. Когато някое от лицата кажеше нещо, то веднага се оцветяваше в червено. Като пробваше наслуки, Джейсън най-сетне успя да настрои аудио на желаната станция и се опита да следи развоя на нападението.

Много бързо схвана, че става нещо необикновено. По някакъв начин, никой не обясняваше как, бе пробита част от периметъра и мястото трябваше да се затвори с аварийни защитни съоръжения. Кърк, изглежда, ръководеше акцията или поне единствен имаше предавател за приоритетно включване. Използваше го за общи заповеди. Изведнъж многобройните дребни образи се стопиха и върху тях на целия екран се появи лицето му.

— Всички станции от периметъра да изпратят 25 процента от състава си в Зона 12!

Малките образи се появиха отново, глъчката се увеличи и червените сигнали заподскачаха от лице на лице.

— ...да изоставим първия етаж, киселинните бомби няма да достигнат.

— Ако продължаваме, ще ни отрежат, но клинът ни е от другата страна, на западния фланг. Искай подкрепа!

— Недей, Мърк — няма смисъл!

— ...и цистерните с напалм почти привършиха. Някакви заповеди?

— Камионът е все още там, идете с него до продоволствения склад, все ще намерите резерви...

От цялата неразбория само последните две фрази придобиха някакъв смисъл. При влизането си в сградата Джейсън бе забелязал табелките долу. Първите два етажа под него бяха наблъскани с боеприпаси. Сега му се предоставяше възможност да се включи в акцията.

Нима можеше да седи със скръстени ръце и да наблюдава. Особено в такъв отчайващо критичен момент. Не че се надценяваше, но беше сигурен, че все ще се намери място за още един въоръжен човек.

Докато се довлече до партера, пред товарната платформа вече се бе заковал един камион с турбодвигатели. С безразсъдно пренебрежение към собствената си безопасност двама пирийци търкаляха бидони с напалм. Джейсън не се осмели да се влее във водовъртежа от търкалящ се метал. Прецени, че от него ще има някаква полза, ако издърпва тежките бидони и ги намества върху камиона, след като другите двама вече са ги дотъркаляли горе. Те приеха помощта, без да му благодарят.

Да изтегляш тежките оловни бидони и да ги подреждаш под натиска на притеглянето бе изтощителна и непосилна работа. След една минута Джейсън вече работеше машинално, а кръвта пулсираше в слепоочията му и пред погледа му се виеха червени кръгове. Разбра, че всичко е приключило, едва когато камионът ненадейно потегли стремително и той падна на пода. Останал без дъх, дори не направи опит да се надигне. Шофьорът засили тежката машина докрай и Джейсън се замята безпомощно из каросерията. Когато стигнаха до бойната линия и удариха спирачки, той вече виждаше достатъчно ясно, но дишането му беше все още затруднено.

Пред погледа му се разкри невероятна бъркотия. Изстрели, пламъци, мъже и жени, втурнали се във всички посоки. Бидоните с напалм бяха разтоварени и без неговата помощ и камионът се върна за още. Джейсън се облегна на стената на една полуразрушена сграда и се опита да дойде на себе си. Невъзможно беше. Наоколо, изглежда, гъмжеше от дребни животни и той уби две, които се нахвърлиха отгоре му. По нищо друго не можеше да съди за естеството на битката.

Към него, залитайки, се приближаваше пириец с мургаво лице, което сега бе побеляло от болка и напрежение. Дясната му ръка, разкъсана и кървяща, висеше безжизнено до тялото му. Току-що бе намазана с хирургическа пяна. Оръжието си държеше в лявата ръка, а от него се полюшваше парче от задействащия го кабел. Джейсън си помисли, че човекът търси лекарска помощ. Но едва ли някога би могъл да бъде по-далеч от истината.

Пириецът стисна пистолета между зъбите си, а със здравата ръка хвана един бидон напалм и го обърна на една страна. След това отново взе пистолета в ръка и затъркаля с крак бидона пред себе си. Движенията му бяха бавни и непохватни, но той все още беше в строя.

Джейсън си проби път през забързаната тълпа и се наведе над бидона.

— Дай на мене. А ти ще прикриваш с пистолета си.

Човекът изтри с опакото на ръката потта от очите си и запремигва към Джейсън. Изглежда го позна. Усмихна се, но това по-скоро приличаше на болезнена гримаса, в която нямаше нищо весело.

— Давай. Поне мога още да стрелям. И двамата сме получовеци — но може би заедно правим един цял.

Съсредоточен в непосилната задача, Джейсън дори и не забеляза обидата.

На улицата пред тях се откри ров, издълбан от някакъв взрив. На дъното му двама души с лопати копаеха още по-надълбоко. Всичко изглеждаше безсмислено. Но щом Джейсън и раненият дотъркаляха бидона до ямата, копачите изскочиха навън и откриха огън към дъното. Единият от тях се извърна и се оказа, че е едва дванайсет-тринайсетгодишно момиченце.

— Слава на Периметъра! — промълви то. — Намериха напалм. Едно от новите чудовища в момента извършва пробив при охраната на Зона 13, току-що го открихме. — Още докато говореше, момичето

завъртя бидона към себе си, изби с ритник запушалката и започна да изсипва в дупката леденото му съдържание. Щом го преполови, ритна вътре и самия бидон. Спътникът ѝ извади от колана си сигналната ракета, запали я и я запокити след бидона.

— Отдръпнете се бързо. Те не обичат топлината.

Това беше казано прекалено меко. Напалмът се възпламени и към небето се устремиха огнени езици и мътен, мазен дим. Земята под краката на Джейсън се размърда и раздвижи. В сърцето на пламъците се разлюля нещо черно и дълго, изви се над главите им и се насочи към небето. То продължаваше да мърда с враждебни, резки движения наред изпепеляващата горещина. Беше огромно, дебело поне два метра и никой не знаеше колко бе дълго. Пламъците не му пречеха, просто го раздраваха.

Когато улицата започна да се разтваря и да пропада в радиус от петдесет метра и от двете страни на рова, Джейсън доби известна представа за дължината на нещото. Тази твар изникваше от земята във вид на огромни пръстени. Той и присъстващите ги посрещнаха със залп. Но без особен ефект. Насъбраха се още хора, с най-различни оръжия в ръце. Най-ефикасни като че ли се оказаха огнехвъргачките и гранатите.

— Освободете района, ще го изравним със земята. Оттеглете се.

Гласът беше толкова силен, че направо му проглуши ушите. Джейсън се извърна и разпозна Кърк, който бе пристигнал с товарната колона с муниции. На гърба си имаше високоговорител, а микрофонът висеше пред устните му. Тълпата незабавно откликна на гърмящия през усилвателя глас. Всички се раздвижиха.

Джейсън все още се чудеше какво да прави. Да освободи района? Но кой район? Той тръгна към Кърк, но изведнъж разбра, че всички останали пирийци поемат в обратна посока. Дори и под двойното притегляне, те се движеха.

Джейсън имаше непреодолимото усещане, че е сам на сцената. Всички бяха изчезнали, а той стоеше наред улицата. Наоколо нямаше никого. Освен ранения, на когото бе се притекъл на помощ. Пириецът вървеше към него, залитайки, и му махаше със здравата си ръка. Не можеше обаче да разбере какво му казва. Кърк отново крещеше и даваше заповеди от един камион. И машините тръгнаха. Джейсън най-

сетне схвана, че трябва спешно да напусне това място, и се втурна да бяга.

Твърде късно. Земята вече пропадеше и се разтваряше отвред под натиска на непрестанно увеличаващите се пръстени на подземното същество, които си пробиваха път към светлината. Още няколко крачки и ще е в безопасност. Само че пред него се издигна сива, овалена в пръст дъга и му препречи пътя.

Има моменти, в които секундите като че ли продължават цяла вечност. Един миг от субективното време може да се разтегне до безкрайност. Точно както сега. Джейсън замръзна на мястото си. Дори и димът в небето не трепваше. Непознатата форма на живот извисяваше пред него огромния си пръстен и разкриваше всяка своя частица с пронизителна яснота.

Туловището беше дебело колкото човек, ръбесто и сиво като стар дънер. От всичките му страни се подаваха белезникави израстъци, които се виеха и гърчеха бавно, като змийчета. Уж приличаше на растение, а се движеше като животно. И се пукаше и размножаваше. А това бе най-лошото.

Появиха се пролуки и дупки. Всяка една приличаше на зейнала паст, която бълваше глутница бели зверчета. Пронизителните им писъци стигаха до Джейсън някъде от далечината. Но иглоподобните им зъби не убягнаха от погледа му.

Страхът от неизвестното го беше парализирал. По-добре да бе умрял. Гръмовитият глас на Кърк му даваше някакви нареждания през високоговорителя, другите стреляха по налитащата твар. Но Джейсън и представа нямаше какво става.

Изведнъж едно кораво като скала рамо го тласна силно напред. Това бе раненият, който се намираще все още на полесражението и се опитваше да го измъкне оттам. Захапал оръжието си, той повлече Джейсън със здравата си ръка напред. Право към тази твар. Останалите прекратиха стрелбата. Разбраха какво е намислил и сметнаха, че е правилно.

Един от пръстените се извиваше във въздуха и оставяше пролука между туловището и земята. Раненият пириец стъпи устойчиво на крака и изопна мускули. После с един замах вдигна Джейсън със здравата си ръка и го метна под живата дъга. Виещите се пипала опариха лицето му с огнения си дъх, но след миг Джейсън вече се

намираше извън обсега им и се търкаляше по земята. Раненият пириец скочи след него.

Твърде късно. Явно по този начин можеше да избяга само един човек. И вместо с лекота да се възползва от шанса си, пириецът бе избутал Джейсън напред. Съществуващото бе доловило раздвижването чрез пипалата си, тъй като Джейсън бе прелетял на косъм от тях. То се спусна надолу и притисна ранения под тежестта си. Пипалата се обвиха около него, животните се нахвърлиха отгоре му и той изчезна от поглед. Спусъкът на пистолета му вероятно бе превключил на пълен автомат, тъй като стреля още дълго, след като самият той вече положително не бе между живите.

Джейсън запълзя. Към него се спуснаха няколко животни, показали ноктите си, но тутакси бяха застреляни. Той обаче и представа нямаше за това. Изведнъж нечий ръце го повдигнаха грубо и го издърпаха напред. Блъсна се в каросерията на един камион и видя пред себе си почервенялото от гняв лице на Кърк. Исполинските пръсти го сграбчиха отпред за дрехите, вдигнаха го във въздуха и го разтресоха като безжизнена торба парцали. Той не се възпротиви, а и едва ли бе в състояние да направи нещо, дори Кърк да го бе убил.

Когато се намери отново на земята, някой друг го качи внимателно в каросерията. Камионът потегли и го разтресе, но той все още беше в съзнание, само дето не можеше да се движи. Умората ще премине след миг и ще може да седне. Просто е малко уморен и това е всичко. С тази мисъл Джейсън изпадна в несвяст.

13.

— Също като едно време — отбеляза той, когато Бруко влезе в стаята с поднос храна. Раздаде я безмълвно на Джейсън и на ранените по другите легла и си тръгна.

— Благодаря — извика Джейсън, но пириецът излезе, без да се обръща.

Джейсън се помъчи да се пошегува, да се усмихне както винаги. Защо не. Но тъкмо се канеше да пусне някоя шега, и почувства устните си като някакъв чужд придагък. Като нещо, което му бе прикачено, без да му се подчинява. Вътрешно той все още бе скован и неподвижен. Стигаше му да се сети как враждебната пихтиеста дъга се бе стоварила върху едноръкия пириец и пред очите му го удуши с милионите си огнени пръсти, и кръвта му се смразяваше.

Представяше си, че самият той е попаднал под дъгата. А нима не трябваше именно Джейсън да бъде на мястото на ранения? Той свърши с яденето, без въобще да съзнава, че се храни.

И това състояние продължаваше от онази сутрин, когато дойде на себе си. Знаеше, че трябва да е сред загиналите на превърналата се в бойно поле улица. Смъртта трябваше да покоси именно него, тъй като погрешно си бе въобразил, че може по някакъв начин да помогне на воюващите пирийци. А вместо това непрестанно им се бе пречкал из краката. Ако го нямаше, пириецът с ранената ръка отдавна щеше да се намира в безопасност тук, в сградите за преориентация, където нямаше да го заплашва нищо. Джейсън знаеше, че лежи в леглото на същия този човек.

Човекът, който бе дал живота си заради него.

А Джейсън дори името му не знаеше.

В храната имаше опиати, които го приспаха. Напоените с лекарство тампони поглъщаха болката от незарасналите обгаряния по лицето му, причинени от парещите пипала. Когато се събуди повторно, разбра, че е възстановил връзката си с действителността.

Един човек бе загинал, за да живее той. Джейсън трябваше да приеме този факт. Колкото и да искаше, не можеше да му върне живота. Можеше само да направи така, че смъртта му да добие известен смисъл. При положение, че в смъртта изобщо има някакъв смисъл... Той си наложи да не разсъждава по този начин.

Вече знаеше какво трябва да прави. Задачата сега му се струваше още по-важна. Ако успееше да разбули загадката на този смъртоносен свят, щеше отчасти да плати своя дълг.

Той седна, но му се зави свят и трябваше да се хване за ръба на леглото, докато му мине. В стаята никой не му обръщаше внимание и Джейсън започна бавно и с мъка да навлича дрехите си. Влезе Бруко, видя го какво прави и отново излезе, без думичка да обели.

На Джейсън му трябваше доста време, за да се облече, но най-сетне приключи. После той излезе от стаята и се натъкна на Кърк, който го очакваше.

— Кърк, искам да ти кажа...

— Нищо няма да ми казваш! — прогърмя гласът му и отекна в тавана и стените. — Виж какво ще ти кажа аз на тебе! Казвам го веднъж и край. Ти не си желан на Пиръс, Джейсън динАлт, нито ти, нито скъпоценните ти чуждоземни фантасмагории. Веднъж ти позволих да ме убедиш с лъжливия си език. Помогнах ти за сметка на много по-важни задачи. Трябваше да допусна какъв ще е резултатът от твоята „логика“. Е, сега го видях. Уелф умря, за да живееш ти. Той струваше двойно колкото тебе.

— Уелф ли? Така ли се казваше? — заекна Джейсън. — Не знаех...

— Дори не си знаел — Кърк погнусено изкриви устни, оголвайки зъбите си. — Дори не си знаел името му... а той умря, за да можеш ти да продължиш жалкото си съществуване.

Кърк се изплю, сякаш от тези думи му се повдигаше, и се запъти решително към изхода. Но, изглежда, се сети още нещо, защото отново се обърна към Джейсън.

— Оставаш тук, в херметическите сгради, до завръщането на кораба, което е след две седмици. Тогава напускаш тази планета и никога повече да не се връщаш тук. В противен случай моментално ще те ликвидирам. С удоволствие. — И тръгна да излиза.

— Чакай — извика Джейсън. — Не можеш да решаваш така. Дори не си видял доказателствата, до които се добрах. Попитай Мета... — Люкът се затвори с трясък зад гърба на Кърк.

Просто всичко се получи ужасно тъпо. На мястото на безплодното отчаяние отпреди минута се надигаше гняв. С него се отнасяха като с някое неразумно дете и изцяло пренебрегваха откриването на бордовия дневник.

Джейсън се обърна и за първи път забеляза присъствието на Бруко.

— Чу ли?

— Чух. Това е положението. Можеш да се считаш за късметлия.

— Късметлия! — Сега беше ред на Джейсън да избухне. — Късметлия, че ме третираат като дете-идиотче и презират всичко, което правя...

— Наистина късметлия! — прекъсна го остро Бруко. — Уелф бе единственият оцелял син на Кърк. И той му възлагаше големи надежди, подготвяше го евентуално за свой заместник. — Бруко тръгна към изхода, но Джейсън викна след него:

— Чакай. Съжалявам за Уелф. И това, че е син на Кърк, едва ли променя нещата. Но поне обяснява защо Кърк толкова бърза да ме изхвърли... заедно с доказателствата, които съм разкрил. Бордовият дневник...

— Знам, видях го — отново го прекъсна Бруко. — Мета го донесе. Много интересен исторически документ.

— Само в такава светлина ли можеш да го видиш, като исторически документ? А нима ти убягва значението на планетарната промяна?

— Не — бе лаконичният отговор. — Но не виждам връзката ѝ с настоящето. Миналото не може да се промени, а ние трябва да се борим сега, в настоящето. И това ни стига, тъй като поглъща цялата ни енергия.

Джейсън чувстваше, че ще се пръсне от новата вълна на безсилие, която се надигаше у него. Накъдето и да се обърнеше, срещаше само безразличие.

— Уж си интелигентен човек, Бруко... ама не виждаш по-далеч от носа си. Изглежда, не може да е другояче. Ти и останалите пирийци сте супермени според критериите на Земята. Издръжливи,

безжалостни, непобедими, ловки стрелци. Където и да ви хвърлят, по гръб няма да паднете. От вас ще излязат чудесни тексаски рейнджъри, канадски конни полицаи или пък блатни патрули на Венера — с една дума, всякакъв род митични бойци от миналото. И според мене там ви е мястото. В миналото. На Пиръс човешката приспособимост е стигнала своя предел, що се отнася до мускули и рефлексии. А това доникъде не води. Не друго, а сивото вещество е измъкнало човека от пещерите и му е открило пътя към звездите. Когато отново започнем да мислим с мускулите си, ние поемаме обратния път към пещерите. Нима вие, пирийците, представлявате нещо по-различно? Банда пещерни хора, които разбиват главите на животните с каменните си брадви. Не се ли замисляш поне за миг защо сте тук? Какво правите? Накъде отивате?

Джейсън трябваше да спре — бе останал без сили и без дъх.

— Пещери ли? — разтърка замислено брадичката си Бруко. — Естествено, че нито живеем в пещери, нито си служим с каменни тояги. Не виждам накъде биеш.

Невъзможно беше да се ядосаш или дори да се подразниш. Джейсън понечи да отговори, но само се разсмя. Много нерадостно. Беше прекалено уморен, за да продължи спора. При всички пирийци се сблъскваше с една и съща каменна стена. Те признаваха единствено логиката на момента. Миналото и бъдещето не можеха да се променят, да се разгадаят и... да възбудят интерес.

— Как върви битката на периметъра? — попита той накрая в желанието си да смени темата.

— Свърши. Или поне е в последен стадий — и Бруко ентусиазирано му показва стереофилм за нападателите. Не забеляза как Джейсън потисна погнусата си.

— Това е най-сериозният пробив от години, но го засякохме навреме. Не ми се и мисли какво щеше да стане, ако бяха изминали още няколко седмици, преди да ги открием.

— Какви са тези неща? — попита Джейсън. — Някакви гигантски змии ли?

— Не ставай смешен — изсумтя Бруко и почука с нокътя на палеца си по стереоизображението. — Корени. Нищо повече. Страшно видоизменени, но все пак корени. Проникнали са през защитната бариера на периметъра, много по-дълбоко от всички предишни случаи.

Сами по себе си не представляват особена опасност, тъй като са слабо подвижни. Умират бързо, след като се отрежат. Опасността идваше от това, че са били използвани като тунели за достъп до нас. Целите са набраздени от животински следи, а два-три вида дори живеят във вътрешността им в нещо като симбиоза. Сега знаем какво представляват и можем да следим да не се появят отново. Имаше опасност изцяло да подкопаят периметъра и да нахлуят едновременно от всички страни. Тогава едва ли щяхме да сме в състояние да направим нещо.

Образът на надвисналата заплаха. Живот на ръба на кратер. Пирийците се радваха на всеки изминал ден, с който всеобщото им изстребление се отлагаше за по-късно. Изглежда, нямаше начин да се промени манталитетът им. Джейсън остави разговора да приключи на този етап. Взе бордовия дневник на „Полукс Виктъри“ от кабинета на Бруко и го отнесе в собствената си стая. Там ранените пирийци отново не му обърнаха внимание и той се просна върху леглото си, а после разтвори книгата на първата страница.

Прекара цели два дни, без да излиза никъде. Скоро ранените си тръгнаха и той остана съвсем сам. Прегледа дневника страница по страница и се запозна с всяка една подробност по заселването на Пиръс. Бележките и препратките му непрекъснато се увеличаваха. Изработи точна карта на първоначалното селище и я сложи върху плана на сегашното. Въобще не съвпадаха.

Пълна безизходица. При налагането на двете карти една върху друга подозренията му се оказаха до болка верни. Описанията на терена и физическите особености в дневника бяха достатъчно точни. Градът очевидно се бе изместил след първото кацане на заселниците. Ако въобще се пазеха някакви сведения, то те сигурно се намираха в библиотеката — а той вече бе изчерпал този източник. Всичко останало е било захвърлено и отдавна унищожено.

Дъждът плющеше по дебелите прозорци над главата му, внезапно озарени от пробляснала светкавица. Невидимите вулкани бяха отново в действие, тъй като подът вибрираше от тътена им в недрата на земята.

Върху Джейсън тежко падна сянката на поражението. Раменете му се превиха още повече под тежестта на сумрачния ден и той съвсем помръкна.

14.

Джейсън прекара един тягостен ден в леглото си, като броеше нитовете и се насилваше да приеме поражението. Заповедта на Кърк да не напуска херметическите сгради му връзваше изцяло ръцете. Чувстваше, че е близо до отговора... но никога нямаше да стигне до него.

Обаче един ден поражение му стигаше. Поведението на Кърк бе изцяло предизвикано от емоции и лишено от всякаква логика. Това предположение непрекъснато се въртеше из главата на Джейсън и той не можеше безкрайно да го отхвърля. Още в младежките си години се бе научил да не се доверява на подчинени на емоции разсъждения. В никакъв случай не можеше да се съгласи с Кърк — което означаваше, че трябва да използва оставащите десет дни, за да разреши проблема. Дори да се наложи и да не се подчини на Кърк.

Той грабна бележника си с нов прилив на ентузиазъм. Първите източници на информация вече бяха изчерпани, но непременно имаше още. Като дъвчеше писеца си и мислеше усилено, той бавно изработи списък на други възможности. Записваше всяко хрумване, колкото и налудничаво да му изглеждаше то. Когато листът се изпълни, той изтри най-смелите и най-невероятните предложения — като например справките с чуждоземни исторически летописи. Проблемът си беше пирийски и ако въобще можеше да се разреши, то това трябваше да стане на тази планета.

Списъкът бе сведен до две алтернативи. Или стари документи, бележници или дневници, които могат да се намират у отделни пирийци, или истории, които са се разказвали и са се предавали от поколение на поколение. Първата възможност изглеждаше най-правдоподобна и Джейсън незабавно се спря на нея. Провери внимателно апарата си за първа помощ и се запъти към Бруко.

— Какво ново и ужасно по света, докато ме нямаше? — попита той.

— В никакъв случай не можеш да излезеш — свирено го изгледа Бруко. — Кърк ти е забранил.

— Да не би да те е назначил да ме пазиш и да следиш дали се подчинявам? — Гласът на Джейсън бе спокоен и студен.

Бруко потърка брадичката си и смръщи замислено вежди. Помълча малко и сви рамене:

— Не, не те пазя... нито пък имам такова желание. Доколкото знам, цялата работа засяга тебе и Кърк, така че няма защо да се намесва и трети човек. Излез, когато пожелаеш. И дано се претрепеш някъде на спокойствие, та веднъж завинаги да приключат неприятностите, които създаваш.

— Аз също храня само най-добри чувства към теб — отвърна Джейсън. — А сега ме инструктирай за дивата природа.

Единствената нова мутация, все още неовладяна от обичайните предпазни способности, бе тъмносив гуцер, който плюеше нервнопаралитична отрова с убийствена точност. Ако слюнката попаднеше направо върху кожата, смъртта настъпваше мигновено. Гуцерите трябваше да се забелязват отдалеч и да се застрелват още преди да приближат. След едночасова стрелба по гуцери в тренажора Джейсън усвои точната процедура.

После той излезе тихо и незабелязано от херметическите сгради. Затътри се уморено по прашните улици и с помощта на картата се добра до най-близката казарма. Тишината на горещия следобед се нарушаваше единствено от далечния тътен, както и от някой случаен изстрел, даден от пистолета му.

Вътре, зад дебелите стени на казармената сграда, бе хладно и той се строполи на една пейка, докато му мине потта и сърцето му спре да бие като лудо. После влезе в най-близката зала за отдых, откъдето смяташе да се заеме с проучването си.

То приключи още преди да е започнало. Нито един пириец не притежаваше старинни предмети и всички се чудеха на странната му приумица. След двадесетия отрицателен отговор Джейсън бе готов да се признае за победен по тази точка от разследването. Да се намерят стари документи у пириец бе все едно войник да пази в раницата си писма от дядо си.

Оставаше му една единствена възможност — преданията. Джейсън продължи да разпитва, но отново претърпя неуспех. За

пирийците играта бе изгубила своята привлекателност и те започваха да роптаят. Джейсън спря, докато все още бе невредим. Интендантът му поднесе ядене с вкус на пластмасово лепило и дървесна каша. Той го изгълта набързо и потъна в размисъл пред празния поднос, като се мъчеше да не си признава, че отново е ударил на камък. Кой можеше да му даде отговорите? Всичките му събеседници бяха толкова млади. Те нито се интересуваха, нито пък имаха необходимото търпение, за да разказват разни истории. Това си бе старческо занимание — а на Пиръс старци нямаше.

Известно му бе само едно изключение — библиотекарят Поли. Защо не. Човек, който работи с документи и книги, сигурно би проявил интерес и към по-стари издания. И дори можеше да си спомни, че е чел някои от тях, които вече са унищожени. Следата не биваше да се пренебрегва, колкото и да беше незначителна.

Преходът до библиотеката почти го довърши. В проливния дъжд се спъваше на всяка крачка, а дрезгавината му пречеше да види какво излиза насреща му. Една костенурка меч го наближи дотолкова, та чак му откъсна парче месо, преди да успее да я застреля на място. От противоотровата му се зави свят и той загуби малко кръв, преди да превърже раната си. До библиотеката стигна изтощен и ядосан.

Поли се трудеше над вътрешната част на една от каталожните машини. Джейсън трябваше да го потупа по рамото, за да привлече вниманието му. Осакатеният и прегърбен пириец включи слуховия си апарат и спокойно зачака Джейсън да заговори.

— Имаш ли някакви стари документи или писма, които да си запазил за лично ползване?

Поклащане на главата — не.

— Ами предания... нали разбираш, за велики неща, които са станали в миналото и някой ти ги е разказвал, когато си бил малък?

Отрицателен отговор.

Резултат — отрицателен. На всеки въпрос Поли отговаряше с поклащане на глава и много скоро старецът се раздражни и посочи работата, която го чакаше.

— Да, знам, че имаш работа — отвърна му Джейсън. — Но това е важно.

Поли поклати сърдито глава и посегна да изключи слуховия си апарат. Джейсън се мъчеше да налучка някой въпрос, на който би

могъл да получи положителен отговор. Нещо му се въртеше из главата, някаква дума, която бе чул и бе набелязал да изясни в по-подходящ момент. Нещо, казано от Кърк...

— Ама, разбира се! — Ето я най-сетне — на върха на езика му е. — Една секунда, Поли, още само един въпрос. Какво е това „грубер“? Виждал ли си някога такова нещо, знаеш ли с какво се занимават или пък къде могат да се намерят?

Но словоизлиянията му бяха прекъснати от Поли, който се завъртя шеметно и го фрасна по лицето с лакътя на здравата си ръка. Макар и сакат, старецът едва не счупи с удара челюстта му и Джейсън се затъркаля по пода. Въпреки че погледът му се размъти, той все пак успя да види как Поли куцука към него с разкривено от гняв лице или поне с това, което бе останало от лицето му, и чу как от премазаното му гърло излиза дрезгаво клокочене.

Нямаше време за дипломация. Джейсън се втурна към херметически затворената врата, влачейки тежките си като олово крака с максималната бързина, която му позволяваше огромното притегляне. В ръкопашен бой той нямаше никакви шансове с пирийците, колкото и да бяха млади, малки, стари или сакати. Разтвори с един замах вратата, излезе и я трясна под носа на Поли.

Дъждът навън бе преминал в сняг и Джейсън закрачи тежко и унило през кишата, като разтриваше ударената си челюст и разсъждаваше над единствения факт, който притежаваше. Грубер — това несъмнено бе ключ, но за какво? И от кого да се осмели да поиска повече сведения? Най-добре да беше разговарял с Кърк, но това вече бе невъзможно. Като евентуален източник оставаше единствено Мета. Веднага му се прииска да я види, но изведнъж го обзе страхотно изтощение. С последни сили се добра отново до училищните сгради.

На другата сутрин хапна и излезе рано. Оставаше му само една седмица. Невъзможно му бе да се движи бързо и той ругаеше, докато дотътри двойно по-тежкото си тяло до центъра за разпределяне на задачите. Мета беше на нощно дежурство на периметъра и скоро трябваше да се върне в стаята си. Джейсън влезе вътре и тя го завари изтегнат върху леглото ѝ.

— Разкарай се! — заповяда му Мета с глух глас. — Или искаш аз да те изхвърля?

— Търпение, моля — отвърна той и се надигна. — Просто си почивам, докато си дойдеш. Имам един-единствен въпрос и ако ми отговориш, ще си отида и ще престана да те безпокоя.

— Казвай! — рече тя, потропвайки нетърпеливо с крак. Но в гласа ѝ се прокрадваше и известно любопитство. Джейсън внимателно обмисли думите си, преди да заговори отново:

— Постарай се само да не ме застреляш. Знаеш, че съм чужденец с голяма уста, и си ме чувала да изричам някои ужасни неща, без да стреляш по мене. Сега става въпрос за същото. Би ли демонстрирала превъзходството си над останалите обитатели на галактиката, като си овладееш нервите и не ме разложиш на съставните ми атоми?

В отговор тя тропна с крак и Джейсън се пое дъх и рискува:

— Какво значи „грубер“?

Мета дълго стоя безмълвно и неподвижно. Най-сетне го изгледа с отвращение:

— Как пък винаги избираш най-гнусните теми?

— Може и да е така, но това не е отговор на въпроса ми.

— Това е... ами, нещо, за което хората не разговарят.

— Аз пък разговарям — увери я той.

— Е, добре де, но не и аз. Най-отвратителното нещо на света е — това е всичко, което мога да ти кажа. Говори с Кранон, но не и с мене...

Докато говореше, тя го хвана за лакътя и почти го завлече до антрето. Вратата се хлопна зад гърба му и той измърмори под носа си: „Борец в женски образ“. Но ядът му се изпари, като разбра, че тя неволно му е подсказала какво да прави по-нататък. Следващата стъпка бе да узнае кой е или какво представлява Кранон.

В картотеката на центъра за разпределение на задачите имаше човек на име Кранон и се посочваше номерът на смяната му и местоработата му. Тя бе наблизо и Джейсън се запъти натам. Озова се пред голяма, кубовидна сграда без прозорци и с надпис „Хранителни стоки“ над всеки един от херметически затворените входове. Той влезе в един по-малък коридор, който представляваше серия от автоматизирани камери, и там премина през свръхзвукова, ултравиолетова и антибиотична обработка, през въртящи се четки и приключи с три последни изплаквания. След всичко това бе допуснат в

централната част, по-мокър, но много по-чист. Там хора и работи трупаха щайги една върху друга и Джейсън попита за Кранон един от работниците. Човекът го изгледа ледено от глава до пети, изплю се върху обувките си и едва тогава му отговори.

Кранон работеше съвсем сам на голяма складова площадка. Беше едър човек, облечен с кърпени работни дрехи и с невероятно мрачно изражение. При влизането на Джейсън престана да вдига балите и седна на най-близката от тях. Нещастieto бе набраздило лицето му с бръчки, които като че ли се врязаха още по-дълбоко, докато Джейсън му обясняваше какво търси. И той се отегчи от приказките за древната история на Пиръс и неприкрито се прозя. Когато Джейсън свърши, Кранон се прозя отново и дори не си направи труда да му отговори. Джейсън почака малко и пробва наново:

— Попитах дали имаш някакви стари книги, документи, архиви или нещо от този род?

— Май наистина си избрал да безпокоиш най-подходящия човек, пришълецо — бе краткият му отговор. — След разговора си с мене ще имаш само неприятности.

— Защо така?

— Защо ли? — За първи път го обзе някакво оживление, което потисна мъката му. — Ще ти кажа защо! Веднъж направих грешка, само веднъж, и получих доживотна присъда. Доживотна — как ти се струва? Сам, съвсем сам през цялото време. Да ми заповядват могат дори груберите.

— Грубери? Какви са тези грубери? — овладя се Джейсън и прикри въодушевляването си.

Кранон се сепна от чудовищния въпрос — изглеждаше невъзможно да има някой, който никога да не е чувал за груберите. Изведнъж разбра, че си е хванал слушател, на когото да разкаже за бедите си, и помръкналото му лице се озари от щастие.

— Груберите са предатели... и толкоз. Предатели на човешкия род и би трябвало да се изтребят до крак. Живеят в джунглата. И само какво правят с животните...

— Искаш да кажеш, че са хора... пирийци като тебе? — пресече го Джейсън.

— Съвсем не като мене, господинчо! И гледай да не повториш грешката си, ако ти е мил животът. Може и да съм задрямал веднъж на

поста си и сега да се мъча с тази работа. Но това не значи, че ми харесва или пък че те ми харесват. Те са гадни, наистина са гадни и ако не бяха храните, с които ни снабдяват, до един щяха да са мъртви още утре. В такава изтребителна акция бих участвал на драго сърце.

— Ако те ви снабдяват с храна, значи и вие им давате нещо в замяна.

— Търговски стоки, мъниста, ножове, както обикновено. Отделът по снабдяването ги изпраща в кашони и аз поемам пратката.

— По какъв начин?

— С брониран камион до уреченото място. След това отново се връщам там да прибера храната, която са ни оставили в замяна.

— Може ли да те придружа при следващата пратка?

При този въпрос Кранон смръщи вежди за минута:

— Ами защо не, ако чак до такава степен си загубил ума си. Можеш да ми помогнеш при товаренето. Вече са прибрали едната реколта, но още не са започнали със следващата, тъй че курсът няма да стане преди осем дни...

— Но това е след отлитането на кораба... ще бъде твърде късно. Не можеш ли да тръгнеш по-рано?

— Не ме занимавай с проблемите си, господинчо — измърмори Кранон и се изправи. — Ще тръгна, когато кажа, и няма да сменям датата заради теб.

Джейсън си даде сметка, че едва ли ще научи нещо повече от събеседника си още при първата среща. Запъти се към вратата, но пак се извърна:

— Само още един въпрос. Как въобще изглеждат тези диваци... груберите?

— Откъде да знам — отсече Кранон. — Връзките ми с тях са търговски. А не любовни. Ако ми се мерне някой, ще го застрелям на място. — При тези думи той сви пръсти, в ръката му се появи пистолет и после отново се скри. Джейсън се измъкна безшумно.

Опъна се на леглото, отпусна изнуреното си от притеглянето тяло и си заблъска главата как да накара Кранон да промени датата на доставката. Неговите милиони кредити не струваха нищо на тази планета, където не съществуваше парична единица. Ако този човек не можеше да бъде убеден, значи трябваше да бъде подкупен. Но с какво?

Погледът му попадна на гардероба, където все още висяха чуждоземните му дрехи, и изведнъж му хрумна нещо.

Едва на другата сутрин обаче успя да се върне в склада за храни — още с един ден се бе приближил до крайния срок. Влезе при Кранон, но той не го удостои дори с поглед.

— Искаш ли това? — И Джейсън подаде на прокудения от своите пириец плоска златна кутийка, инкрустирана с един-единствен огромен диамант. Кранон изсумтя и започна да я върти из ръцете си.

— Играчка. Става ли за нещо?

— Ами, когато натиснеш това копче, излиза огънче.

През една дупка в горната част се появи пламък. Кранон посегна да му я върне.

— За какво ми е дотрябвал огън. Ето ти я, дръж си я.

— Почакай една секунда. Това не е всичко. Ето какво излиза, щом натиснеш скъпоценния камък в центъра — настояваше Джейсън и на дланта му се търкулна черна, голяма колкото нокът топчица. — Граната, направена от чист улранит. Само я стисни здраво и хвърляй. След три секунди ще се взриви с такава сила, че цялата тази сграда ще рухне на парчета.

Сега вече Кранон посегна към кутийката почти с усмивка. Разрушителните и сеещи смърт оръжия бяха като бонбони за пирийците. Той отново я заразглежда и Джейсън направи предложението си:

— Кутийката и бомбата са твои, ако смениш датата на следващата си доставка за утре и... ми позволиш да те придружа.

— Бъди тук в 05:00 — отвърна му Кранон. — Тръгваме рано.

15.

Камионът стигна с боботене до портала на периметъра и спря. Кранон махна на часовете през предното стъкло и след това го покри с метален капак. Порталът се разтвори и камионът, който всъщност представляваше огромен бронетранспортър, бавно потегли напред. Пред тях имаше втори портал, който се вдигна едва след като първият се затвори. В този миг Джейсън надникна през перископа на втория шофьор. Автоматични огнехвъргачки откриха огън през изхода и го прекратиха едва когато камионът стигна до тях. Отвъд портала се простираше опустошен от пламъците пояс, а от отсрещната му страна започваше джунглата. Джейсън неволно се сви отново на седалката си.

Тук изобилстваше от растения и животни, от които Джейсън бе виждал само единични екземпляри. Трънливи клонаци и пълзящи стъбла се преплитаха и образуваха плътен килим, който гъмжеше от диви зверове. Посрещна ги залп от звуци, удари и драцене по бронята. Кранон се разсмя, щракна ключа и по външната решетка потече ток. Драценето постепенно замря, тъй като зверовете един по един затваряха електрическата верига на каросерията.

През джунглата напредваха мъчително бавно, на съвсем ниски предавки. Кранон бе скрил лице в маската на перископа и безмълвно се бореше с лостовете за управление. С всяка измината миля придвижването като че ставаше все по-леко, докато изведнъж пириецът махна перископа и вдигна бронята от стъклото. Джунглата все още беше гъста и заплашителна, но вече нямаше нищо общо с участъка непосредствено до периметъра. Излизаше, че повечето смъртоносни сили на Пиръс бяха съсредоточени единствено около селището. „Защо?“, запита се Джейсън. „Откъде се е взела тази дълбока, целенасочена планетарна ненавист?“

Моторите замряха и Кранон се изправи и се протегна:

— Пристигнахме. Давай да разтоварваме.

Камионът бе спрял на гола скала — заоблена издатина, която стърчеше наскре джунглата и бе твърде гладка и стръмна, за да може

да задържи някаква растителност. Кранон отвори капаците на каросерията и двамата започнаха да свалят кутии и щайги. Когато свършиха, Джейсън се отпусна изтощено върху купчината.

— Качвай се! Тръгваме! — заповяда му Кранон.

— Тръгваш ти, а аз оставам тук!

— Качвай се на камиона или ще те убия! — изгледа го студено Кранон. — Тук не остава никой. Най-напред сам няма да преживееш и час. По-лошото обаче е, че груберите ще те хванат. Веднага ще те убият, разбира се, но не в това е работата. Ти имаш такова въоръжение, което в никакъв случай не бива да им попада в ръцете. Да не би да искаш да видиш пистолет в ръцете на някой грубер?

Пириецът си говореше, а Джейсън трескаво мислеше какво да предприеме. Надяваше се, че умът на Кранон работи толкова бавно, колкото и рефлексите му.

Джейсън отправи очи към дърветата и плъзна поглед по дебелите клони. Въпреки че Кранон продължаваше да говори, подсъзнанието му машинално регистрира изостреното внимание на Джейсън. А когато Джейсън разтвори широко очи и сграбчи пистолета си, Кранон вече също държеше своя и гледаше нагам.

— Ей там... на върха! — извика Джейсън и стреля по преплетените клони. Стреля и Кранон. В същия миг Джейсън се хвърли назад, сви се на топка и се затъркаля по склона. Изстрелите заглушиха шума от движенията му и притеглянето го смъкна надолу, към гъстия листак, още преди Кранон да се е обърнал. Пречупените клони го шибаха, но пък забавиха падането му. Спря да се търкаля едва когато се озова в непроходимия гъсталак. Изстрелите на Кранон закъсняха и вече не можеха да го уцелят.

Джейсън лежеше уморен и изранен и слушаше как пириецът го проклина. Той крачеше тежко по скалата, от време на време стреляше, но не се осмеляваше да навлезе в гората. Най-накрая се отказа и се върна при камиона. Моторът заработи отново, веригите задрънчаха и застъргаха надолу по скалата и се скриха в джунглата. Боботенето постепенно се превърна в приглушен тътен и трясък и накрая всичко утихна.

Джейсън бе останал съвсем сам.

До този момент едва ли бе съзнавал на каква точно самота се обричаше. Наоколо витаеше единствено смъртта, а камионът отдавна

бе изчезнал от погледа му. Наложил се да потисне непреодолимото си желание да се втурне след него. Стореното — сторено.

Поемаше огромен риск, но това беше единственият начин да се свърже с груберите. Вярно, бяха диваци, но бяха и потомци на хора. А и не бяха изпаднали дотам, че да прекратят разменната си търговия с цивилизованите пирийци. Той трябваше да се свърже с тях, да се сприятелят. Да узнае как са успели да оживеят в тази лудница.

Ако съществуваше някакъв друг начин за разрешаване на проблема, Джейсън непременно би опитал — ролята на герой-мъченик не му се нравеше особено. Но Кърк и определеният срок го бяха принудили да заложи на тази карта. Връзката трябваше да се осъществи бързо и този бе единственият начин.

Нямаше никаква представа нито къде се намират диваците, нито пък кога ще пристигнат. Щом горите не бяха толкова смъртоносни, той можеше да се скрие във вътрешността им и да изчака подходящ момент за среща с диваците. Защото, ако го намереха сред стоката, можеха с типичния си на пирийци рефлекс да го намушкат на място.

Пристъпвайки уморено, Джейсън се озова в началото на гората. На един клон нещо помръдна, но докато той приближи, изчезна. Растенията около едно дебелостволо дърво не изглеждаха отровни и той се отпусна зад него. Погледът му не попадеше на нищо смъртноопасно и това го учудваше. Облегна се на грапавата кора и остави тялото си да отдъхне.

Върху главата му се стовари нещо меко и взе да го души. Около него се обви стоманен обръч. Колкото повече се противеше, толкова по-здраво се затягаше обръчът, докато кръвта му заблъска лудо в ушите, а дробовете изнемогваха за въздух.

Притискането отслабна едва когато тялото му се отпусна безжизнено на земята. Първоначалната му паника понамаля, щом усети, че нападателят му не е животно. Не знаеше нищо за груберите, но те все пак бяха човешки същества и това му даваше известен шанс.

Ръцете и краката му бяха завързани, а кобурът — избит изпод лакътя му. Без него Джейсън се чувстваше някак разголен. Мощните ръце го сграбчиха повторно, подхвърлиха го във въздуха и той се захлупи върху нещо топло и меко. Отново го обзе страх, тъй като това бе някакво огромно животно. А всички пирийски животни бяха смъртноопасни.

Когато животното под него го понесе, паниката му отстъпи място на непрекъснато растящо въодушевление. Груберите бяха успели да постигнат някакъв род примирие най-малкото с един животински вид. Трябваше да разбере как е станало това. Ако можеше да се добере до тази тайна... и да я отнесе в града... усилията и мъките му нямаше да бъдат напразни. Дори и смъртта на Уелф не би била напразна, ако можеше някак си да забави или прекрати вековната война.

Отначало здраво завързаните ръце на Джейсън го боляха ужасно, но постепенно той престана да ги чувства, защото кръвообращението не стигаше вече до тях. Струваше му се, че цяла вечност се друса върху гърба на животното, тъй като нямаше никаква представа за времето. Първо прогизна от дъжда, после слънцето отново се появи и от дрехите му се заиздига пара.

Най-сетне ездата свърши. Издърпаха го от гърба на животното и го хвърлиха на земята. Разхлабиха примката около ръцете му и те се отпуснаха свободно до тялото му. Възвръщащото се кръвообращение отново го потопи в болка, но той се помъчи да се раздвижи. Когато ръцете най-сетне взеха да му се подчиняват, Джейсън ги вдигна към лицето си и махна покривалото, което беше торба от дебела козина. Докато жадно вдишваше чистия въздух, го ослепи светлина.

Заозърта се наоколо, премигайки. Лежеше на гол, дъсчен под, а блясъкът на залязващото слънце стигаше до него през входа на помещението, което беше без врата.

Навън имаше разорана нива, която се простираше покрай един хълм чак до джунглата. А в самата колиба бе твърде тъмно, за да се види нещо.

На прага имаше нещо, което спираше светлината — някаква висока фигура с очертания на животно. Джейсън погледна повторно натам и различи дългокос човек с гъста брада. Беше облечен в кожи, дори и краката му бяха обвити с кожени гети. С едната си ръка галеше окачената на кръста му брадва и не изпускаше пленника от поглед.

— Кой си? К'во искаш? — попита внезапно брадатият.

Джейсън внимателно подбираше думите си и се чудеше дали дивакът не се хваща за оръжието толкова често, колкото и градските жители.

— Името ми е Джейсън. Идвам в мир. Искам да ви бъда приятел...

— Лъжи! — изсумтя човекът и измъкна брадвата от колана си. — Боклукчийски номера. Видях те да се криеш. Чакаше да ме убиеш. Но аз ще те изпреваря. — И той прокара възлестия си палец по острието и вдигна брадвата.

— Чакай! — отчаяно извика Джейсън. — Не разбираш.

Брадвата полетя надолу.

— От друг свят съм и...

Той потръпна при глухия удар на брадвата, която се заби в дървото близо до главата му. В последния миг дивакът я бе отместил. Той сграбчи Джейсън за дрехите, вдигна го на височината на лицето си и извика:

— Вярно ли е? Че си от друг свят? — Пръстите му се разтвориха и Джейсън падна, преди да има възможност да отговори. Дивакът го прескочи и отиде в дъното на колибата, където цареше сумрак.

— Рес трябва да научи за това — каза той, докато човъркаше нещо по стената. Изведнъж стана светло.

Джейсън гледаше и не вярваше на очите си. Косматият покрит с кожи дивак си служеше с предавател. Мазолестите, напластени с мръсотия ръце умело включваха схемите и избираха номера.

16.

Всичко губеше смисъла си. Джейсън се опита да намери някаква връзка между съвременната машина и варварина, но напразно. На кого се обаждаше той? Наличието на един преподавател предполагаше съществуването на поне още един. Какво представляваше Рес — човек или предмет?

Джейсън напрегна разума си, за да овладее мислите си и да прекрати безразборното им лутане. Тук изникваше нещо ново, някакви непредвидени фактори. Той непрекъснато се успокояваше, че всичко си има обяснение, стига да подредиш фактите както трябва.

Притвори очи, за да се защити от ослепителните слънчеви лъчи, които проникваха през най-горните клони на дърветата, и отново взе да премисля всички факти. Те се разпределяха по равно в две категории — първата обхващаше тези, които бе установил сам, а втората — онези, които бе научил от жителите на града. Обзе го желание да разбере доколко втората група „факти“ съответстваха на собствените му наблюдения. Имаше доста голяма вероятност повечето от тях да се окажат погрешни.

— Ставай — прекъсна мислите му дрезгавият глас. — Тръгваме.

Краката му все още бяха безчувствени и едва ли можеха да му послужат за нещо. Брадатият изсумтя от отвращение, изправи го и го подпря на външната стена. Останал сам, Джейсън се хвана здраво за възлестата кора на дънерите. Взе да се озърта наоколо и жадно да поглъща новите впечатления.

Това бе първото земеделско стопанство, в което попадеше, откакто бе избягал от родната си планета. Наистина различен свят, с различна екология, но приликата биеше на очи. Надолу по хълма под бараката се простираше наскоро засята нива. Разорана от добър стопанин. С равни, добре оформени бразди, които следваха контурите на склона. В съседство се намираше още една дървена постройка, навярно обор.

Зад гърба му се разнесе сумтене, Джейсън се извърна незабавно и... замръзна. Ръката му инстинктивно сигнализира на липсващото оръжие, а пръстът му се сви около несъществуващия спусък.

От джунглата бе излязла някаква твар, която тихичко пристъпваше зад него. Имаше шест дебели, завършващи с нокти крака, които ровеха земята. Двуметровото туловище бе покрито със сплъстена жълточерна козина, а черепът и раменете бяха голи. Върху тях имаше припокриващи се рогови плочки. Джейсън виждаше всички тези подробности, тъй като звярът бе съвсем близо.

Той зачака смъртта си.

Жабешката паст, която разделяше на две гладкия череп, зейна и разкри два реда остри зъби.

— Тук, Фидо — извика брадатият зад гърба на Джейсън и щракна с пръсти. Тази твар подскочи напред, прелетя покрай зашеметения Джейсън и затърка глава в крака на дивака.

— Милото кученце — пъкна той пръсти под черупката и го почеса по тялото.

Беше изкарал от обора две оседлани животни. Джейсън се метна върху гърба на едното, почти без да забелязва такива подробности като гладката му кожа и дългите крайници. Брадатият бързо привърза краката му към стремето. Когато тръгнаха, звярът с череповидната глава ги последва.

— Милото кученце — каза Джейсън и се разсмя безпричинно. Дивакът се обърна и пресече смеха му с навъсения си поглед.

Когато навлязоха в джунглата, вече се беше стъмнило. Мракът под гъстия листак бе непроницаем, а и те не си светеха с нищо. Животните, изглежда, познаваха пътя. Наоколо се разнасяха стържещи звуци и пронизителни крясъци, но Джейсън не се тревожеше особено. Навярно го успокояваше равнодушието, с което спътникът му предприе това пътуване. Или пък присъствието на „кучето“, което по-скоро бе осезаемо, отколкото видимо. Пътуването се оказа дълго, но не съвсем неудобно.

Равномерното движение на животното и умората надделяха и Джейсън се унесе в неспокоен сън, като се стряскаше всеки път, щом се отпуснеше напред. Най-накрая заспа прав на седлото. С часове пътува по този начин и когато най-сетне отвори очи, видя пред себе си осветен квадрат. Преходът бе приключил.

Краката му бяха схванати и ожулени от седлото. След като го развързаха, Джейсън се смъкна с мъка на земята и едва не падна. После някаква врата се отвори и той влезе. Трябваше да мине време, докато очите му привикнат към светлината и различат човека на леглото пред него.

— Ела тук и седни! — Гласът на лежащия бе висок и силен, свикнал да заповядва. А тялото му — тяло на инвалид. Горната му половина над одеялото, което го покриваше до кръста, бе болезнено бяла, покрита с червени възли и съвсем отпусната. По него като че ли всичко се бе стопило — целият беше само кожа и кости.

— Не е много приятно, но аз съм свикнал. — И изведнъж тонът му рязко се промени. — Накса каза, че си чуждоземец. Вярно ли е?

Джейсън кимна и отговорът въодушеви живия труп. Главата се вдигна от възглавницата и зачервените очи затърсиха погледа му с отчаяна настойчивост.

— Казвам се Рес и съм... грубер. Ще ми помогнеш ли?

Джейсън недоумяваше пред настойчивостта на Рес, тъй като тя не съответстваше на простичкото съдържание на въпроса му. И все пак не виждаше никакво основание да даде по-различен отговор от този, който веднага и съвсем естествено му дойде на ум:

— Разбира се, че ще ти помогна както мога. Стига с това да не сторя зло на някой друг. Какво искаш?

Докато Джейсън говореше, главата на болния падна безжизнено назад от изтощение. Но в очите му все още гореше огън.

— Бъди спокоен... На никого не искам да сторя зло — каза Рее. — Тъкмо обратното. Както виждаш, страдам от болест, която нашите лекове не могат да пресекат. Още няколко дни и с мен е свършено. Ами... виждал съм как градските хора... си служат с някакъв апарат. Прилепят го върху рана или ухапано от животно. Да ти се намира една от тези машинки?

— Прилича ми на описанието на апарата за първа помощ — Джейсън докосна копчето на колана си и той се озова в ръцете му. — Ето, моят е тук. Той анализира и лекува повечето...

— Би ли го използвал за мен? — прекъсна го Рес с още по-настойчив глас.

— Извинявай. Трябваше да се сетя — и той пристъпи напред и прилепи апарата върху едно от възпалените места по гърдите на Рес.

Сигналът за включване светна и острието на анализатора се плъзна надолу. При завръщането му устройството забръмча, щракна три пъти и три отделни инжекции се забиха в кожата на болния. След това светлината угасна.

— Това ли е всичко? — попита Рес, като гледаше как Джейсън прибира апарата си на колана.

Джейсън кимна, вдигна поглед и забеляза, че по лицето на болния се стичат сълзи. В същия момент ги усети и Рес и ядосано ги избърса.

— Когато човек е болен — изръмжа той, — тялото и чувствата му го предават. Мисля, че от дете не съм плакал... но трябва да разбереш, че не плача за себе си. А за хилядите, за неизброимите ми сънародници, умрели поради липса на такава машинка, с която се лекува толкова лесно.

— Не може да нямате лекарства, ваши доктори?

— Билкови лечители и шамани — махна презрително с ръка Рес. — А на малкото трудолюбиви и почтени хора сред тях им пречи обстоятелството, че обикновено и най-силната отвара се оказва не толкова ефикасна, колкото заклинанията на някой шаман.

Разговорът бе изморил Рес. Той изведнъж млъкна и затвори очи. Инжекциите вече действаха и възпалените места по гърдите му започваха да избледняват. Джейсън обходи с поглед стаята, като търсеше ключ към загадката на тези хора.

Подът и стените бяха от голи, небоядисани, прилепени една до друга дървени дъски. Те изглеждаха прости и недодялани, подходящи единствено за диваците, които бе очаквал да срещне. А наистина ли бяха недодялани? По дървото имаше широки, подобни на пламък шарки. Той се наведе над него и видя, че е натрито с восък, за да се получи именно такъв рисунък. Това дело на дивак ли беше... или на творец, който се стреми да използва простите материали по най-добрия начин? Ефектът бе далеч по-приятен от сивите, облицовани със стомана стени на живеещите в града пирийци. Не беше ли истина, че и в двата края на творческата скала преобладава простотата? Необразованият абориген изразява някоя идея съвсем просто и създава красота. А на другия край изтънченият критик отхвърля претрупаността и натруфеността и търси естествената яснота на

необремененото изкуство. Кой от двата края се намираше пред погледа му сега?

Тези хора бяха диваци, или поне така му беше казано. Те се обличаха с кожи и говореха на някакъв развален и насечен език, поне Накса говореше така. Рес бе признал, че предпочита шаманите пред лекарите. Но ако всичко това беше вярно, тогава къде се вместиха предавателите? Или пък светецят таван, който изпълваше стаята с мек блясък?

Рес отвори очи и се вторачи в Джейсън, все едно че го виждаше за първи път:

— Ти кой си? И какво правиш тук?

От думите лъхаше ледена заплаха и Джейсън разбираше защо. Пирийците в града мразеха „груберите“ и несъмнено чувствата бяха взаимни. Брадвата на Накса го доказваше. Той бе влязъл тихо, докато двамата с Рес разговаряха, и сега стоеше с ръка върху дръжката на същата тази брадва. Джейсън знаеше, че докато не даде на тези хора задоволителен отговор, животът му все още виси на косъм.

Не можеше да им каже истината. Само да се усъмняха, че ги шпионира с цел да помогне на градските хора, и край. Въпреки това той трябваше да може свободно да разговаря с тях по проблема на оцеляването.

Сети се за проблема и моментално му хрумна и отговорът. Всичко премина през ума му за секунда, просто само докато се обърне отново с лице към инвалида. И веднага отговори. Мъчеше се гласът му да звучи естествено и равнодушно:

— Аз съм Джейсън динАлт, еколог, и както виждате имам всички основания на вселената да посетя тази планета...

— Какво е това еколог? — пресече го Рес. По гласа му не личеше дали пита сериозно, или му поставя капан. От непринудеността на предишния им разговор не бе останала и следа — гласът му бе убийствен като отрова на летящо жило. Джейсън внимателно подбираше думите си.

— По-просто казано, става въпрос за онзи раздел от биологията, който се занимава с взаимоотношенията между организмите и околната среда. Какво влияние оказват климатичните и другите фактори върху формите на живот и как влияят на свой ред формите на живот — помежду си и върху околната среда. — Дотук думите му

отговаряха на истината... но той всъщност нямаше особени познания в тази област и бързо продължи нататък. — До мен достигнаха сведения за тази планета и накрая дойдох тук, за да науча нещата от първа ръка. Работих, колкото можах, под прикритието на града, но това се оказа недостатъчно. Там хората ме мислят за луд, но най-после ми позволиха да осъществя едно пътуване извън града.

— Каква ти е уговорката за завръщането? — прекъсна го Рес.

— Никаква. Те изглеждаха съвсем сигурни, че веднага ще бъде ликвидиран, и въобще не се надяват да ме видят отново. Отказаха да ме пуснат да тръгна сам и се наложи да избягам от тях.

Този отговор, изглежда, задоволи Рес и лицето му се сбърчи в невесела усмивка.

— Съвсем в стила на тези боклукчии. Не могат и на метър да се отдалечат от стените си без голяма колкото хамбар, бронирана машина. А за нас какво ти казаха?

Джейсън отново почувства, че от отговора му зависят много неща. Този път внимателно премисли, преди да отвърне:

— Ами, за тези думи може и да получа брадва по врата... но трябва да съм откровен. Трябва да знаете какво им е отношението. Казаха ми, че сте мръсни и невежи диваци... които миришат. Както и че вие... ами, по особен начин сте се отнасяли с животните. В замяна за храната ви давали мъниста и ножове...

При тези думи и двамата пирийци избухнаха в необуздан смях. Не след дълго слабостта накара Рес да престане, но Накса продължи и така се закашля, че трябваше да си полее главата с вода от една кана с формата на кратуна.

— Не мога да не ти повярвам — каза Рес. — Точно такива глупости говорят. Тези хора не знаят нищо за света, в който живеят. Надявам се, че и всичко останало, което каза, е вярно, но дори и да не е, ти си добре дошъл тук. Поне в едно съм сигурен — че си чуждоземец. Нито един от онези боклукчии нямаше да си мръдне пръста, за да ми спаси живота. Ти си първият чуждоземен, който виждат моите хора, и поради това си два пъти добре дошъл. Ще ти помагаме както можем. Моята ръка ще е и твоя.

Последните думи прозвучаха като ритуал и когато Джейсън ги повтори, Накса му кимна в знак на одобрение. В същото време Джейсън почувства, че те са нещо повече от празен ритуал. На Пиръс

взаимозависимостта означаваше оцеляване и той знаеше, че тези хора се бореха рамо до рамо и до последна капка кръв със смъртните опасности, които ги заобикаляха. Надяваше се, че ритуалът ще включи и него в защитната сфера.

— Достатъчно за тази вечер — каза Рес. — Петнистата болест ме е изтощила, а лекарството ти ме превърна в пихтия. Тук ще пренощуваш, Джейсън. Има одеяло, но няма легло, поне засега.

Ентусиазмът така бе увлякъл Джейсън, че той съвсем бе забравил как цял ден напруга сили под двойно по-голямото притегляне. Сега вече умората го повали окончателно. По-късно смътно си спомняше единствено как отказа храната и се изтърколи на одеялото на пода. Нищо повече.

17.

Болеше го всеки квадратен сантиметър по тялото, където двойното притегляне го бе притискало към коравите дъски на пода. Очите му лепнеха, а и от време на време неописуем вкус изпълваше устата му. С голямо усилие приседна и едва се сдържа да не изохка, когато ставите му изпукаха.

— Добър ден, Джейсън — извика от леглото Рес. — Ако не вярвах толкова силно в медицината, щях да се изкуся и да кажа, че в машината ти има някакво чудо, което ме излекува за една нощ.

Той несъмнено се оправяше. Възпалените петна бяха изчезнали, а очите му бяха изгубили трескавия си блясък. Седеше, подпрян на възглавница, и гледаше как утринното слънце разтапя по полето градушката, която бе паднала през нощта.

— Отсреща в шкафа има месо и вода или виск за пиене.

Вискът се оказа дестилирана напитка с необикновено въздействие, която мигновено проясни замъгленото съзнание на Джейсън, но пък изпълни ушите му с леко звънтене. А месото беше от съвсем слабо опушена плешка. Откакто бе напуснал Даркан, не бе ял толкова вкусно. Храната и напитката възстановиха вярата му в живота и бъдещето. Той остави чашата си с въздишка на облекчение и се огледа наоколо.

Тъй като тревогата за непосредственото оцеляване и изтощението му изчезнаха, мислите му автоматично се върнаха към проблема. Какво всъщност представляваха тези хора... и как ли бяха оцелели в тази смъртноопасна пустош? В града му бяха казали, че са диваци. Въпреки това на стената имаше грижливо поддържан и поправен предавател. А до вратата — арбалет, който стреляше с машинно изработени метални стрели; по тях все още личаха следи от струговане. Трябваше му единствено малко повече информация. Като начало би могъл да се отърве от известна част от дезинформацията си.

— Рес, ти се разсмя, когато ти казах какво говорят градските хора за това, дето ви дават разни дрънкалки срещу храната. Какво

всъщност ви дават в замяна?

— Всичко в известни граници — отвърна Рес. — Дребни промишлени стоки, като електронни части за предавателите ни. Неръждаеми сплави, които не можем да произвеждаме в нашите ковачници, режещи инструменти, атомно-електрически конвертори, които могат да добиват енергия от всички радиоактивни елементи. Такива неща. Те биха ни дали всичко, което поискаме в границите на разумното, стига да не е в списъка на забранените стоки. Имат ужасна нужда от храна.

— Ами забранените стоки...?

— Оръжия, разбира се, или всичко онова, което би могло да се преработи в мощно оръжие. Знаят, че произвеждаме барут, и затова не ни дават големи отливки, нито пък безшевни тръби, за да не можем да ги превърнем в тежки оръдия. Сами си дълбаем на ръка цевите на пушките, въпреки че с арбалет в джунглата се действа по-тихо и по-бързо. А и не им се иска много-много да знаем и затова единственото четиво, което стига до нас, са наръчници за техническа поддръжка, в които липсва основната теория. И последната забранена категория, за която знаеш... лекарствата. Това е единственото, което не мога да разбера, и то ме изпълва с изгаряща омраза при всяка смърт, която те биха могли да предотвратят.

— Знам какви основания имат — заяви Джейсън.

— Кажете ми ги тогава, защото аз не мога да се сетя за нито едно.

— Оцеляването... съвсем просто е. Съмнявам се дали ти е известно, но тяхното население непрекъснато намалява. Окончателното им изчезване от лицето на Пиръс е просто въпрос на години. Докато при вас населението вероятно се задържа на едно ниво, а не е изключено и леко да нараства, защото сте просъществували и без техните механични защитни съоръжения. Тъй че в града ви мразят и същевременно ви завиждат. Ако ви дадат лекарства и вие вземете, че преуспеете, нали ще спечелите битката, която те са загубили. Представям си, че ви търпят като едно необходимо зло, за да ги снабдявате с храна, а иначе желаят на всички ви смъртта.

— В това има смисъл — изръмжа Рес и удари с юмрук по леглото. — Какво друго може да се очаква от боклукчий, освен извратена логика. Те ни използват да ги храним, в замяна ни дават абсолютния минимум и същевременно ни откъсват от знанията, които

ще ни измъкнат от това безсмислено съществуване. И още по-лошо, далеч по-лошо, откъсват ни от звездите и от останалата част от човечеството.

На лицето му се изписа такава омраза, че Джейсън неволно отстъпи крачка назад.

— Ти тук за диваци ли ни смяташ, Джейсън? Ние действаме и изглеждаме като животни, защото се налага да се борим за съществуването си на животинско равнище. Въпреки това знаем за звездите. Ей в онзи сандък отсреща, затворени херметически в метал, се намират около трийсет книги, всичките ни книги. Повечето са художествена литература, където се среща от време на време и малко история и обща наука. Стигат ни колкото да не се изгубят легендите за заселването ни тук, както и за останалата част от вселената. Ние виждаме как в града кацат кораби и знаем, че там горе има светове, за които само мечтаем, без някога да можем да ги посетим. Нима още се чудиш, че мразим тези зверове, които се наричат хора, и че моментално бихме ги унищожили, ако ни се удаде такава възможност? Имат право да държат оръжията надалеч от нас — иначе, ако можехме, бихме ги изстребили със същата сигурност, с която и слънцето изгрява сутрин, и бихме си взели всичко онова, от което са ни лишили.

Това бе една сурова, но в основата си правдива присъда. Поне от гледна точка на страничния наблюдател. Джейсън не се и опита да обясни на разгневения си събеседник, че пирийците от града смятат собственото си поведение за единствената логична алтернатива. Вместо това го попита:

— Как въобще се е стигнало до тази битка между вашите две групировки?

— Не зная — отвърна Рес. — Много пъти съм мислил по този въпрос, но от този период не са останали никакви документи. Добре ни е известно, че всички сме потомци на пристигнали по едно и също време заселници. Някъде, в един момент двете групировки се разделят. Може и война да е имало, в книгите съм чел за войните. Имам една непълна теория, без да мога да я докажа, че всичко иде от местонахождението на града.

— Местонахождението... не разбирам.

— Ами ти познаваш боклукчиите и си виждал къде се намира градът им. Как пък са успели да го разположат точно в центъра на най-

дивото място на планетата. Знаеш, че не ги е грижа за никое друго живо същество освен за тях самите — стреляй и убивай — такава е тяхната логика. Тъй че без много-много да разсъждават, са построили града си на възможно най-тъпото място. Сигурен съм, че предшествениците ми са видели колко е глупаво всичко това и са се опитали да им го кажат. Не е ли това достатъчна причина за война, а?

— Може би... ако нещата са се развили по този начин — отвърна Джейсън. — Но ми се струва, че си обърнал проблема отзад напред. Войната се води между пирийските форми на живот и хората, като всяка от страните се бори за унищожаването на противната. В стремежа си да изтребят докрай нашественика формите на живот се видоизменят непрекъснато.

— Твоята теория е още по-безумна и от моята — заяви Рес. — Това въобще не е истина. Признавам, че природата на тази планета не е особено ласкава, ако може да се вярва на онова, което съм прочел в книгите за другите планети — но тя не се променя. Трябват ти здрави крака и зорки очи, за да се предпазиш от всичко, което е по-силно от теб, но все пак има начин да оцелееш. Във всеки случай причината за това едва ли е от значение. Боклукчиите непрекъснато си търсят белята и аз с радост виждам, че си я намират.

Джейсън не се опита да налага мнението си. Дори и да беше възможно, не си струваше да се мъчи да променя основите схващания на Рес. В града, където всички факти бяха налице, не успя да убеди никого в съществуването на смъртоносни мутации, та сега ли. А и Рес можеше да му даде още информация.

— Предполагам, че не е важно кой е започнал битката — съгласи се Джейсън лицемерно, само да угоди на събеседника си. — Но ти трябва да признаеш, че градските хора са в непрекъснатата война с цялата местна природа. Твоите хора обаче са успели да се сприятелят поне с два вида, които съм виждал. Имаш ли някаква представа как е станало това?

— След минута ще дойде Накса — посочи Рес към вратата, — щом се погрижи за животните. Него питай. Той е най-добрият контактър, който имаме.

— Контактър ли? — учуди се Джейсън. — Имах съвсем противоположно мнение за него. Той не е много контактен и думите му бяха, ами... на места малко трудни за разбиране.

— Не става въпрос за такива контакти — нетърпеливо го прекъсна Рес. — Контактърите се грижат за животните. Обучават кучетата и доримите, а които са по-добри, като Накса, винаги се опитват да се занимават и с други животни. Те ходят с груби дрехи, но така трябва. Чувал съм ги да казват, че животните не обичали химикали, метал или щавена кожа, затова повечето от тях се обличат с нещавени кожи. Но не се подвеждай от мръсотията, тя няма нищо общо с ума.

— Дорими ли? Това да не са животните ви за превоз... тези, на които дойдохме дотук?

Рес кимна.

— Доримите са повече от товарни животни, всъщност те са от всичко по-малко. По-едрите мъжкарите теглят плуговете и останалите машини, а по-младите се използват за месото. Ако искаш да узнаеш повече, питай Накса, ще го намериш в обора.

— С удоволствие — каза Джейсън и стана. — Само че без пистолета си се чувствам съвсем гол...

— Непременно си го вземи, в онзи сандък до вратата е. Само че внимавай по какво стреляш тук.

Накса се намираше в дъното на обора, където изтъпяваше с пила лопатовидните нокти на един дорим. Гледката беше необикновена. Облеченият с кожи човек и огромният звяр — в контраст с пилата от берилий и мед и електро-луминесцентните плочки, които осветяваха заниманието им. При влизането на Джейсън доримът разтвори ноздри и се дръпна назад. Но Накса го потупа по врата и му заговори тихичко, докато животното притихна и се успокои, въпреки че продължаваше да потреперва леко.

Нещо се пробуди в съзнанието на Джейсън и го обзе чувството, че се е задействал един отдавна неупотребяван мускул. Натрапчиво познато усещане.

— Добро утро — поздрави той. Накса промърмори нещо и отново се зае с работата си. Джейсън го съзерцаваше известно време, опитвайки се да анализира новото си чувство. Но посегнеше ли към него, то трепкаше, бягаше и му се изплъзваше. Каквото и да представляваше то, той го бе усетил, когато Накса заговори на дорима.

— Накса, би ли могъл да извикаш едно от кучетата тук, вътре? Искане ми се да го разгледам по-отблизо.

Без да вдига глава от заниманието си, Накса подсвирна лекичко. Джейсън беше сигурен, че навън не можеха да го чуят. Въпреки това само след минута в обора тихо влезе едно пирийско куче. Контактърът погали звяра по главата, измърмори му нещо, а през това време животното го гледаше внимателно в очите.

Но Накса продължи да се занимава с дорима и кучето стана неспокойно. Взе да шари из обора, да души и накрая бързо се отправи към отворената врата. Джейсън го повика да се върне.

Поне такава беше намерението му. Но в последния момент не каза нищо. Или поне нищо на глас. Подчинявайки се на един внезапен порив, той не си отвори устата... само мислено извика кучето. С думите „Ела тук!“ в съзнанието си, Джейсън насочи импулса към животното с цялата енергия и стремителност, с които си бе служил някога, докато направляваше заровете. В същия миг си даде сметка, че отдавна дори не му е минавало през ума да вика на помощ силата пси.

Кучето спря и се обърна към него.

Поколеба се, погледна към Накса и след това се запъти към Джейсън.

От толкова близо звярът приличаше на пес, излязъл от кошмарите. Голите защитни плочки, зачервените очички и неизброимите зъби, от които се стичаше слюнка, не вдъхваха никакво доверие. Въпреки това Джейсън не изпитваше страх. Между човека и животното съществуваше връзка и това бе разбирателството. Той несъзнателно се пресегна и почеса кучето по гърба, тъй като знаеше, че обикновено го сърби там.

— Не знаех, че си контактър — каза Накса и погледна към тях. За първи път гласът му прозвуча дружелюбно.

— И аз не знаех... поне до този момент — отвърна му Джейсън. След това погледна животното пред себе си в очите, почеса го по ръбестия, грозен гръб и взе да разбира.

Сега му ставаше ясно, че контактърите трябва да притежават добре развити пси способности. Когато две същества споделят взаимно вълненията си, между тях няма нито расова бариера, нито враждебност. Започва се с емпатичната връзка, за да няма ненавист или страх. После идва ред на прякото общуване. Контактърите вероятно са били хората, които първи са осъществили пробив в бариерата от омраза на Пиръс и са се научили да съжителстват с

местните форми на живот. Възможно е и други да са последвали примера им... което би обяснило възникването на общността на „груберите“.

Сега, вече съсредоточен върху тази своя способност, Джейсън усещаше около себе си плавен поток от мисли. Към съзнанието на дорима се приобщаваха и други подобни сигнали, идващи от дъното на помещението. Джейсън знаеше, без да излиза, че повечето големи животни са навън из нивите зад обора.

— Всичко това е ново за мене — каза той. — Накса, ти някога мислил ли си по този въпрос? Как се чувства един контактър? Искам да кажа, разбираш ли защо именно ти можеш да накараш животните да ти се подчиняват, а другите нямат този късмет?

Такъв род разсъждения затормозваха Накса. Той прокара пръсти през гъстата си коса и навъсено отговори:

— Никога не съм мислил за това. Просто го правя. Просто опознаваш животните наистина добре и тогава можеш да отгатваш намеренията им. Това е всичко.

Накса очевидно не се бе замислял за произхода на силата си, която му даваше власт над животните. В такъв случай едва ли някой друг ще се е сетил за това. И с основание. Те просто приемаха способностите на контактърите като естествена даденост.

Предположенията в съзнанието му се доближаваха едно до друго също като парчета от мозайка, която се подрежда. Беше казал на Кърк, че природата на Пиръс се е обединила за борба срещу човечеството, но че причините за това са му неизвестни. Е, те все още му бяха неизвестни, но започваше да добива представа за начина, по който е станало всичко.

— На какво разстояние сме от града? — попита Джейсън. — За колко време мислиш, че ще стигнем дотам с дорим?

— Половин ден натам... половин на връщане. Защо? Искаш да си ходиш ли?

— В града не искам да се връщам, все още не. Но бих желал да се приближа до него.

— Виж какво ще каже Рес — беше отговорът на Накса.

Рес незабавно му разреши, без да задава въпроси. Оседлаха животните и веднага потеглиха, за да могат да се върнат, преди да се стъмни.

Не бяха пътували и час, когато Джейсън изведнъж усети, че се движат в посока към града. Чувството се засилваше с всяка изминала минута. То обземаше и Накса, тъй като пириецът постоянно се наместваше на седлото, без да дава израз на вълненията си. Непрекъснато трябваше да потупват и да успокояват животните, които ставаха все по-плашливи и по-неудържими.

— Стига толкова — каза Джейсън.

Накса спря и го погледна признателно.

Безсловесната мисъл се блъскаше в съзнанието на Джейсън и го превземаше. Той чувстваше ударите ѝ от всички страни — само че отпред, по посока на невидимия град, те бяха много по-силни. Накса и доримите реагираха по същия начин — въртяха се неспокойно на мястото си, без да знаят защо.

Едно нещо бе вече съвсем очевидно. Пирийските животни бяха чувствителни към излъчването на силата пси — това вероятно важеше и за растенията, и за по-нисшите форми на живот. Не беше изключено и те да общуват помежду си с нейна помощ, щом се подчиняваха на хората, които я владееха до съвършенство. А този участък бе залян от такова силно излъчване на пси, каквото Джейсън не бе усещал никога досега. Макар да бе усъвършенствал способностите си предимно в психокинезата — мисловен контрол над неодушевената материя, — той все още откликваше и на повечето мисловни явления. Като зрител на спортно състезание неведнъж бе изпитвал вълната от единомислие, която обединяваше съзнанията на безброй хора. В момента имаше подобно усещане.

Само че разликата беше ужасяваща. Запалянковците ликуваха при някой успех на терена или съответно страдаха при провал. В развоя на състезанието чувството прииждаше и се оттегляше. А тук вълната от единомислие беше безкрайна, огромна, страховита. Не можеше да се предаде много добре с думи. Състоеше се отчасти от ненавист, отчасти от страх и... изцяло от разрушителни импулси.

УБИВАЙ ВРАГА! — така Джейсън би могъл да я изрази най-добре. Но това не беше достатъчно. Тя представляваше безкрайна река от духовно насилие и смърт.

— Хайде да се връщаме — каза Джейсън, изведнъж сломен и отвратен от вълненията, на които се бе подложил. По обратния път нещата взеха лека-полека да му се изясняват.

Ненадейният и неописуем ужас, който го бе обзел още първия ден, когато го нападна пирийското животно. Повтарящите се кошмари, които дори лекарствата не можеха да прекратят напълно. И двете явления представляваха неговата реакция на насочената към града ненавист. Незнайно защо, досега той не я бе почувствал така директно и въпреки това тя бе успяла да проникне в него и да предизвика силна емоционална реакция.

Когато пристигнаха, Рес вече спеше и Джейсън би могъл да разговаря с него едва на другата сутрин. Въпреки умората от пътуването, той будува до късно през нощта, размишлявайки над откритията, които бе направил през деня. Би ли могъл да разкаже на Рес за тях? Едва ли. В противен случай щеше да му се наложи да обяснява значението им, както и начина, по който възнамерява да ги използва. На Рес положително не би се понравилось нищо, което би помогнало на градските жители. Най-добре да си мълчи, докато цялата тази работа приключи.

18.

След закуска Джейсън каза на Рес, че иска да се върне в града.

— Значи вече си видял достатъчно от варварския ни свят и желаш да отидеш при приятелите си. Вероятно за да им помогнеш да ни избият до крак — опита да се пошегува Рес, но от думите му струеше студена злоба.

— Надявам се, че в действителност не мислиш така — отвърна му Джейсън. — Трябва да разбереш, че искам точно обратното. Бих желал да видя как тази гражданска война свършва и как твоят народ се ползва от всичките блага на науката и медицината, от които е бил лишаван досега. Ще направя всичко в името на това.

— Ония никога няма да се променят — мрачно заяви Рес, — тъй че не си губи времето. Но има едно нещо, към което трябва непременно да се придържаш, ако ти е мил твоят живот, както и нашият. Не им давай да разберат дори и с намек, че си разговарял с някой грубер!

— Защо не?

— Защо не ли?... За да не ни покоси смъртта, толкова ли си прост! Те ще направят всичко, за да ни попречат да се издигнем твърде високо, дори биха предпочели въобще да ни няма. Нима мислиш, че ще се поколебаят да те убият, ако само за миг се усъмнят, че си се свързал с нас? На тях им е ясно — дори и ти да не го осъзнаваш, — че ти си в състояние сам да промениш модела на управление на тази планета. Обикновеният боклукчия може да смята, че ние стоим само едно стъпало по-високо от животните, но водачите им не мислят така. Те знаят какво ни трябва и какво искаме. Вероятно биха се досетили и за това, за което ще те помоля ей-сега. Помогни ни, Джейсън динАлт. Върни се при свинете с човешки образ и излъжи. Кажу, че въобще не си разговарял с нас, че си се крил в гората, а ние сме те нападали и е трябвало да стреляш, за да се спасиш. Ние ще разхвърляме наоколо няколко по-пресни трупа, за да придадем правдоподобност на тази част от разказа ти. Накарай ги да ти повярват, а и след като ти се стори,

че си ги убедил, продължавай да се преструваш, защото си под наблюдение. След това им кажи, че си свършил работата си и си готов да тръгваш. Измъкни се невредим от Пиръс, отиди на друга планета и аз ти обещавам всичко на света. Ще получиш каквото поискаш. Власт, пари — всичко. Тази планета е богата. Боклукчиите добиват метала и го продават, но ние можем да вършим тази работа много по-добре от тях. Върни се с някой друг кораб и кацни където и да е на този континент. Ние нямаме градове, но хората ни имат селски стопанства навсякъде, те ще те намерят. Тогава ще започнем търговия, сделки — самостоятелно. Това е единственото ни желание и ние ще вложим всичките си сили, за да го осъществим. И именно ти ще ни помогнеш. Ще ти дадем каквото поискаш. Това е обещание, а нашата дума на две не става.

Настойчивостта и мащабността на предложението разтърсиха Джейсън. Той знаеше, че Рес говори истината и че всичките богатства на планетата ще са негови, ако изпълни молбата им. Подвоуми се за миг дали да не приеме, тъй като се поблазни от мисълта за такава една възможност. Но веднага си даде сметка, че това ще бъде половинчато и следователно некачествено разрешение. Ако тези хора се сдобият със силата, към която се стремяха, то първата им работа ще бъде да се заемат с изстреблението на градските жители. Резултатът ще се окаже кръвопролитна гражданска война, която по всяка вероятност ще унищожи и двете страни. Разрешението на Рес беше добро — но половинчато.

Джейсън трябваше да намери сполучлив изход. Изход, който да прекрати всякакви битки на планетата и да позволи на двете групировки да живеят в мир.

— Няма да направя нищо във вреда на хората ти, Рес... и ще се опитам с всички сили да им помогна.

Този половинчат отговор удовлетвори Рес, тъй като той виждаше само едната му страна. Рес прекара остатъка от сутринта при предавателя, по който уреждаше преноса на храните до мястото за размяна.

— Пратката е готова и ние изпратихме сигнала — съобщи той на Джейсън. — Утре камионът пристига тук и ти ще го чакаш. Всичко е уредено, както се уговорихме. Тръгваш с Накса още сега. До уреченото място трябва да стигнеш преди камионите.

19.

— Камионите пристигат. Нали знаеш какво да правиш? — попита го Накса.

Джейсън кимна и отново погледна към мъртвеца до себе си. Някакъв звяр му бе отхапал ръката и човекът бе умрял от загуба на кръв. Откъснатата ръка бе привързана обратно вътре в ръкава на ризата и отдалеч измамата не личеше. Но Джейсън се намираше съвсем близо и отпуснатата ръка, и мъртвешки бледото, застинало в ужас лице не му даваха мира. Той би предпочел труповете да бъдат погребвани. Добре че все пак си даваше сметка колко е важно това присъствие в момента.

— Ето ги. Изчакай, докато се обърне с гръб — каза Накса шепнешком.

Този път към бронирания камион бяха прикачени три мощни ремаркета. Конвоят с мъка изкачи скалистия склон и спря, при което моторът нададе страхотен вой. Кранон излезе от кабината и внимателно се огледа, преди да отвори ремаркетата. С него имаше един подемен робот, който щеше да му помага при товаренето.

— Давай! — изсъска Накса.

Джейсън изскочи от прикритието си, втурна се напред и завика Кранон по име. Спотайващите се зад гърба му двама мъже запокитиха след него мъртвеца през листака и нещо изпраця. Той се обърна, стреля в движение и възпламени летящото тяло във въздуха.

Към пукота се присъедини и оръжието на Кранон — изстрелът му разтърси вече на два пъти покосения мъртвец и той най-сетне се стовари на земята. В следващия миг залегна и самият Кранон и започна да стреля дърветата зад гърба на бягащия Джейсън.

Джейсън бе вече стигнал до камиона, когато във въздуха изсвистя нещо, проряза гърба му с пареща болка и той се просна на земята. Извърна се, докато Кранон се опитваше да го напъха в кабината, и видя, че от рамото му стърчи металният край на стрела от арбалет.

— Късмет — успокой го пириецът. — Сантиметър по-надолу и щеше да си улучен право в сърцето. Предупредих те за тези грубери. Провървя ти, че се отърва само с толкова.

Залегнал до вратата, той стреляше наслуки към вече притихналата гора.

При изваждането на стрелата го заболя още повече. А докато Кранон го превързваше, Джейсън проклинаше болката и се възхищаваше от всеотдайността на хората, които бяха стреляли по него. Те бяха рискували живота си, за да придадат достоверност на бягството му. Бяха се изложили и на опасността той да се обърне срещу тях заради това, че по него беше стреляно. Бяха изпипали работата си докрай и той ги проклинаше за безупречността им.

След като го превърза, Кранон предпазливо слезе от камиона. Приключи набързо с товаренето и подкара конвоя с ремаркетата обратно към града. Още на тръгване Джейсън се унесе от обезболяващата инжекция.

И докато бе спал, навярно Кранон бе предал по радиото за случилото се, тъй като завариха Кърк да ги чака. Щом камионът влезе в периметъра, той разтвори вратата със замах и изтегли Джейсън навън. Превръзката се измести и Джейсън почувства как раната му се разтваря. Стисна зъби — нямаше да достави удоволствие на Кърк и да извика.

— Казах ти да стоиш в сградите, докато тръгне корабът. Защо си излязъл? Защо си ходил навън? Не може да не си говорил с груберите... а?

— Не съм говорил с... никого — продума с мъка Джейсън. — Те се опитаха да ме хванат, аз застрелях двама... скрих се, докато се върнат камионите.

— И тогава ликвидира още един — добави Кранон. — С очите си видях. Точен изстрел. Май и аз ликвидирах няколко. Пусни го, Кърк, те го улучиха в гърба преди да се добере до камиона.

Стига толкова обяснения, каза си Джейсън. Не прекалявай. Нека сам си реши по-късно. Сега е моментът да се смени темата. Има нещо, което ще го отклони от груберите.

— Докато вие си стояхте на топло в периметъра, Кърк, аз водих вашата война вместо вас — облегна се той на каросерията, след като пириецът разхлаби хватката. — Открих за какво всъщност водите

битка с тази планета... и как можете да я спечелите. Нека сега да седна и ще ти разкажа.

Докато разговаряха, към тях се приближиха и други пирийци. Всички, включително и Кърк, стояха неподвижно, вперили поглед в Джейсън. Кърк даде израз на всеобщото им недоумение:

— Какво искаш да кажеш?

— Точно това, което казах. Пиръс воюва срещу вас... активно и съзнателно. Ако се отдалечите достатъчно от този град, ще почувствате вълните от ненавист, които са насочени към него. Не, грешка... не можете, защото сте израсли с тази ненавист. Но аз мога, както може и всеки друг, който има поне малко псионна чувствителност. Срещу вас непрестанно се излъчва послание за война. Живата природа на тази планета притежава пси-чувствителност и реагира на тази заповед. Тя напада, променя се и мутира, целейки пълното ви изстребление. И това ще продължава, докато не умрете до един. Освен ако не успеете да спрете тази война.

— Как? — изстреля Кърк въпроса, изписан на всяко лице наоколо.

— Като разберете кой или какво изпраща това послание. Природата, която ви атакува, не притежава разум. На нея ѝ се заповядва да постъпва по този начин. Струва ми се, че знам как да открия източника на тези заповеди. След това ще последва послание от наша страна, с което ще поискаме примирие и окончателно приключване на всякакви враждебни действия.

След думите му настъпи мъртва тишина, тъй като пирийците се мъчеха да вникнат в идеите му. Кърк се раздвижи преди всички и им махна да си тръгват.

— Отивайте да си вършите работата. Това е моя отговорност и аз поемам грижата. Щом разбере доколко е вярно всичко това, ако въобще е вярно, ще ви докладвам подробно.

Хората се разотидоха мълчаливо, като от време на време се извърщаха и поглеждаха назад.

20.

— Почвай сега от самото начало — каза Кърк. — И нищо не пропускай.

— Едва ли мога да добавя нещо повече към неоспоримите факти. Видях животните, разбрах посланието. Дори експериментирах с някои от тях и те реагираха на мислените ми заповеди. Сега задачата ми е да се добера до източника на заповедите, който поддържа тази война. Ще ти кажа нещо, което никога не съм споменавал. В хазарта не само ми върви, но и притежавам достатъчно псионни способности, за да мога да променям случайността в моя полза. Тъй като това е една доста непостоянна дарба, аз съм се постарал да я усъвършенствам по разбираеми причини. През последните десет години успях да премина през всичките центрове, които се занимават с изследване на пси. Смайващо е колко малко се знае за тази сила в сравнение с останалите клонове на науката. Съществуващите качества пси могат да се усъвършенстват чрез практиката, а освен това са конструирани и машини, които действат като псионни усилватели. При правилна употреба една от тях представлява много качествен дирекционен индикатор.

— И ти искаш да конструираш такава машина?

— Точно така. Да я конструирам и да я изнеса с кораба извън града. Един толкова силен сигнал, който от векове поддържа това състояние на война, непременно ще може да се проследи. Аз ще стигна до източника, ще се свържа със съществата, които го изпращат, и ще се помъча да разбере причините. Предполагам, че ще приемете всяко едно разумно предложение, което би сложило край на тази война.

— Стига да е разумно — студено му отвърна Кърк. — Колко време ще ти трябва да построиш тази машина?

— Само няколко дни, ако имате всички части тук.

— Действай тогава. Аз ще отменя насрочения за днес полет и ще задържа кораба тук, готов за старт. Когато свършиш с машината, искам да проследиш сигнала и да ми докладваш.

— Дадено — каза Джейсън и стана. — Веднага, щом огледат дупката на гърба ми, ще направя списък на необходимите неща.

Към Джейсън беше прикачен един навъсен, необщителен човек на име Скоп, който му служеше едновременно и за водач, и за пазач. Той се отнасяше много сериозно към задълженията си и Джейсън съвсем скоро разбра, че е затворник в отпуск. Кърк бе приел хипотезата му, но нямаше никаква гаранция, че ѝ е повярвал. Само една негова дума и пазачът би могъл да се превърне в палач.

Изведнъж го обзе смразяващо предчувствие, че накрая ще стане точно така. Независимо дали Кърк приемаше, или не приемаше хипотезата му, той не можеше да си позволи да рискува. Докато съществуваше и най-слабото подозрение, че Джейсън се е свързал с груберите, нямаше да го оставят да си тръгне жив от тази планета. Горските обитатели се лъжеха, ако си въобразяваха, че един толкова прозрачен замисъл може да бъде осъществен. Или пък просто бяха заложили на нищожната вероятност за успех. Те едва ли имаха какво да губят от цялата работа.

Джейсън се зае със списъка на нещата, които щяха да му трябват за детектора за псионната посока, но през половината от времето умът му бе другаде. Мислите му се въртяха тежко в кръг и търсеха несъществуващ изход. Той бе отишъл твърде далеч, за да може да си тръгне безпрепятствено. Кърк щеше да се погрижи за това. Ако не намереше начин да прекрати войната и да разреши проблема на груберите, той си оставаше на Пиръс за цял живот. Което изобщо нямаше да е толкова дълго.

Щом приготви списъка, той се обади в „Снабдяване“. С изключение на някои неща — а те можеха да бъдат заменени, — всичко останало, от което имаше нужда, бе налице и щеше да му бъде изпратено. Скоп като че потъна в сън на стола си, а Джейсън, подпрял с ръка главата си, за да противодейства на натиска на притеглянето, се зае с работния чертеж на машината.

Изведнъж обаче вдигна поглед, тъй като усети, че наоколо цари тишина. Но нали все пак чуваше машините в сградата и гласове във в коридора. Тогава каква бе тази тишина...?

Тишина в съзнанието. Откакто се завърна в града, бе толкова претрупан с работа, че не бе забелязал пълното отсъствие на каквото и да било усещане за пси. Липсваше постоянният прилив от реакциите

на животните, както и смътно доловимото присъствие на собствените му психо-кинетични способности. Изведнъж му дойде на ум, че в града винаги е било така.

Джейсън се опита да слуша с подсъзнанието си... и се отказа почти преди още да е започнал. В момента, в който се настрои, той почувства около себе си непрекъснат мисловен натиск. Все едно че се намираше в плавателен съд на дъното на океана, положил ръка на вратата, отделяща го от страхотното налягане. Дори и през затворената врата се усещаше натискът, стихията, която напираше, готова да го размаже. Точно така се получаваше и със силата пси в града. Беззвучните, изпълнени с ненавист викове на Пиръс мигновено щяха да унищожат всяко съзнание, което се отвореше за тях. Някаква функция на мозъка обаче му послужи за прекъсвач на псионната верига и я изключи, преди тя да успее да взриви съзнанието му напълно. И краткотрайният допир с нея му стигаше да поддържа спомена за неудържимия ѝ напор... както и да подхранва постоянните му кошмари.

Това състояние имаше едно-единствено предимство. Липсата на мисловен натиск му позволяваше да се съсредоточи по-лесно. Въпреки умората, разработването на чертежите вървеше бързо.

Мета пристигна късно същия следобед и му донесе частите, които бе поръчал. Тя плъзна дългата кутия по работната маса, отвори уста да каже нещо, но се отказа. Джейсън вдигна поглед към нея и се усмихна:

— Объркана ли си?

— Не знам какво искаш да кажеш — отвърна му тя. — Не съм объркана. Просто ме е яд. Редовният курс е отменен и графикът на доставките ни ще изостане с месеци. И вместо да пилотирам или да дежуря на периметъра, ми се разрешава единствено да се мотая наоколо и да те чакам. И после да извърша някакъв тъп полет в определена от теб посока. Още ли се чудиш, че ме е яд?

Джейсън внимателно монтира частите на шасито, преди да ѝ отговори:

— Както казах, ти си объркана. И мога да ти обясня в какъв смисъл... което ще те обърка още повече. А, честно казано, много ми е трудно да устоя на такова изкушение.

Тя го погледна през масата, смръщи вежди и несъзнателно взе да навива и да развива с пръст кичурче коса. Джейсън я харесваше такава. Като чистокръвен пириец в стихията си, тя притежаваше индивидуалност, колкото едно винтче в машина. Но излезеше ли от схемата, му напомняше повече за момичето, което бе опознал по време на първия си полет към Пиръс. Чудеше се дали е възможно да я накара действително да вникне в думите му:

— Не искам да те обиждам, когато казвам „объркана“, Мета. Не може да се чувстваш другояче, като се има предвид произходът ти. Имаш островен характер. Пиръс, разбира се, е един необикновен остров с множество високоволтови проблеми, в разрешаването на които си специалист. Ала той все пак си остава само един остров и нищо повече. Щом обаче се изправиш пред някой космополитен проблем, ти се объркваш. И още по-лошо става, когато островните ти проблеми се разглеждат в по-широк смисъл. Все едно че играеш на някаква игра, чийто правила непрекъснато се променят.

— Говориш глупости — отрязва го тя. — Пиръс не е остров и борбата за оцеляване определено не е игра.

— Съжалявам. Използвах сравнение, при това не много уместно. Нека разгледаме проблема по-конкретно. Да предположим, кажа ти, че ей там, отсреща на рамката на вратата виси летящо жило...

Мета не го изчака да довърши и светкавично насочи оръжието си натам. Столът на пазача се преобърна с трясък. Той за секунда се отърси от полудрямката си, застана нащрек и също взе вратата на прицел.

— Това беше само пример — каза Джейсън. — Там всъщност няма нищо.

Пистолетът на пазача изчезна, той се навъси, хвърли презрителен поглед към Джейсън, а после изправи стола си и се тръшна на него.

— И двамата доказахте, че сте в състояние да се справите с един пирийски проблем — продължи Джейсън. — Ами какво ще стане, ако кажа, че на рамката на вратата виси нещо, което само прилича на летящо жило, а всъщност е едно голямо насекомо и плете тънка копринена нишка, от която може да се тъкат дрехи.

Пазачът погледна свирепо изпод дебелиите си вежди към празната врата, пистолетът му се подаде с вой и светкавично се прибра в кобура. Той изръмжа нещо нечленоразделно по адрес на Джейсън, излезе с

решителна крачка във външното помещение и трясна вратата след себе си. Мета бърчеше съсредоточено вежди и гледаше с недоумение.

— Това може да е само летящо жилище и нищо друго — каза тя най-сетне. — Не е възможно нищо друго да изглежда по този начин. А дори и да не преде коприна, то ще те ухапе, ако се приближиш, затова ще трябва да го застреляш. — Тя се усмихна със задоволство на железната логика на отговора си.

— Пак не си права — отвърна ѝ Джейсън. — Току-що направих описание на предача подражател, който живее на планетата Стовър. Той имитира най-убийствените форми на живот там и върши толкова добра работа, че няма нужда от никакви допълнителни предпазни мерки. Иначе си седи кротко на ръката ти и преде безкрайната си нишка. Ако натоваря един кораб с тях и ги пусна тук, на Пиръс, никога няма да си сигурна кога да стреляш, а?

— Но сега нали ги няма тук — настояваше Мета.

— А спокойно можеше да ги има. И ако ги имаше, всички правила на твоята игра щяха да се променят. Сега става ли ти ясно? В галактиката съществуват някои установени закони и правила... но те нямат нищо общо с тези, които спазвате вие. Вашето правило е безкрайна война с местната природа. А аз искам да пристъпя рамките на вашия кодекс и да сложа край на тази война. Ти не би ли искала това? Нима не ти се иска да водиш едно по-пълноценно съществуване, а не непрекъснато да се бориш за оцеляване? Да живееш с надежда за щастие, любов, музика, изкуство — всички тези приятни неща, за които никога си нямала време.

Мета слушаше прехласната, а от лицето ѝ изчезваше цялата пирийска строгост. Докато говореше, Джейсън машинално се бе пресегнал и я бе хванал за ръката. Тя бе топла и при докосването му пулсът ѝ се ускори.

Изведнъж Мета разбра какво става, дръпна рязко ръката си и се изправи. След това тръгна слепешката към вратата, но острият глас на Джейсън я застигна:

— Пазачът Скоп избяга, защото не искаше да се раздели със скъпоценната си двуполусна логика. Тя е всичко, което той притежава. Но ти, Мета, си виждала и други части на галактиката и знаеш, че животът не се състои единствено от стремежа да убиеш, за да не те

убият, както е на Пиръс. Чувстваш, че това е така, дори и да не го признаваш.

Тя се обърна и се втурна навън. Джейсън гледаше след нея и замислено почесваше едва наболата си брада.

— Мета, имам съвсем слаба надежда, че жената надделява над пирийката. Стори ми се, че видях... може би за първи път в историята на този кървав и раздиран от битки град... сълзи в очите на един от обитателите му.

21.

— Само гледай да изпуснеш този уред и Кърк непременно ще ти откъсне и двете ръце — каза Джейсън. — Той сигурно си седи отсреща и безкрайно съжالياва, че си е позволил да се поведе по акъла ми.

Скоп проклинаше под тежестта на масивния псионен детектор, докато го подаваше нагоре към Мета, която чакаше при отворения люк на кораба. Джейсън надзираваше товаренето и застрелваше всички зверчета наоколо, които идваха на разузнаване. Тази сутрин преобладаваха рогатите дяволи и той вече бе ликвидирал четири от тях. На борда се качи последен и затвори люка след себе си.

— Къде ще го инсталираш? — попита Мета.

— Ти кажи — отвърна й Джейсън. — За антената ми трябва такова място, че пред кълбото да няма плътен метал, който да пречи на сигнала. Ще се задоволя с тънка пластмаса или в най-лошия случай мога да я монтирам извън корпуса с помощта на дистанционно управление.

— Май ще ти се наложи — каза тя. — Корпусът е едно компактно цяло. Външното разузнаване извършваме посредством екран и разни уреди. Мисля, че не... чакай... има едно място, което може да стане.

И тя го заведе при някаква издатина в корпуса, където се намираше една от аварийните ракети. Влязоха през люка, а след тях, понесъл с усилие апарата, се вмъкна и Скоп.

— Тези ракети са полускрити в кораба — обясни Мета. — Имат прозрачни предни люкове, покрити с плъзгащи се екрани, които се вдигат автоматично при изстрелване.

— А сега можем ли да ги вдигнем?

— Струва ми се, че да. — Тя проследи електрическите вериги за изстрелване до един комутатор и вдигна капака. След това ръчно включи релето за екрана и тежките плочи се плъзнаха обратно в корпуса. Пред очите им се разкри ясна картина, тъй като по-голямата част от люка се подаваше извън кораба-майка.

— Чудесно — каза Джейсън. — Аз ще се установя тук. А как да разговарям с тебе в кораба?

— Ето отгук. Този предавател е настроен предварително. Не пипай нищо друго... особено този ключ — тя посочи голямата ръчка точно в средата на командното табло. — Аварийно изстрелване. Две секунди след дръпването ѝ ракетата излита. И по стечение на обстоятелствата точно в тази няма гориво.

— За всеки случай никакво пипане — каза Джейсън. — А сега накарай този бабаит да ме включи към мрежата на кораба и аз ще инсталирам това нещо.

Детекторът бе прост, но настройката трябваше да бъде прецизна. Сигналят за чувствителния уред се приемаше от антена във формата на чиния. И от двете страни на входа се забелязваха резки спадове, тъй че посоката можеше да бъде определена съвсем точно. Полученият сигнал се подаваше на усилвател. За разлика от електронните компоненти на първото стъпало, това бе начертано със символи на бяла хартия. Към него водеха внимателно слепени входящи и изходящи проводници.

Когато всичко бе готово и прикрепено на мястото си, Джейсън кимна към образа на Мета на екрана:

— Давай нагоре... и моля те, спокойно. Без специалните ти номера с десетократно притегляне. Обикаляй периметъра съвсем бавно, до второ нареждане.

Корабът се вдигна плавно и набра височина, а след това пое кръгов курс. Направиха пет обиколки на града и едва тогава Джейсън поклати глава.

— Апаратът работи прецизно, но улавя прекалено много шумове от околността. Отдалечи се на трийсет километра от града и започни нова обиколка.

Този път резултатите бяха по-добри. Откъм града идваше мощен сигнал, който не се отклоняваше повече от един градус по скалата. При положение че антената се намираще под прав ъгъл спрямо посоката на полета, сигналят бе сравнително постоянен. Мета завъртя кораба около оста му, тъй че спасителната лодка на Джейсън се оказа право отдолу.

— Сега е добре — каза той. — Задръж курса и не давай на носа да се отклонява.

Джейсън внимателно отбеляза първоначалното положение на приемащата антена върху циферблата на кръга за настройване и я завъртя на 180°. Докато корабът продължаваше обиколката си, той бавно търсеше насочени към града сигнали. Откри един едва след като вече бяха на средата на курса.

Това наистина бе нов сигнал — тесен, но силен. За по-голяма сигурност Джейсън изчака корабът да направи още две обиколки, като всеки път отбелязваше посоката върху жирокомпаса. Те съвпадаха. При третата обиколка той се свърза с Мета:

— Пригответи се за пълен десен завой или както е там по вашето. Струва ми се, че се ориентирах. Готово... давай сега.

Завиха бавно и Джейсън нито за миг не изгуби сигнала. Успя да го задържи докрай, въпреки моментните му колебания. Когато компасът се успокои, Мета включи на по-голяма мощност.

Взеха курс към коренните обитатели на Пиръс. Цял час пътуваха с най-високата скорост, която им позволяваха конкретните атмосферни условия, без да забележат някаква промяна. Мета заропта, но Джейсън държеше да се запази този курс. Сигналът не трепваше нито за миг и постепенно се усилваше. Те прелетяха над веригата от вулкани, която очертаваше бреговите граници на континента, и корабът им се разтреса над огнените стихии. След като оставиха сушата зад себе си и се озоваха над водата, Скоп замърмори заедно с Мета. Непрестанно въртеше оръдейния мерник, но толкова далеч от брега почти нямаше по какво да се стреля.

Когато на хоризонта се появиха острови, кривата на сигнала започна да пада.

— Сега намали — извика Джейсън. — Май нашият източник се намира ей на онези острови отсреща!

Някога тук имало континент, който се носел над втечените недра на Пиръс. Но налягането се променило, големи части от сушата се преместили и континентът потънал в океана. И на гъмжащата от живот земна повърхност сега не бе останало нищо освен този низ от острови, които навремето са били върхове на най-високата планинска верига. Тези острови, чиито отвесни склонове се издигаха направо от водата, бяха подслонили последните обитатели на изчезналия континент — откъснатите от корена си потомци на победители от безброй свирепи битки. Тук живееха най-старите обитатели на Пиръс.

— Слез по-ниско — сигнализира Джейсън. — Към онзи голям връх. Сигналите май идват оттам.

Те се спуснаха съвсем ниско над планината, но освен дървета и напукани от слънцето скали не се виждаше нищо друго.

Внезапната болка едва не откъсна главата на Джейсън. Преминала през усилвателя и изпълнена с ненавист, стихията проникна право в черепа му. Той яростно дръпна слушалките си и се хвана за слепоочията. През сълзи видя как отдолу изпод дърветата се издигна черен облак летящи твари. Едва успя да хвърли поглед към отсрещната страна на хълма и Мета включи двигателя на пълна мощност, за да измъкне кораба оттук.

— Намерихме ги! — Но щом видя Джейсън на екрана, бурното ѝ въодушевление угасна. — Добре ли си? Какво се е случило?

— Чувствам се... изпепелен... И преди съм попадал под ударите на пси, но не в такава степен! Зърнах някакъв отвор, нещо като вход на пещера, точно преди стихията да се сгромоляса върху мене. Като че ли оттам идваше.

— Лягай! — каза му Мета. — Ще те върна колкото се може по-бързо. Ще се обадя предварително на Кърк. Той трябва да знае за случилото се.

Когато се приземиха, на полигона вече ги чакаха група мъже. Щом корабът кацна, те се втурнаха към него, пазейки лицата си от все още нагорещения корпус. Кърк се промъкна на борда през едва открянатия люк и започна да надзърта наоколо, докато най-сетне забеляза отпуснатия в креслото Джейсън.

— Вярно ли е? — излая той. — Открили сте неизвестните престъпници, които са започнали тази война?

— Спокойно, човече, спокойно — отвърна му Джейсън. — Открих източника на псионното послание, което поддържа вашата война. Не съм намерил никакви улики за това, кой е започнал войната, и едва ли бих си позволил да ги нарека престъпници.

— Твоята игра на думи ми омръзна — прекъсна го Кърк. — Ти си намерил тези твари и местоположението им е отбелязано.

— На картата — каза Мета. — И със завързани очи ще долетя дотам.

— Добре, добре — продължи Кърк, потривайки толкова силно ръце, че се чуваше как мазолите му се удрят един в друг. — Съвсем не

е лесно да разбереш, че след толкова векове тази война най-сетне би могла да свърши. Но сега това е възможно. Вместо да изтребваме само размножаващите се легиони на проклетите ни нападатели, ние можем да се захванем направо с водачите им. Да ги издирим, да пренесем войната при тях за разнообразие... и да изтрием петното им от лицето на тази планета!

— Нищо подобно! — надигна се с мъка Джейсън. — Няма го майстора! Откакто съм дошъл на тази планета, все ме подхвърлят насам-натам и поне десетократно съм излагал живота си на опасност. Да не мислиш, че всичко това е било само за да задоволя кръвожадните ти амбиции? Крайната ми цел е мирът, а не унищожението. Ти обеща да установиш контакт с тези същества, да се опиташ да преговаряш с тях. Нима не държиш на честта или на думата си?

— Няма да обръщам внимание на обидата... въпреки че при всеки друг случай бих те убил заради това — заяви Кърк. — Имаш огромни заслуги към нашия народ, ние не се срамуваме да признаем, че сме ти задължени. Но същевременно не ме обвинявай, че не изпълнявам обещания, които никога не съм давал. Спомням си какво точно ти казах. Обещах да приема какъвто и да е разумен план, който би сложил край на тази война. И тъкмо това възнамерявам да сторя. Твоят план за мирни преговори не е разумен. Затова ние ще унищожим врага.

— Най-напред помисли — извика Джейсън след Кърк, който си тръгваше. — Какво лошо има в това да се пробва с преговори или с примирие? А после, ако не излезе нищо, карай както си знаеш.

Кабината се изпълваше и с други пирийци, които се блъскаха да влязат вътре. Сигнал почти до прага, Кърк се извърна отново към Джейсън.

— Ще ти кажа какво му е лошото на примирието. Това е изход само за страхливци, ето какво. Можеш да го предложиш ти, който си от друга планета и нищо по-добро няма да ти дойде на ум. Но наистина ли мислиш, че аз бих допуснал дори за миг такава поразителна идея в главата си? И когато говоря, говоря не само от свое име, а от името на всички нас тук. Ние нямаме нищо против да се бием и знаем как. Знаем, че ако тази война свърши, ние бихме изградили тук един по-хубав свят. В същото време, ако можем да избираме между продължаване на войната или малодушен мир... ние

ще гласуваме за войната. Тя ще свърши единствено когато врагът бъде унищожен докрай.

Пирийците наоколо измърмориха нещо в знак на съгласие и Джейсън трябваше да надвика глъчката:

— Наистина чудесно. Обзалагам се, че дори си въобразяваш, че си оригинален. Но нима не чуваш ликуването зад кулисите? Това са духовете на всички онези негодници, които са дрънкали оръжие и са възхвалявали благородната война. Те дори разпознават и неизменния лозунг: „Ние сме на страната на светлината, а врагът е създаване на мрака.“ И, по дяволите, няма значение, че и противниковата страна твърди същото. Ти продължаваш да си служиш със същите онези думи, с които са се убивали хора още в зората на човешкото съществуване. „Малодушен“ мир, прекрасно. Мирът означава да не водиш война, да не се биеш. Нима си малодушен, ако не се биеш? Какво се опитваш да скриеш с това семантично объркване? Истинските си подбуди ли? Не мога да те виня, ако се срамуваш от тях... и аз бих се срамувал. Защо просто не се изправиш и да кажеш, че продължаваш войната, тъй като обичаш да убиваш? Ти и твоите убийци изпитват удоволствие, като гледате как другите умират, и затова искаш да им доставиш още по-голямо удоволствие!

В настъпилата тишина се усещаше безмълвното напрежение. Всички чакаха отговора на Кърк. Лицето му бе побеляло от едва сдържан гняв.

— Прав си, Джейсън. Ние обичаме да убиваме. И ще убиваме. Всичко на тази планета, което се е било срещу нас, ще умре. Ние с голямо удоволствие ще се заемем с това.

Той се обърна и излезе, но тежките му думи още витаеха из въздуха. Останалите се разприказваха развълнувано и го последваха. Изтощен и победен, Джейсън отново се отпусна на креслото.

Когато вдигна поглед, всички си бяха отишли — всички освен Мета. На лицето ѝ бе изписано същото кръвожодно въодушевление, както у останалите, но то бързо се стопи, щом тя погледна Джейсън.

— Да кажеш нещо, Мета? — заяде я той. — Някакви съмнения? И ти ли мислиш, че унищожението е единственият начин да се прекрати тази война?

— Не зная — отвърна тя. — Не мога да бъда сигурна. За първи път в живота си имам повече от един отговор на един и същи въпрос.

— Поздравявам те — с горчивина й каза той. — Това е признак, че порастваш.

22.

Джейсън стоеше настрана и гледаше как пренасят смъртоносния товар на кораба. Пирийците, които подреждаха пушките, гранатите и газовите бомби, бяха в добро настроение. Когато качваха на борда атомната бомба, един от тях дори подхвана някаква маршова песен и другите се присъединиха към него. Те навярно се радваха, но предстоящото клане изпълваше Джейсън с дълбоко униние. В известен смисъл той се чувстваше предател. Може би откритите от него форми на живот наистина трябваше да се унищожат... а може би не. Унищожаването им би било чисто убийство, ако не се направеше и най-малкият опит за помирение.

Кърк излезе от сградата на щаба, а от кораба вече долиташе воят на стартиращите помпи. Отлитането беше въпрос на минути. Джейсън се отправи към пириеца, като се мъчеше да влачи краката си колкото се може по-бързо, и успя да го пресрещне насред пътя.

— Идвам с вас, Кърк. Дължите ми поне това, задето ги открих.

Пириецът се поколеба, тъй като не остана особено възхитен от намерението му:

— Това е бойна акция. Няма място за наблюдатели, а и допълнителният товар... Пък и е твърде късно да ни спреш, Джейсън, знаеш това.

— Вие, пирийците, сте най-лошите лъжци във вселената — отвърна му Джейсън. — И на двамата ни е известно, че корабът може да лети и с десетократно по-тежък товар. Сега ще ми разрешиш ли да дойда, или ще ми забраниш, без да имаш каквито и да било основания за това?

— Качвай се. Но не се пречкай, че може и да те прегазят.

Този път полетът бе много по-кратък, тъй като имаха точно определена цел. Мета издигна кораба в стратосферата, описвайки висока балистична крива, която свършваше при островите. Кърк зае мястото на втория пилот, а Джейсън седна зад тях така, че да може да наблюдава екраните. Десантчиците, двайсет и пет доброволци, се

намираха в товарния отсек под тях заедно с оръжията. Всички екрани в кораба бяха включени отпред. Тримата наблюдаваха появата на островите, видяха как изображението им се уголеми и след това изчезна зад пламъците на спирачните ракети. Като маневрираше предпазливо, Мета приземи кораба върху една плоска скала в близост до входа на пещерата.

Сега вече Джейсън беше подготвен за стихията от духовна ненавист — но пак изпита болка. Артилеристите се смееха и весело убиваха всяко животно, което се приближеше до кораба. Въпреки че вече имаше хиляди жертви, броят на новопристигащите не намаляваше.

— Кому е нужно всичко това? — попита Джейсън. — Да подлагате тези зверове на такава сеч си е живо убийство, касапница.

— Ами, самоотбрана — отвърна му Кърк. — Те ни атакуват и загиват. Нима има нещо по-просто? А сега си затваряй устата, че ще те изхвърля при тях.

Канонадата продължи около половин час и после започна да утихва. Все още ги атакуваха отделни животни, но масираните нападения като че ли бяха приключили. Кърк нареди по вътрешния телефон:

— Десантниците да тръгват... и внимавайте. Те знаят, че сме тук, и сигурно ще ви стане горещо. Вкарайте бомбата в тази пещера и вижте колко е дълбока. Винаги можем да ги размажем от въздуха, но няма да има никаква полза, ако са се окопали под солидната скала. Не изключвайте екрана си, оставете бомбата и щом ви кажа, веднага се оттегляйте. Сега действайте.

Мъжете се изсипаха навън по стълбите и се разгънаха в боен ред. Зверовете скоро се нахвърлиха върху тях, но падаха покосени още преди да успеят да се приближат. Не след дълго водачът стигна до пещерата. Пред себе си държеше насочена напред камера, тъй че всички от кораба можеха да наблюдават придвижването.

— Огромна пещера — измърмори Кърк. — Наклонът ѝ е назад и надолу. Точно от това се боях. Една хвърлена отгоре бомба само би я запушила. Без никаква гаранция, че това, което случайно остане вътре, няма да се измъкне отново. Ще трябва да видим докъде стига.

Сега вече в пещерата беше достатъчно горещо и можеха да се използват инфрачервените филтри. Десантчиците потъваха все по-

навътре и по-навътре на фона на ослепителните бяло-черни каменни стени.

— От влизането ни досега не сме забелязали никакви признаци на живот — докладва офицерът: — На входа имаше оглозгани кости и тор от прилепи. Прилича на най-обикновена пещера... поне дотук.

Те напредваха крачка но крачка, съвсем бавно. Дори пирийците усещаха неизменно насочената към тях стихия от ненавист, колкото и да не бяха чувствителни към въздействието на пси. А на кораба Джейсън имаше отвратително главоболие, което се усилваше, вместо да намалява.

— Внимавайте! — извика Кърк, вперил ужасен поглед в екрана.

Пещерата се изпълни от стена до стена с безцветни, слепи животни. Те извираха от едва забележими пролуки и като че изникваха направо от земята. Първите им редици се разтопиха в пламъци, но те не преставаха да прииждат. После операторът падна и зрителите на кораба видяха как пещерата се завъртя шеметно на екрана. Обективът потъна сред вълна от безцветни туловища.

— Стегни редиците, огнехвъргачки и газ! — гърмеше гласът на Кърк в микрофона.

След първата атака бяха останали по-малко от половината десантници. Под прикритието на огнехвъргачките оцелелите пуснаха в действие газовите гранати. Бронираното им бойно облекло ги изолираше херметически от изпълващата се с газ пещера. Един от тях разрови трупове на нападателите и откри камерата.

— Остави бомбата там и се оттегляй — нареди Кърк. — Вече понесохме достатъчно загуби.

От екрана го гледаше втрещено друг човек. Офицерът бе мъртъв.

— Извинете, сър — каза той. — Но докато имаме газови гранати, напредването едва ли ще е по-трудно от връщането. Вече сме твърде близко, за да се отказваме.

— Това е заповед — извика Кърк, но човекът бе изчезнал от екрана и те продължиха напред.

Джейсън така здраво стискаше облегалката на стола, че пръстите го заболяха. Той ги разтвори и ги разтри. На екрана продължаваше неотклонното настъпление към недрата на черно-бялата пещера.

Нижеха се минута след минута. Всяка нова атака на животните поглъщаше още няколко газови гранати.

— Отпред има нещо... различно — извика дрезгаво задъханият глас от високоговорителя. Изведнъж тясната пещера се разтвори бавно и се превърна в една необятна кухня, толкова голяма, че таванът и стените се изгубиха в далечината.

— Какво е онова ей там? — попита Кърк. — Насочете прожекторите към него, надясно.

Изображението на екрана сега стана мъгляво и размазано, тъй като пречеха каменните пластове. Въпреки че подробностите не се виждаха съвсем ясно, пред тях очевидно се изправяше нещо необикновено.

— Никога не съм виждал... нещо подобно преди — чу се от високоговорителя. — Като някакви огромни растения са, високи най-малко десет метра... но пък се движат. Тези клони, пипала или нещо от този род непрекъснато се извиват към нас и пред очите ми причернява все повече и повече...

— Застреляйте едно и да видим какво ще стане — каза Кърк.

Последва изстрел и в същия миг вълната от духовна ненавист се стовари с още по-голяма сила върху хората и ги повали на земята. Те се затъркаляха от болка, изгубиха и съзнание, и способност да мислят или да се бият с подземните зверове, които се нахвърлиха отново върху тях.

Дори високо горе, в кораба, Джейсън почувства удара върху съзнанието си и се зачуди как ли се е отразил на хората долу. И останалите пирийци в командната зала бяха разтърсени. Кърк блъскаше по рамката на екрана и крещеше на мъжете долу, които не го чуваха:

— Изтегляй се, върни се...

Беше твърде късно. Те помръдваха едва-едва под победното шествие на Пирийските животни, които затърсиха с нокти уязвимите в екипировката им места. Един от мъжете обаче се раздвижи, изправи се и с голи ръце отпъди тези чудовища. След това политна напред и се наведе над телата, които се гърчеха под него. Напрегна рамене и с мъка издърпа още един човек. Той бе мъртъв, но раницата му беше на гърба. Окървавените пръсти на живия затършуваха в нея, след което вълната на смъртта погълна и двамата.

— Това беше бомбата! — извика Кърк на Мета. — Ако не я е пренастроил, все още имаме минимум десет секунди. Да се махаме оттук!

Джейсън едва успя да се тръшне на креслото за ускорение и двигателите стартираха. Налягането го притисна надолу, продължавайки да се увеличава стремително. Причерня му пред очите, но той не изгуби съзнание. Въздухът свистеше пронизително при допира с корпуса, ала всичко утихна, след като напуснаха атмосферата.

Мета тъкмо намаляваше скоростта, когато на екраните избухна ослепителна, бяла светлина. Те мигновено отвърнаха поглед и камерите на корпуса изгоряха. Мета включи в действие филтрите, после натисна някакъв бутон и ги замени с нови.

В далечината, долу, сред кипящото море на мястото, където преди секунда се намиреше островът, се издигаше огромна пламтяща гъба. Тримата я гледаха безмълвно и неподвижно. Кърк се съвзе пръв.

— Давай към дома, Мета, и се свържи с оперативния отдел на екрана. Загинаха двайсет и пет души, но си изпълниха задачата. Изтребиха онези зверове... каквито и да бяха те... и сложиха край на войната. Едва ли един истински мъж може да мечтае за по-достойна смърт.

Мета влезе в орбита и се свърза с оперативния отдел

— Изглежда, става нещо — каза тя. — Получавам сигнал от робота, контролиращ автоматичното приземяване, но никой друг не отговаря.

На празния екран се появи някакъв човек. Облян в пот, той попита разтревожено:

— Кърк, ти ли си? Веднага връщай кораба. На периметъра имаме нужда от ударната му мощ. Тук преди минута настъпи ад, обща повсеместна атака, по-страшна от всичко, което съм виждал досега.

— Какво искаш да кажеш? — изумено заекна Кърк. — Войната свърши. Ние ги взривихме, разрушихме щаба им напълно.

— Войната продължава както никога досега — отсече човекът отсреща. — Не знам какво сте направили, но тук всичко ври и кипи. Хайде стига си приказвал, а връщай кораба!

Кърк бавно се извърна към Джейсън, като на лицето му беше изписана неподправена животинска кръвожадност.

— Ти! Заради тебе! Трябваше да те убия още като те видях първия път. Не че не ми се искаше, но сега знам, че съм имал право. Откакто си дошъл, си като проклятие, което сее навсякъде смърт. Знаех, че грешиш, но се подведох по изопачените ти думи. И сега виж какво стана. Първо уби Уелф. После се разправи с онези хора в пещерата. А сега и тази атака срещу периметъра... ще си отговорен за смъртта на всички, които загинат там!

Кърк приближаваше към Джейсън бавно, стъпка по стъпка, с разкривено от ненавист лице. Джейсън се дърпаше назад, докато раменете му опряха в касата и нямаше накъде повече да мърда. Кърк замахна, но не сви ръката си в юмрук, а му зашлеви плесница. Въпреки че Джейсън я очакваше, тя все пак го разтърси и той се просна на пода. Подпря се с ръка на касата и видя, че пръстите му се намират съвсем близо до херметически затворените цилиндри с матриците за скока.

Джейсън грабна с две ръце една от тежките капсули и я измъкна. След това с все сила я запокити в лицето на Кърк. Тя разкъса кожата по скулите и челото му и от раните рукна кръв. Но това ни най-малко не забави, нито спря исполина. С безжалостна усмивка той се наведе и вдигна Джейсън на крака.

— Бий се! Та поне да изпитам някакво удоволствие, като те убия. — И отмести гранитния си юмрук, с който щеше да откъсне главата на Джейсън от раменете.

— Давай — каза Джейсън и спря да се съпротивлява. — Убий ме. Изобщо няма да ти е трудно. Само не казвай, че е справедливо. Уелф загина, за да ме спаси. Но хората на острова умряха заради твоята глупост. Аз желяех мир, а ти — война. Ето ти я сега. Убий ме, за да успокоиш съвестта си, защото едва ли можеш да приемеш истината такава, каквата е.

С яростен рев Кърк стовари тежкия си като скала юмрук.

Мета го сграбчи с две ръце за лакътя и увисна на него, като се опитваше да измести посоката на удара. И тримата се строполиха на земята, при което Джейсън едва не се задуши под тежестта на телата им.

— Недей — крещеше тя. — Джейсън не искаше онези хора да слизат долу. Идеята беше твоя. Не можеш да го убиеш заради това!

Заслепен от ярост, Кърк не чуваше нищо. Той насочи вниманието си към Мета и я отблъсна от себе си. Тя беше жена и ловкостта и

силата ѝ бяха нищожни в сравнение с огромните му мускули. Но тя бе пирийка и успя да постигне това, което не би било по силите на нито един чуждоземец. Тя го забави за миг и ожесточената му атака прекъсна, докато той се опитваше да разтвори пръстите ѝ и да се отърве от нея. Справи се твърде бързо, но Джейсън имаше достатъчно време да се добере до вратата.

Джейсън излезе със залитане и тръшна люка след себе си. Едва успя да го залости, и Кърк заблъска неудържимо отвътре. Металът заскърца, заогъва се и поддаде. Една от пантите изхвърча, а другата се държеше едва. При следващия удар щеше да отиде и тя.

Джейсън обаче не си губеше времето. Не изчака да види дали люкът ще спре беснеещия пириец. На кораба нямаше люк, който да може да го спре. Затова се спусна по стълбата колкото се може по-бързо. На кораба не беше в безопасност, което означаваше, че трябва да се махне оттук. Пред него се намираше палубата с аварийните ракети.

Откакто ги видя за първи път, Джейсън често се сецаше за тях. Макар и да не беше предвиждал точно такава ситуация, той знаеше, че може да настъпи момент, когато да му потрябва собствено превозно средство. Аварийните ракети му се бяха сторили най-доброто разрешение, само дето Мета му бе казала, че нямат гориво. Тя беше права в едно — резервоарите на ракетата, в която бе влязъл, наистина бяха празни, той провери. Обаче имаше още пет, които не бе проучил. Тези негодни за употреба ракети дълго не му излизаха от ума и най-накрая Джейсън стигна до единственото, както се надяваше, правилно заключение.

Пирийците нямаха друг кораб. Мета му беше казала, че отдавна искали да си купят още един, но все не им стигали средствата. Военните разходи винаги успявали да погълнат всичко. Всъщност и един кораб им вършеше работа. Единствената трудност се състоеше в това, че той непрекъснато трябваше да е в действие, иначе пирийският град загиваше. Без доставките щяха да ги изтребят само за няколко месеца. Затова беше изключено екипажът да изостави кораба си. Не можеха да го напуснат, в каквато и беда да изпаднеше. Ако загинеше корабът, загиваше целият им свят.

По тази логика нямаше нужда да се зареждат с гориво спасителните ракети. Или не всичките. Здравият разум обаче

изискваше поне в една от тях да има гориво, за да може тя да се използва за кратки полети, които биха били нерентабилни за кораба-майка. Тук нишката на логиката му изтъняваше. Прекалено много „ако“. Ако те въобще използваха аварийните ракети, една от тях би трябвало да е заредена с гориво. Ако това бе така, сега в една от тях има гориво. И ако е така... в коя от шестте има? Джейсън нямаше време да ходи да проверява. Трябваше да улучи от първия път.

Разсъжденията му го бяха довели и до самия отговор — последният от дълга поредица предположения. Ако една от ракетите бе заредена, това би трябвало да е най-близката до командната кабина. Точно тази, към която се бе втурнал сега. От този низ догадки зависеше животът му.

Зад гърба му люкът се разби с трясък. Кърк изскочи с рев през него. Джейсън напрегна силите си докрай, доколкото това бе възможно при двойното притегляне, и се хвърли напред през люка на ракетата. Сграбчи с две ръце лоста за аварийно изстрелване и го дръпна надолу.

В същия миг сигналният звънец даде тревога и люкът се трясна буквално под носа на Кърк. Единствено рефлексите му на пириец го спасиха да не бъде премазан.

Заредените с твърдо гориво стартови двигатели се възпламениха и аварийната ракета катапултира от кораба-майка. Светкавичното ускорение прилепи Джейсън към палубата, после ракетата пое крива на свободно падане и той се понесе из въздуха. Главният реактивен двигател не заработи.

Сега вече Джейсън разбра какво означава да знаеш, че си мъртъв. Без гориво ракетата щеше да тупне като камък долу в джунглата и да се разбие на хиляди парченца при удара. Нямаше спасение.

Двигателите обаче включиха, забоботиха, а Джейсън отново падна на палубата и си удари носа. Но се надигна, разтърка го и се усмихна. Значи в резервоарите имаше гориво — забавянето при старта просто беше част от самото катапултиране, като по този начин се даваше възможност на ракетата да се отдели от кораба. А сега трябваше да я овладее. И той се намести на пилотското място.

След получената от висотомера информация автопилотът бе задържал ракетата на курс успореден на земята. Както при всички аварийни ракети, и тук управлението се оказа детински просто, предназначено за изпаднали в беда новаци. Автопилотът не можеше да

се изключи — функционираше паралелно с ръчното управление и предпазваше от неразумно пилотиране. Джейсън завъртя руля, за да направи остър завой, но автопилотът го омекоти до полегата крива.

През люка се виждаше как огромният кораб открива огън от много по-остър ъгъл. Джейсън не знаеше нито кой го пилотира, нито какво бяха намислили... но не можеше да рискува. С все сили тласна руля напред за светкавично спускане и взе да проклина, като видя как плавно се понесе надолу. По-големият кораб нямаше такива ограничения. Просто промени курса със зашеметяваща маневра и полетя към него. От носовите оръдия откриха огън и взривът на кърмата разтресе малката ракета. От това автопилотът или излезе от строя, или пък този път реши да се подчини. Плавното спускане се превърна в неудържимо падане и джунглата започна да придобива все по-огромни размери.

Джейсън върна руля в предишното положение и едва успя да закрие лицето си с ръце, преди ракетата да се разбие.

Грохотът на двигателите и пукотът на пречупените дървета се сляха в оглушителен трясък. После настъпи тишина и от мястото на катастрофата се издигна дим. А високо горе корабът кръжеше колебливо. Спусна се малко по-ниско, сякаш искаше да се приземи, за да разузнае. След това се издигна отново, тъй като от града дойде настойчив зов за помощ. Предаността към своите надделя, той направи завой и забълва огън по пътя към дома.

23.

Клоните на дърветата бяха забавили падането на ракетата, предните ѝ двигатели бяха изгорели при принудителното кацане, но тресавището бе омекотило до известна степен удара. Разбитият цилиндър потъваше бавно в застоялата вода и тиня. Носът вече беше доста надълбоко, когато Джейсън успя да отвори с ритник аварийния люк в средата на корпуса.

Нямаше начин да прецени за колко време ракетата ще потъне напълно, а и на Джейсън съвсем не му беше до подобни разсъждения. Разнебитен и окървавен, той с последни сили се измъкна навън. Сетне, като шляпаше и падаше, той се отпрати към по-твърда земя и седна тежко веднага, щом намери място, което щеше да го издържи.

Зад него потъна с бълбукане спасителната ракета. Известно време на повърхността излизаха мехурчета от хванатия в капан въздух, после изчезнаха и те. Водата се успокои и сега, освен строшените клони, нищо друго не подсказваше, че тук някога е идвал кораб.

Над тресавището бръмчаха насекоми и единственият звук, който нарушаваше покоя на гората отсреща, бе жестокият рев на някакво животно, нахвърлило се върху плячката си. Но ехото постепенно заглъхна и отново настъпи дълбока тишина.

Джейсън с мъка се отърси от унеса си. Имаше чувството, че тялото му е минало през месомелачка, а замъгленото му съзнание не можеше да роди ни една мисъл. След дълги минути съсредоточаване той стигна до заключението, че най-напред се нуждае от уреда за първа помощ. Обаче му беше много трудно да го откачи, а и бутонът не работеше. Най-сетне изви ръката си, докато успя да я намести под отвора, и натисна целия уред. Той забръмча усърдно — Джейсън предполагаше, че го е включил, макар да не усещаше иглите. Пред очите му се завъртя всичко, но не след дълго си дойде на мястото. Болкоуспокояващите средства задействаха и той бавно излезе от тъмния облак, който бе помрачил съзнанието му в момента на катастрофата.

Разсъдъкът му се възвърна, а заедно с него и чувството за самота. Той беше без храна, без приятели, заобиколен от враждебните сили на една чужда планета. Дълбоко в него започваше да се надига паника, която успя да потисне с огромното усилие на волята.

— Мисли, Джейсън, не се поддавай на чувствата — произнесе той на висок глас, за да се успокои, но веднага съжали, тъй като в тази пустош гласът му прозвуча слабо, дрезгаво и истерично. Нещо дращеше в гърлото му, той се изкашля, за да го прочисти, и изплю кръв. Видът на червеното петънце неочаквано го ядоса. Той ненавиждаше планетата на смъртта и невероятната тъпота на хората, които я населяваха. Проклятията, изречени на висок глас, звучаха по-добре и по-въздействащо. Той престана да вика и да размахва заканително пръст във въздуха, но, изглежда, му беше олекнало. Ядът разми страха и го върна към действителността.

Сега вече му беше приятно да седи на земята. Слънцето го стопляше, а като се облегна назад, почти забрави непрестанната тежест на двойното притегляне. Ядът бе изличил страха, а отдихът разсейваше умората. Някъде дълбоко в съзнанието му напираше старото, банално успокоение: „докато е жив човек, все има надежда“. Той се усмихна криво на изтърканите думи, но същевременно разбираше, че в тях се таи една неоспорима истина.

Защо да не преброи активите си. Е, беше разнебитен, но все още жив. Натъртванията изглеждаха незначителни, а счупени кости нямаше. Пистолетът му все още работеше и щом се сети за него, оръжието му незабавно се подаде от кобура, после отново се прибра. Пирийците произвеждаха доста здраво въоръжение. И уредът за първа помощ функционираше. Ако запазеше разсъдъка си, ако успееше да се движи по сравнително права линия и да преживява от природата наоколо, той имаше доста големи шансове да се добере до града. А съвсем друг въпрос беше как щяха да го посрещнат там. Щеше да разбере, след като пристигне. Сега най-важното бе да се добере дотам.

В колонката на пасивите му първа се нареждаше планетата. Пиръс. Притегляне, което изсмуква всичките ти сили, убийствени метеорологични условия и свирепи животни. Можеше ли да оцелее? Сякаш в подкрепа на разсъжденията му небето потъмня и из гората се понесе свистенето на дъжд, който приближаваше. Джейсън с мъка се изправи на крака и се ориентира, преди дъждът да е заличил всякаква

видимост. На хоризонта смътно се очертаваше назъбена планинска верига — спомни си, че на отиване бе прелетял над нея. Първоначално тя щеше да му послужи като цел. Веднъж да стигне до нея, и тогава щеше да мисли за следващия етап от пътуването.

Вихрушката носеше листа и кал, а след тях ливна и самият дъжд. Подгизнал, премръзнал и вече изтощен докрай, той крачеше несигурно, но упорито по планетата на смъртта.

Настъпи нощ, но дъждът не спираше. Джейсън не можеше да следи за посоката, затова нямаше смисъл да продължава пътя си. А на всичкото отгоре се намираще и на ръба на изтощението. Очертаваше се да вали цяла нощ. Всички дървета бяха дебелостволи и хлъзгави — едва ли би могъл да се покатери по тях и при притегляне, равно на земното. Търсеше подслон под повалените дървета и гъстите храсти, но и там беше влажно, както в останалата част на гората. Най-накрая той се сви на завет под едно дърво и заспа под дъждовните капки, мокър до кости и треперещ от студ.

Към полунощ дъждът престана и температурата рязко се понижи. Джейсън сънуваше, че умира от измръзване; с мъка се разбуди и видя, че това си е почти истина. През клоните се сипеше ситен сняг, който покриваше земята и навяваше към него. Студът го пронизваше целия, той кихна и усети болка в гърдите. Разнебитеното му, вкочанено тяло се стремеше единствено към отдих, но искрицата разум, който все още блещукаше в него, го изправи на крака. Ако легнеше отново, чакаше го сигурна смърт. Хвана се с една ръка за дървото, за да не падне, и се затътри около него. Крачка след крачка, отново и отново, и така, докато ужасният студ понамаля и той престана да трепери. Сега пък умората плъзна по тялото му като мека, сива пелена. Той продължаваше обиколките си повече със затворени очи, отваряше ги само когато паднеше и трябваше да се мъчи да се изправи на крака.

Призори слънцето разнесе снежните облаци. Джейсън се облегна на дървото и премигна с възпалените си очи към небето. Наоколо земята беше цялата бяла, с изключение на кръга от черна кал под дървото, който той бе очертал, препъвайки се. Джейсън бавно плъзна гръб надолу по гладкия ствол, седна на земята и остави слънцето да го напече.

Изтощението замайваше разсъдъка му, а устните му се напукаха от жажда. Неспирна кашлица раздираше гърдите му с огнени пръсти. Въпреки че слънцето бе все още ниско, то вече пареше и изгаряше кожата му. Изсушаваше я и я изгаряше.

Нещо не беше както трябва. Тази мисъл не го остави на мира, докато не ѝ обърна достатъчно внимание. Прехвърли я няколко пъти през ума си, разгледа я от всички страни. Кое не беше както трябва? Физическото му състояние.

Пневмония. Имаше всичките симптоми.

Пресъхналите му устни се напукаха и се навлажниха от кръв, когато се усмихна. Беше избегнал всички опасности на Пиръс, всички огромни хищници и отровни влечуги, само за да го повали тази най-дребна гадина. Какво пък, и за нея имаше лек. Той нави ръкава си и с треперещи пръсти прилепи отвърстието на уреда си за първа помощ към разголената си ръка. Той щракна и забръмча сърдито. Джейсън се помъчи да си спомни какво точно означаваше това. Вдигна го и видя, че една от спринцовките се подава наполовина от гнездото си. Разбира се. Антибиотикът, от който се нуждаеше анализаторът, бе свършил. Трябваше да се зареди отново.

Джейсън го захвърли с ругатни и той изчезна с плясък в една локва. Свършено и с лекарствата. Свършено е с уреда за първа помощ. Свършено е с Джейсън динАлт. Самотен борец срещу опасностите в един свят на смъртта. Сърцат чужденец, който можел да се мери по издръжливост с коренното население. Един-единствен ден остана само и смъртната му присъда бе подписана.

Зад него се раздаде задавено ръмжене. Той се извърна, залегна и стреля в движение. Всичко свърши още преди да достигне до съзнанието му. Пирийският метод на обучение бе автоматизирал рефлексите му на предмозъчно ниво. Джейсън гледаше изумено грозилещето, което умираше на една крачка от него, и си мислеше колко добре е обучен.

Първата му реакция бе съжаление, че е убил едно от кучетата на груберите. Когато го загледа по-отблизо обаче, видя, че животното се различава леко по характерните си белези, по размерите и по нрава си. Въпреки че предните му крайници бяха почти размазани и от раните струеше кръв, то пак се мъчеше да стигне до Джейсън. И почти успя да се добере до краката му, преди очите му да се изцъклят съвсем.

Не беше съвсем като кучетата на груберите, въпреки че имаше вероятност да е техен неопитомен роднина. Също както кучетата и вълците. Джейсън се зачуди дали между мъртвия звяр и вълците не съществува и друга прилика. Дали и те не се движеха на глутници?

При тази мисъл той вдигна поглед... и съвсем навреме. Сред дърветата се мярнаха огромни туловища, които се приближаваха. Той застреля две от тях, а останалите свирепо оголиха зъби и отново потънаха в гората. Но не си тръгнаха. Вместо да се уплашат от смъртта, те освирепяха още повече.

Седнал гърбом към дървото, Джейсън ги чакаше да се приближат и едва тогава стреляше. С всеки един изстрел, с всеки предсмъртен рев останалите зверове все повече обезумяваха и започваха да вият все по-силно. Някои от тях се сбиваха помежду си, за да си излеят яда. Изправил се на задните си крака, един от зверовете къртеше с нокти огромни ивици от кората на едно дърво. Джейсън се прицели, но беше твърде далеч, за да го улучи.

Реши, че треската си има и своите предимства. Знаеше, че според законите на логиката ще издържи само до залез-слънце или докато му свършат патроните. Но това не го тревожеше особено. Всъщност нищо нямаше значение. Той се отпусна, успокои се напълно и вдигаше ръка колкото да стреля, а после отново я смъкваше. Трябваше и често-често да се извъръща, да поглежда зад дървото, за да убива онези зверове, които го дебнеха извън полезрението му. Смътно съжаляваше, че не е избрал по-малко дърво, но вече не си струваше да се мъчи да се премества.

Някъде следобед изстреля и последния си патрон. С него повали един звяр, на който бе позволил да дойде прекалено близо. Беше забелязал, че не улучва надалеч. Звярът изръмжа и се строполи, животните наоколо се оттеглиха и завиха съчувствено. Едно от тях се показа и Джейсън натисна спусъка.

Чу се само леко щракване. Той опита отново, за да провери да не е станала някаква засечка, но пак се разнесе същото щракване. Оръжието беше празно, празна беше и четвъртитата торбичка на колана му. Смътно си спомняше, че вече го е зареждал, но не можеше да се сети колко пъти.

Значи това било краят. Оказа се, че всички имат право. Пиръс беше по-силен от него. Въпреки че не би трябвало да приказват много-

много. Пиръс щеше да убие и тях накрая. Пирийците никога не умираха в леглото си. Старите пирийци никога не умираха от собствена смърт.

След като вече не му се налагаше да се мъчи да стои нащрек и да държи оръжие, той се остави на треската. Искаше му се да заспи и знаеше, че ще е за дълго. Гледаше с притворени очи как дебнещите хищници се промъкват все по-близо до него. Най-близкият беше вече готов за скок. Джейсън виждаше как краката му напрягат мускули.

Той скочи. Но се преметна във въздуха и падна, преди да връхлети отгоре му. От зейналата му паст бликна кръв, а отстрани на главата му стърчеше късият метален край на стрела.

От храсталака излязоха двама мъже и се наведоха над Джейсън. Изглежда, самото им присъствие бе достатъчно за хищниците, тъй като всички бяха изчезнали.

Грубери. Той толкова много бързаше да се добере до града, че съвсем бе забравил за груберите. Добре че ги имаше и Джейсън се радваше, че дойдоха. Трудно говореше и затова само им се усмихна признателно. Но от това устните го заболяха още повече и той се унесе.

24.

Доста време след това в съзнанието на Джейсън започнаха да се появяват откъслечни спомени. Усещане за движение и огромни зверове наоколо. Стени, дим от изгорели дърва, шепот. Но нищо от това нямаше особено значение и той бе твърде уморен, за да обръща внимание. Беше по-лесно и много по-добре да се остави на течението.

— Крайно време беше — каза Рес. — Само още няколко дни да беше полегнал така и щяхме да те заровим, дори и да дишаше още.

Джейсън запремигва, като се опитваше да фокусира лицето, което плаваше над него. Най-сетне разпозна Рес и изпита желание да му отговори. Но приказките само предизвикаха пристъп на кашлица, която разтърси цялото му тяло. Някой доближи към устните му чаша и по гърлото му се разля сладка течност. Той си почина и направи нов опит.

— Откога съм тук? — въпросът идваше някъде отдалеч и едва се чуваше. Джейсън с мъка разпозна собствения си глас.

— Осем дни. И защо не ме послуша? — отвърна му Рес. — Трябваше да останеш там, където се е разбила ракетата. Не си ли спомняш, като ти казах, че на този континент няма значение къде се приземяваш? Нищо, твърде късно е да се притесняваш за това. Следващия път слушай какво ти говоря. Нашите хора се придвижили бързо и стигнали до мястото на катастрофата преди мрак. Намерили потрошените дървета, разбрали къде е потънала ракетата и отначало си помислили, че екипажът се е удавил. После обаче едно от кучетата надушило следата ти, но през нощта отново я изгубило из тресавищата. Доста се поизмъчили в калта и снега, а и нямали късмет отново да попаднат на следата ти. На другия ден следобед вече били готови да изпратят за подкрепления, когато чули изстрелите ти. Просто ти предавам разказа им. За щастие един от тях се оказал контактър и заповядал на дивите кучета да се махат. Иначе трябвало да ги избият всичките, а така не бива.

— Благодаря, че ми спасихте кожата — каза Джейсън. — Не обичам да се приближавам чак толкова до смъртта. А после какво стана? Бях сигурен, че с мене е свършено, поне това си спомням. Открих си всички симптоми на пневмония. Без лечение и в моето състояние болестта несъмнено щеше да се окаже фатална. Май сбърка, като каза, че всичките ви лекове били негодни... на мене, изглежда, добре са ми подействали.

Джейсън замълча, щом видя как Рес поклаща отрицателно глава и на лицето му се изписва дълбоко безпокойство. После се огледа и забеляза Накса и още един човек. И двамата изглеждаха притеснени като Рес.

— Какво има? — попита Джейсън, обзет от лоши предчувствия. — Ако вашите лекове не са подействали... тогава какво? Не е бил уредът ми за първа помощ. Той беше празен. Спомням си, че го изгубих или май го изхвърлих.

— Ти умираше — бавно промълви. Рес — Ние не бяхме в състояние да те излекуваме. Това можеше да стане единствено с лековитата машинка на боклукчиите. Взехме си такава от шофьора на продоволствения камион.

— Но по какъв начин? — попита Джейсън изумено. — Нали ми каза, че градът ви забранява да използвате лекарства. Оня едва ли би ви услужил със собствения си уред за първа помощ. Освен ако не е бил...

— Мъртъв — кимна Рес и довърши изречението. — Разбира се, че беше мъртъв. Аз го убих със собствените си ръце, и то с огромно удоволствие.

Тона бе голям удар за Джейсън. Той отпусна глава на възглавниците и се замисли за всички онези, които бяха загинали, откакто той бе дошъл на Пиръс. Всички хора, които бяха дали живота си, за да го спасят, за да живее той, за да провери предположенията си. Бремето на вината му тежеше толкова много, че самата мисъл за нея му се струваше непоносима. Щеше ли смъртта на Кранон да сложи край на всичко, или пък хората от града щяха да се опитат да си отмъстят?

— Нима не съзнаваш какво значи това? — простена той. — Смъртта на Кранон ще настрои града срещу вас. Няма повече снабдяване. Щом могат, ще ви нападат, ще убиват хората ви...

— Разбира се, че това ни е свършено ясно! — каза с дрезгав и напрегнат глас Рес и се наведе напред. — Не ни беше лесно да вземем такова решение. Винаги сме имали търговски споразумения с боклукчиите. Конвоите бяха неприкосновени. За нас това беше последната и единствената връзка със света, като не се смята заветната ни мечта да установим контакт с галактиката.

— И вие я прекъснахте, за да ме спасите... защо?

— Само ти можеш изцяло да разрешиш въпроса. Над града имаше страхотно нападение и ние видяхме как стените се срутиха и как всички трябваше да отстъпят и да се съберат на едно място. В същото време космическият кораб се намираще над океана и хвърляше бомби — виждаше се как се възпламеняват. После корабът се върна, а ти самият го напусна с по-малък кораб. Те откриха огън по тебе, но не те убиха. И малкият кораб е невредим — сега започваме да го вадим. Какво значи всичко това? Нямахме как да разберем. Само знаехме, че е от жизнено значение. Ти беше жив, но очевидно щеше да умреш, преди да си в състояние да говориш. Малкият кораб може да се поправи и да лети отново — вероятно планът ти е бил именно такъв и си го откраднал заради нас. Не можехме да ти позволим да умреш, дори това да означаваше тотална война с града. Положението бе разяснено на всички от хората ни, с които можехме да се свържем чрез екрана, и те гласуваха за спасяването ти. Аз убих боклукчията заради лекарството му и после омаломощих два дорима от езда, за да пристигна навреме тук... Сега кажи ни... какво значи всичко това? Какъв ти е планът? Каква полза ще имаме от него?

Чувството за вина отново налетя Джейсън и му запуши устата. В ума му изплува откъс от древна легенда, в която се разказваше как един човек без късмет унищожил цял кораб, за да умрат всички заедно в него, но той взел, че останал жив. Да не би същото да важеше и за него? Да не би да беше унищожил цял един свят? Нима щеше да се осмели да признае пред тези хора, че е взел аварийната ракета само и само да отърве собствената си кожа?

Наведени над него, тримата пирийци чакаха думите му. Джейсън притвори очи, за да не вижда лицата им. Какво би могъл да им каже? Ако признаеше истината, те несъмнено щяха да го убият на място, напълно убедени в справедливостта на постъпката си. Той вече не се страхуваше за себе си, но ако загинеше сега, смъртта на толкова хора

щеше да се окаже напразна. А все още имаше възможност да се сложи край на войната на тази планета. Вече всички факти бяха налице, оставаше само да се подредят. Непременно щеше да прозре разрешението, ако не беше толкова уморен. То беше някъде наоколо, спотайваше се в някое ъгълче на мозъка му и чакаше да бъде измъкнато оттам.

Внезапно отвън се разнесоха приглушени човешки викове и тежко трополене. Долови ги единствено Джейсън. Останалите не се интересуваха от нищо друго, освен от отговора му. Той си блъскаше главата, но не намираше думи, за да им обясни. Каквито и да са били подбудите му, сега в никакъв случай не можеше да им признае истината. Ако загине, загиваше и всяка надежда. Трябваше да излъже, за да спечели време и да намери правилното решение, което изглеждаше тъй мъчително близко.

Но беше толкова уморен, че и една правдоподобна лъжа не можеше да скалъпи.

Тишината в колибата се взриви от трясъка на отварящата се врата. На прага застана як и набит мъж със зачервено от гняв лице, което изпъкваше на фона на чисто бялата му брада.

— Да не сте оглушали? — изръмжа той. — Цяла нощ яздя и крещя като луд, а вие си седите тук като квачки! Излизайте! Земетресение! Иде голямо земетресение!

Всички се изправиха на крака и го засипаха с въпроси. Рес едва успя да надвика глъчката:

— Хананас! Колко време имаме?

— Време! Кой ти гледа времето! — ругаеше белобрадият. — Излизайте или сте загубени, туй знам аз.

Нямаше време за спорове. Настъпи страхотна суматоха и Джейсън за минута бе привързан на носилка върху един дорим.

— Какво става? — попита той мъжа, който се занимаваше с него.

— Идва земетресение — отговори му той, докато затягаше възлите. — Хананас е най-добрият ни гадател. Винаги усеща земетресенията предварително. Ако вестта се разпространи достатъчно бързо, можем да се отървем. Гадателите не бъркат, казват, че предусещат идването им.

Той затегна и последния възел и изчезна.

Тръгнаха привечер и червенината на залеза се подсилваше от страховитото зелено сияние на северния небосклон. Далечният тътен не толкова се чуваше, колкото се усещаше, а земята под краката им се раздвижваше. Без да чакат подканяне, доримите препускаха тромаво напред. Прегазиха през едно тресавище и когато се озоваха на отсрещната страна, Хананас рязко промени посоката. Малко по-късно се възпламени южният небосклон, но Джейсън не се изненада. Пламъците осветиха всичко наоколо, посипа се пепел, а по дърветата заудряха горещи камъни. Щом паднеха, от тях се вдигаше пара и ако малко преди това не бе валило, несъмнено и горски пожар щеше да застигне бегълците.

До колоната им изникна застрашително някаква огромна фигура и когато излязоха на едно незалесено място, Джейсън успя да я огледа в отразената от небето светлина.

— Рес... — задави се той и посочи към нея. Яздещият редом с него Рес погледна към звяра с рунтаво туловище и извити рога, които стигаха до техните рамене, а после се извърна. Той не се уплаши, нито пък прояви някакъв по-особен интерес. Джейсън се озърна и започна да разбира.

Ни едно от бягащите животни не издаваше звук, затова не ги бе забелязал досега. Но встрани, между дърветата, се мяркаха тъмни сенки. Някои от тях му бяха познати, ала повечето виждаше за пръв път. Известно време до тях препускаше глутница диви кучета, които на моменти се смесваха с опитомените. Никой не им обърна внимание. Над главите им пляскаха с крила летящи твари. Всички останали вражди избледняваха пред страшната заплаха от вулканите. Живите същества се щадяха едни друга. Стадо тлъсти, свинеподобни зверове със спираловидни бивници се забутаха из колоната. Доримите забавиха ход и взеха внимателно да избират пътя си, за да не ги стъпчат. Някои от по-дребните зверове възсядаха по-едрите и известно време пътуваха необезпокоявани така, а сетне отново скачаха на земята.

Раздрусван безмилостно на подскачащата носилка, Джейсън изпадна в унес от изтощение. Сънят му бе изпълнен с бягащи животни, които мълчаливо и неспирно препускаха напред. С отворени или със затворени очи той виждаше все тази безкрайна върволица от зверове.

Това непременно означаваше нещо и той сбърчи вежди, докато се чудеше какво точно. Бягащи животни. Пирийски животни.

Изведнъж се изви на носилката си, седна изопнат като струна и, напълно разбуден, се загледа надолу с разбиране.

— Какво има? — попита Рес, като приближи дорима си.

— Давай! — отвърна Джейсън. — Измъкни ни оттук и ни изведи на безопасно място. Знам как може да се сбъдне желанието на хората ти, как да се сложи край на войната сега. Има начин и аз знам как може да стане това.

25.

От прехода му останаха съвсем малко ясни спомени. Някои неща изпъкваха ярко в паметта му, като например големият колкото космически кораб, горящ къс шлака, който бе цопнал в близкото езеро и ги бе поръсил с горещи йодни пръски. Но това бе най-вече едно наглед безкрайно препускане, а Джейсън пък беше още твърде отпаднал, за да му обърне внимание. Призори опасната зона остана зад тях и те намалиха ход. Щом земетресението се оказа зад гърба им, животните също изчезнаха, поели по собствените си пътища, като все още спазваха безмълвното примирие.

Ала породеният от всеобщата опасност мир вече не съществуваше — Джейсън направи това откритие, когато спряха да си починат и да хапнат. Двамата с Рес се запътиха да седнат на меката трева до едно повалено дърво. Бяха изпреварени обаче от едно диво куче. То лежеше под ствола с изопнати мускули, а руменото утринно сияние се отразяваше с червен блясък в очите му. Без да трепне, Рес застана на три метра от него. Не се опита да посегне към някое от оръжията си, нито пък да извика за помощ. Джейсън също стоеше неподвижно, надявайки се, че пириецът знае какво прави.

Кучето ненадейно се хвърли право отгоре им. Рес блъсна Джейсън встрани и той падна по гръб. В същия миг залегна и пириецът — само че в ръка с дълъг нож, който бе измъкнал с един замах от привързания към бедрото му калъф. Ножът се издигна със светкавична бързина, кучето се изви във въздуха, опитвайки се да го захапне. Ала острието потъна между предните му крака и под натиска на туловището разпори смъртоносно корема му. Звярът бе все още жив, когато падна на земята, но Рес го яхна, изви назад покритата с костни плочки глава и преряза мекото гърло отдолу.

Пириецът внимателно изтри ножа си в козината на мъртвото животно и го сложи обратно в калъфа.

— Обикновено те не са опасни, но това беше възбудено. Навярно е загубило глутницата си по време на земетресението — тихо каза той.

Действията му коренно се различаваха от тези на пирийците от града. Не беше искал да се бие, нито пък бе започнал пръв. Напротив, докрай се бе опитвал да избегне схватката. Но когато звярът го нападна, той го ликвидира бързо и умело. И сега, вместо да се радва на победата си, Рес изглеждаше разтревожен от тази никому ненужна смърт.

В това имаше смисъл. На Пиръс всичко имаше смисъл. Сега вече Джейсън знаеше как е започнала убийствената борба на планетата... и как може да бъде спряна. Хората не бяха загинали напразно. С всяка смърт той се бе приближавал малко по малко към заветната цел. Оставаше да се свърши само още едно нещо.

В момента Рес го наблюдаваше и Джейсън знаеше, че споделя мислите му.

— Обясни думите си. Какво имаше предвид, когато каза, че можем да изтребим боклукчиите и да получим свободата си?

Джейсън не си направи труда да поправи неправилно цитираните си думи — най-добре беше да смятат, че е изцяло на тяхна страна.

— Повикай останалите и ще ви кажа. Особено държа да видя Накса и другите контактъори, които са при нас.

Хората се събраха веднага, щом нареждането стигна до тях. Всички знаеха, че боклукчията бе убит, за да оживее чужденецът, че в него беше надеждата им за спасение. Джейсън впери поглед в скупчените наоколо лица и затърси най-точните думи, за да им обясни какво трябва да се прави. Едва ли имаше смисъл да им казва, че мнозина от тях ще загинат в тази акция.

— Всички ние искаме да видим края на войната тук, на Пиръс. Има начин за това, но той ще струва живота на доста хора. Някои от вас може да загинат. Но мисля, че цената е оправдана, тъй като успехът ще ви донесе всичко, което някога сте искали. — Той плъзна поглед по изпълнените с напрежение и очакване лица. — Ще нахлуем в града, ще извършим пробив в периметъра. Знаем как може да се направи това...

Тълпата зашумя и се раздвижи. Някои изглеждаха развълнувани, радостни, че ще унищожат отколешните си врагове. Други гледаха Джейсън, сякаш той беше полудял. А имаше и такива, които бяха зашеметени от величавостта на предложението — да се пренесе битката в твърдината на въоръжения до зъби враг. Но всички притихнаха, когато Джейсън вдигна ръка.

— Знам, че ви се струва невъзможно. Но нека ви обясня. Трябва да се направи нещо... и сега му е времето. Отсега нататък положението може само да се влошава. Градските пир... боклукчиите могат да преживеят и без храната ви, концентратите им имат ужасен вкус, но човек може да поддържа живота си с тях. Но те ще се опълчат срещу вас с всички възможни средства. Край на металите за вашите инструменти или пък на резервните части за електронната ви техника. Ненавистта им вероятно ще ги накара да издирят стопанствата ви и ги изпепелят горе, от кораба... а може да стане и още по-лошо. В града губят войната срещу тази планета. Населението им намалела с всяка изминала година и един ден тях просто няма да ги има вече. Тъй като знам как им действа всичко това, аз съм сигурен, че те първо ще унищожат кораба си, а след това и цялата планета, ако е възможно.

— Как можем да ги спрем? — извика някой.

— Като нанесем удара сега — отвърна Джейсън. — Познавам града до най-малката подробност и знам как е организирана отбраната им. Периметърът е предназначен да ги пази от животинския свят, но ние бихме могли да извършим пробив в него, ако действително сме решени да действваме така.

— Каква полза ще има от това? — сръза го Рес. — Разрушаваме периметъра и те се оттеглят... след това контраатакуват в пълен състав. Нима можем да се съпротивляваме срещу оръжията им?

— Няма да ни се наложи. Космодрумът им граничи с периметъра и аз знам съвсем точното местоположение на кораба. Ето къде ще извършим пробива! На кораба няма специална охрана и наоколо няма много хора. Ще завземем кораба. Не е важно дали можем да го управляваме, или не. Този, който владее кораба, владее и Пиръс. Веднъж само да се доберем до него, и ще ги заплашим, че ще го унищожим, ако не изпълнят условията ни. Те ще трябва да избират между масово самоубийство или сътрудничество. Надявам се, че ще проявят достатъчно разум и ще ни сътрудничат.

Потресени от думите му, всички се умълчаха за миг, но след това отново заговориха в един глас. Глъчката не изразяваше съгласие, а просто вълнение и най-накрая Рес трябваше да въведе ред.

— Тихо! — извика той. — Чакайте Джейсън да свърши и тогава решавайте. Все още не сме чули как трябва да се извърши едно такова нашествие.

— Планът ми изцяло зависи от контактърите. Накса тук ли е? — И Джейсън изчака облеченият с кожи човек да си пробие път до предната редица. — Искам да науча нещо повече за контактърите, Накса. Знам, че можете да разговаряте с доримите и кучетата тук, но как стои въпросът с дивите животни? Можете ли да ги накарате да изпълняват заповедите ви?

— Нали са животни... разбира се, че можем да разговаряме с тях. Колкото повече контактъри сме, толкова повече сила имаме. Можем да ги накараме да правят каквото поискаме.

— Значи нападението ще успее — развълнувано каза Джейсън. — Ще можете ли да съберете всичките си контактъри в единия край на града — точно срещу космодрума — и да разбуните животните? И да ги накарате да атакуват периметъра?

— Дали можем! — извика Накса, въодушевен от предложението. — Ще доведем животните от всички краища на планетата и ще устроим най-голямото нападение, което някога са виждали!

— Тогава това решава всичко. Контактърите ви ще дадат заповед за настъпление към противоположната страна на периметъра. Ако не се показвате, на охраняващите въобще няма да им хрумне, че става въпрос за нещо повече от едно нападение на животни. Виждал съм ги как действат. Когато една атака се усили, те се обръщат за подкрепление към вътрешността на града и изтеглят хората си от другите части на периметъра. В разгара на битката, когато вече са хвърлили всичките си сили към другия край на града, аз ще поведем хората, с които ще извършим пробива и ще пленим кораба. Това е планът ми и няма начин да не успеем.

След това Джейсън приседна, по-точно се строполи омаломощен на земята. Той лежеше и слушаше разискванията им. Рес ръководеше и насочваше. Изтъкнаха се трудности и се елиминираха. Никой не можеше да открие някакъв съществен недостатък в плана. Разбира се, че в него имаше пропуски и рисковани положения, но Джейсън ги премълча. Тези хора искаха предложението му да успее и непременно щяха да го осъществят.

Най-сетне разискванията свършиха и хората се разотидоха. Рес се приближи към Джейсън.

— Основните положения са изяснени — каза той. — Всички тук сме съгласни. Вестта ще се разпрати по човек до всички контактъри.

Нали те са същината на атаката и с колкото повече разполагаме, толкова по-сполучлива ще е тя. Не смеем да ги призовем по видеофон, тъй като боклукчиите може да засекат съобщенията. Ще ни трябват пет дни, за да се подготвим напълно.

— Петте дни ще ми дойдат добре и на мен, ако въобще се оправя — съгласи се Джейсън. — А сега да си починем малко.

26.

— Странно — каза Джейсън. — Всъщност никога досега не съм виждал периметъра от външната му страна. Струва ми се, „отвратителен“ е май единствената дума, която му приляга.

Той лежеше по корем до Рес и гледаше през листака надолу към периметъра. Въпреки обедната горещина двамата бяха облечени с тежки кожи, бяха обути с дебели гети, а ръцете им бяха скрити в кожени ръкавици. Притеглянето и горещината вече замайваха Джейсън, но той с все сили се мъчеше да не им обръща внимание.

Пред тях, в края на изпепеления коридор, се издигаше периметърът. Той представляваше висока, неравна стена, направена от най-различни и като че събирани от всички краища на вселената материали. Невъзможно беше да се определи от какво е била изградена първоначално. Цели поколения нападатели я бяха удряли, разрушавали и подкопавали. Поправките се извършваха набързо, кърпешите се стъкмяваха надве-натри. Грубата зидария се ронеше и в една вдлъбнатина плъхове си бяха свили гнездо от преплетени пръчки. Тази част граничеше с изкривена метална плоскост, която се състоеше от огромни занитени плочи. На едно място бе прояден дори металът и от назъбената дупка стърчаха торби с пясък. Отгоре на стената се виеха и висяха кабели и детекторни жици, по които течеше ток. На неравни интервали над бруствера зейваха дулата на автоматични огнехвъргачки, които прочистваха подножието на стената за всеки случай, ако там са се приближили някакви живи същества

— Тези пламтящи неща може да ни причинят неприятности — каза Рес. — Ето това например покрива мястото, където искаш да извършиш пробива.

— Няма страшно — успокои го Джейсън. — Дори и да ти се струва, че огнехвъргачките стрелят безразборно, грешиш. Просто променят интервала, за да заблудят някое животно, но никога не са имали за цел да възпират хора. Виж сам. Стреля се на равномерно редуващи се откоси от по две, четири, три и една минута.

Двамата запълзяха обратно към падината, където ги чакаха Накса и останалите. Групата им се състоеше от трийсет души. Това, което им предстоеше да извършат, можеше да успее само с помощта на бързоподвижен, малоброен отряд. Най-силното им оръжие беше изненадата. В момента, в който се разсееше тя, останалите им оръжия нямаше да издържат и секунда срещу градските оръдия. Изглежда, никой не се чувстваше удобно в коженото си облекло, тъй като няколко души се бяха поразсъблекли, за да се разхладят.

— Облечете се! — нареди Джейсън. — Досега никой от вас не е приближавал толкова периметъра, затова не разбирате каква смъртна опасност се крие тук. Накса сега държи по-големите животни настрана, а всички вие можете да се справите с по-малките. Но работата не е в това. Отровен е всеки трън и дори тревичките имат смъртоносни жила. Пазете се от всякакъв вид насекоми и щом тръгнем, дишайте само през влажните кърпи.

— Прав е — изсумтя Накса. — Самият аз никога не съм се приближавал толкова. Смърт, до тази стена има смърт. Правете каквото ви казва.

За момента можеха само да чакат, да точат и без това острите като игли стрели за арбалетите и да поглеждат от време на време към бавно движещото се слънце. Единствено Накса не споделяше безпокойството им. Той седеше, зареял поглед пред себе си, и усещаше движението на животинския свят в джунглата наоколо.

— Идат — промълви той. — Най-голямото нещо, което съм чувал някога, всички зверове оттук до планината, реват с всички сили, препускат към града.

И Джейсън усещаше по някакъв начин онова, което ставаше наоколо. Из въздуха се носеше напрежение, прииждаше вълна от силен гняв и ненавист. Планът щеше да успее, сигурен беше, само да можеха да задържат атаката в определени граници. Контактъорите изглеждаха уверени в това. Те се бяха измъкнали тихо още сутринта — тънка нишка от парцаливи мъже, настроили съзнанието си на една-единствена мисловна честота, по която щяха да свикат всички живи същества на Пиръс, за да ги хвърлят в атака срещу града.

— Удариха! — внезапно заяви Накса.

Тутакси всички се изправиха и впериха поглед към града. Още в първия миг на атаката Джейсън почувства как стомахът му се свива и

разбра, че всичко е наред. От далечината долитаха изстрели и тежко бумтене. Над дърветата се заиздигаха тънки струйки дим.

— Да заемем позиция — каза Рес.

Джунглата наоколо се тресеше от изпълненото с ненавист ехо. Дори недотам чувствителните растения се гърчеха, а въздухът гъмжеше от дребни, крилати твари. Накса се обливаше в пот и мърмореше нещо, докато отблъскваше животните, които напиреха към тях. Когато стигнаха до последното прикритие от листа преди изпепелената зона, вече бяха загубили четири души. Единия го ужили някакво насекомо. Джейсън забърза с уреда за първа помощ към него, но като видя, че положението му е безнадеждно, се върна. Другите трима бяха или ухапани, или одраскани и беше твърде късно за някаква намеса. Подутите им и сгърчени трупове останаха на пътеката.

— Главата ме боли от проклетите зверове — измърмори Накса. — Кога ще влезем вътре?

— Още не — отвърна му Рес. — Чакаме сигнала.

Един от тях носеше станцията. Постави я внимателно на земята и прехвърли антената на един клон. Предавателят бе със защитен екран и излъчването не можеше да ги издаде. Беше включен, но от високоговорителя му се разнасяше само съскането на атмосферните смущения.

— Можехме да засечем времето... — каза Рес.

— Едва ли — отвърна Джейсън. — Или поне недостатъчно точно. Нали искаме да нанесем удара в разгара на атаката, когато ще имаме най-големи шансове за успех. Дори и да чуят съобщението, то едва ли ще има някакъв смисъл за онези вътре. А след минути вече няма да е от значение.

Звукът от високоговорителя се измени. Разнесе се някакъв глас и след миг прекъсна.

Донеси ми три варела брашно.

— Да вървим — настоя Рес, втурвайки се напред.

— Чакай — хвана го Джейсън за ръката. — Засичам огнехвъргачката. Ще открие огън след... ето! — Върху земята се изсипа огнен поток, сетне спря. — Имаме четири минути преди следващия... улучихме дългия интервал!

И те се затичаха, като се препъваха в овъглени кости и ръждясал метал. Двама мъже сграбчиха Джейсън под мишниците и направо го

повлякоха със себе си. Това не влизаше в плана, но пък спести скъпоценни секунди. Когато се добраха до стената, го пуснаха и той измъкна собственоръчно направените бомби. Взетите от мъртвия Кранон снаряди бяха навързани с детонаторен кабел. Внимателно тренирани, сега всички движения бяха безпогрешни.

Джейсън бе избрал металната част от стената като най-подходящо място за пробив. Там беше най-сигурната бариера пред местния животински свят и едва ли тя бе укрепявана допълнително с пясъчни торби или с нещо друго, както останалите части на стената. Ако предположението му се окажеше невярно, с всички беше свършено.

Тези, които бяха пристигнали първи, вече бяха разпръснали по стената предварително приготвените буци от лепкава, втвърдена течност. Джейсън сложи отгоре снарядите и те залепнаха, образувайки нещо, наподобяващо висок колкото човек правоъгълник. В същото време детонационният кабел бе развит целият, а щурмоваците залегнаха в подножието. Препъвайки се през пепелищата, Джейсън се добра до детонатора, падна отгоре му и едновременно с това натисна бутона.

Оглушителният взрив зад гърба му разтърси стената, после лумнаха червени пламъци. Рес изпревари всички и задърпа с облечените си с ръкавици ръце огънатия и димящ метал. Включиха се още хора и извиха назъбените парчета встрани. Дупката бе пълна с дим и през нея не се виждаше нищо. Джейсън се хвърли напред през отвора, изтъркаля се върху купчината баластра и се удари в нещо твърдо. Премигна няколко пъти, за да пропъди дима от очите, и се огледа.

Намираще се в града.

След него се изсипаха и останалите, като мимоходом го изправиха, за да не го стъпчат. Някой забеляза кораба и всички се втурнаха натам.

Зад ъгъла на една сграда се появи човек, който тичаше насреща им. Щом видя нашествениците, пирийските му рефлексии веднага го изпратиха със скок към прикритието на един вход. Но останалите също бяха пирийци. Пронизан от три метални стрели, човекът бавно се свлече на улицата. Нападателяте продължиха да тичат устремно между ниските складови помещения. Пред тях се появи корабът.

Някой обаче ги беше изпреварил — чуха скърцането на външния люк и го видяха как бавно се затваря. Обсипаха го с град от стрели, но напразно.

— Продължавайте! — извика Джейсън. — Да стигнем до корпуса, преди да се е добрал до оръдията.

Този път трима души закъсняха, а останалите се бяха озовали под търбуха на корпуса в мига, в който от всички корабни оръдия отекна задружен залп. Въпреки че гранатите и електрическите снаряди попадаха далеч от кораба, воят им бе оглушителен. Тримата, които останаха на открито, просто се стопиха в огъня. Човекът в кораба бе задействал всички оръдия едновременно, не само за да ликвидира нападателите, но и за да повика подкрепление. Ей сега щеше да се появи на екрана със зов за помощ. Времето им изтичаше.

Джейсън посегна към люка и се опита да го отвори, докато другите се оглеждаха. Той бе заключен отвътре. Някой го блъсна встрани и задърпа вградената ръчка. Тя се счупи и остана в ръцете му, но люкът не се отваряше.

Огромните оръдия бяха замлъкнали и те отново се чуваха един друг.

— Някой не е ли взел пистолета на убития? — попита Джейсън. — С него можехме да взривим това нещо.

— Не — отвърна му Рес. — Нали не спирахме никъде.

Преди още да е довършил, двама души вече тичаха обратно към сградите, отдалечавайки се един от друг. Корабните оръдия зареваха отново и залпът им повали единия. Но другият бе успял да се добере до сградите, преди да бъде взет на прицел.

Върна се бързо и се втурна вън от прикритието си, за да им хвърли пистолета. Ала не успя да се измъкне от обсега на снарядите и те го покосиха.

Пистолетът се плъзна почти до краката на Джейсън и той го сграбчи. В мига, в който взриви ключалката, до ушите им долетя воят от турбодвигателите на голям камион. Механизмът поддаде с въздишка и люкът увисна отворен. Всички се напъхаха вътре, преди да се е появил първият камион. Накса остана последен, за да прикрива с пистолета, докато те успеят да превземат командния пулт.

Веднъж показал им пътя, Джейсън не можеше да се надпреварва с тях, тъй че когато пристигна, битката беше вече приключила.

Единственият пириец от града приличаше на игленик. Един от техничарите бе открил командното устройство на оръдията и стреляше необуздано, като отблъскваше камионите единствено с масирания огън.

— Някой да се свърже чрез станцията с контактърите и да им каже да прекъснат атаката — нареди Джейсън.

Той намери видеофона и го включи с един замах. От екрана изумено го загледаха широко отворените очи на Кърк.

— Ти! — Думата се изтръгна от устата му като проклетие.

— Да, аз — отвърна Джейсън и продължи, без да вдига поглед, тъй като се занимаваше с командния пулт. — Слушай ме, Кърк... и не се съмнявай в думите ми. Може и да не знам как се пилотират тези кораби, но пък със сигурност знам как се взривяват. Чуваш ли този звук? — Той бързо щракна един ключ и наоколо се разнесе далечното и едва доловимо бучене на помпа. — Това е главната помпа за горивото. Ако я оставя да работи... което няма да направя веднага... тя би могла бързо да напълни камерата на двигателите със сурово гориво. С толкова много гориво, че да започне да изтича от задните цилиндри. Тогава какво си мислиш, че ще се случи на любимия ви космически кораб, ако натисна бутона за изстрелване? Не те питам какво ще ми се случи на мен — тъй като не ти пука, — но този кораб ти е по-скъп от живота.

В следващия миг в кабината настъпи мъртва тишина. Хората, които бяха превзели кораба, се обърнаха към Кърк. Дрезгавият глас отекна в залата.

— Какво искаш, Джейсън? Какво се опитваш да постигнеш? Защо си завел там тези животни? — Гласът му прегракна и секна, тъй като надигащата се в гърдите му ярост го задави.

— Мери си приказките, Кърк — леко го заплаши Джейсън. — Хората, за които говориш, са май единствените същества на Пиръс, които притежават космически кораб. И ще е по-добре да се научиш да се изразяваш прилично, ако искаш да го разделят с вас. Сега ела веднага тук и доведи Бруко и Мета. — Джейсън погледна към зачервеното и подуто лице на по-възрастния човек и изпита известно съчувствие. — Не гледай толкова нещастно — не е краят на света. Всъщност това би могло да бъде едно начало. И още нещо, когато си тръгнеш, остави този канал да работи. Заповядай всички видеофони в

града да се включат чрез него, тъй че отвсякъде да се вижда какво става тук. Също така непременно включи и записващото устройство, за повторно гледане.

Кърк понечи да каже нещо, но се отказа. Отдръпна се от екрана, но видеофонът остана включен. Щеше да предава развоя на събитията от командната кабина из целия град.

27.

Битката свърши. Тя бе приключила толкова бързо, че все още никой не съзнаваше това. Рес плъзна ръка по бляскавия метал на командната конзола и като че физическият допир с реалността успя да го убеди. Останалите сновяха наоколо, надзъртаха навън чрез екраните или жадно поглъщаха с очи механичните чудеса в залата.

Джейсън беше изтощен физически, но това не биваше да проличи. Той отвори аптечката на пилота и затършува, докато най-сетне намери стимулантите. Три малки, златисти хапчета премахнаха умората от тялото му и му възвърнаха способността да мисли.

— Слушайте — извика той. — Битката още не е свършила. Те ще направят всичко възможно да си върнат кораба и ние трябва да сме подготвени. Искам един от техничарите да прегледа тези пултове и да намери командното устройство на люковете. Всички изходи непременно трябва да се затворят херметически. Ако се наложи, изпатете хората да проверят лично. Включете всички екрани, за да следим всички посоки едновременно и да не допуснем някой да се приближи до кораба. Ще имаме нужда от охрана в машинното отделение — ако проникнат там, биха могли да прекъснат контрола ми над него. И най-добре да претърсим кораба кабина по кабина, да не би още някой да е затворен вътре с нас.

Хората изпитаха облекчение, тъй като вече имаше с какво да се занимават. Рес ги разпредели по групи и ги разпрати по задачите им. Джейсън остана при командния пулт, сложил ръка до бутона за помпата. Битката не беше свършила още.

— Идва някакъв камион — извика Рес. — Движи се бавно.

— Да го взривя ли? — попита човекът при командното устройство на оръдията.

— Не откривай огън — отвърна Джейсън, — докато не видим кой идва. Ако са хората, за които пратих, пропусни ги.

Камионът продължаваше да приближава бавно и артилеристът го проследи с визьора. Вътре имаше един шофьор и трима пътници.

Джейсън изчака, за да се увери в самоличността им.

— Те са — каза той. — Спри ги на входния люк, Рес, и нека влизат непременно един по един. Прибери им пистолетите, а след това вземи цялата им екипировка. Няма начин да знаем кое би могло да бъде скрито оръжие. Особено внимавай с Бруко — кльощавият с лице като острие на секира — непременно да му прибереш всичко. Той е специалист по оръжията и оцеляването. И да доведеш шофьора; няма защо да им докладва за разбития входен люк или пък за състоянието на оръжието ни.

Чакането беше мъчително. Не отделяше ръка от бутона за помпата, макар и да знаеше, че никога няма да го натисне. Важно беше останалите да не разберат това.

По коридора се разнесе трополене и сподавени ругатни — вкарваха затворниците. Преди да се обърне към Рес, Джейсън погледна за миг към убийственото изражение на лицата им и сви юмруци.

— Изправи ги до стената и ги наблюдавай. Стрелците да ги държат на прицел с арбалетите си. — И той погледна към бившите си приятели, които сега изгаряха от омраза към него. Мета, Кърк, Бруко. Шофьорът беше Скоп, човекът, на когото Кърк някога бе възложил да го охранява. Сега, след като си бяха сменили ролите, той едва се въздържаше да не избухне.

— Внимавайте много — каза им Джейсън, — тъй като от това зависи животът ви. Стойте с гръб към стената и не правете никакви опити да се приближавате повече от това към мене. В противен случай ще бъдете застреляни на място. Ако бяхме сами, несъмнено всеки един от вас би могъл да ме докопа, преди да съм натиснал този бутон. Но не сме. Вие притежавате рефлексите и мускулите на пирийци, но и стрелците имат такива. Не рискувайте. Защото няма да бъде риск. А самоубийство. Казвам ви всичко това за собствената ви безопасност. За да можем да разговаряме на спокойствие, без някой от вас да изгуби самообладание и да падне прострелян изневиделица. Нямате никакъв избор. Ще бъдете принудени да ме изслушате докрай. Не можете нито да избягате, нито да ме убиете. Войната свърши.

— И ние я загубихме... и всичко стана, заради теб, предател такъв! — изрева Мета.

— Бъркаш и в двата случая — любезно ѝ отвърна Джейсън. — Не съм предател, тъй като съм се посветил на всички хора на тази

планета, както вътре в периметъра, така и извън него. Никога не съм твърдял нещо по-различно. Що се отнася до това, че сте загубили, ами че вие нищо не сте загубили. Всъщност сте спечелили. Спечелили сте вашата война срещу тази планета, само да искате да ме изслушате — тук той се обърна към недоумяващия Рес, който бърчеше сърдито вежди. — Разбира се, че и твоите хора са спечелили, Рес. Край на войната с града, ще получите лекарства, връзка с другите планети, всичко, което пожелаете.

— Извини ме, дете ставам циничен — прекъсна го Рес. — Но ти обещавах на всеки от нас най-привлекателния възможен свят. Това ще е малко трудничко, когато интересите са толкова противоположни.

— Улучи право същината на проблема — заяви Джейсън. — Благодаря ти. Цялата тази бъркотия ще се оправи, когато се разбере, че нямате противоположни интереси. Между града и стопанствата извън него ще настъпи мир и той ще сложи край на безсмислената война, която сте водили досега. Мир между човека и пирийската природа — тъй като именно тази война е в дъното на всичките ви неволи.

— Тоя е луд — викна Кърк.

— Може и да съм. Ще прецените това, след като ме изслушате. Ще ви разкажа историята на тази планета, защото в нея се съдържат и проблемите ви, и тяхното разрешение. И тъй, когато преди триста години заселниците дошли на Пиръс, те не успели да забележат единственото важно нещо на тази планета — фактора, който я отличавал от всички останали планети в галактиката. Не можем да ги виним за недоглеждането, и без това си имали достатъчно неприятности. Единствено притеглянето им било горе-долу познато, всичко останало в заобикалящата ги природа се различавало коренно от индустриалния свят с контрол върху климата, който били напуснали. Бури, вулканична дейност, наводнения — достатъчно, за да се побъркат, и аз съм сигурен, че много от тях действително са полудели. Животните и насекомите ги тормозели непрестанно и нямали нищо общо с няколкото безвредни и закриляни видове, които познавали. Сигурен съм, че изобщо не са разбрали, че на всичкото отгоре пирийската природа е и телепатична...

— Ето пак — сръза го Бруко. — Дори и да е вярно, това няма никакво значение. Подведе ме да се съглася с теорията ти за псионно-

контролирана атака срещу нас, но ужасното фиаско, което разигра, доказва нейната несъстоятелност.

— Съгласен съм — отвърна Джейсън. — Бях изцяло на погрешен път, когато предположих, че някаква външна сила направлява атаката към града посредством псионен контрол. Тогава тази теория ми се струваше логична и всички доказателства водеха в тази посока. Експедицията до острова наистина беше едно ужасно фиаско. Само недей забравя, че атаката беше коренно противоположна на намеренията ми. Ако самият аз бях влязъл в пещерата, нямаше да загине никой. Щеше да се установи, че растениеподобните твари не са нищо друго освен висша форма на живот, надарена с необикновени пси способности. Тези създания просто резонираха мощно на псионната атака върху града. Но аз съм разглеждал проблема отзад напред, мислейки, че именно те подклаждат битката. Никога няма да узнаем истината обаче, защото всичките са унищожени. Но смъртта им не беше съвсем безсмислена. Поне ни показва къде да открием истинските виновници, съществата, които водят, продължават и вдъхновяват войната срещу града.

— Кой са те? — въпросът на Кърк прозвуча като въздишка.

— Ами че вие, разбира се — отвърна му Джейсън. — Не сами, а заедно с всички хора от града. Тази война може и да не ви харесва. Обаче вие сте отговорни за нея и вие я поддържате.

Джейсън погледна към втрещените им лица и се помъчи да скрие усмивката си. Но трябваше да побърза и да докаже твърдението си, за да не го вземат за луд и собствените му съюзници.

— Ето как се получава всичко. Казах, че пирийската природа е телепатична... и имах предвид цялата жива природа. Всяко едно насекомо, растение или животно. В един момент от бурната история на тази планета именно псионните мутации се оказали жизнеспособни. Те просъществували, докато другите видове измрели и най-накрая, според мене, те дори си помагали при изстребването и на последните живи същества, които не притежавали псионни способности. Тук ключовата дума е взаимопомощ. Защото при нормални условия те все още се борели помежду си, но се съюзявали срещу всичко, което ги заплашвало като цяло. При опасност от земен трус или наводнение те бягали, обединявайки усилията си. Такова поведение може да се наблюдава в по-слаба форма на всяка планета, на която избухват

горски пожари. Но тук, поради жестоките условия, взаимното оцеляване е доведено до крайност. Възможно е дори някои форми на живот да са развили способност за предусещане на бедствията, както вашите гадатели на земетресения. При това предварително предупреждение по-големите зверове бягали. По-малките образували семена, плодове или яйца, които можели да бъдат отнесени на сигурно място от вятъра или да полепнат по козината на животните, и по този начин се осигурявало оцеляването на вида. Знаем, че е така, тъй като го видях с очите си, когато бягахме от едно земетресение,

— Признават се... всичките ти доводи се признават — извика Бруко. — Но какво общо има това с нас! Това, че всички животни бягат заедно, какво общо има пък с войната?

— Те не само бягат заедно — отвърна му Джейсън. — Нещо повече, те се съюзяват срещу всяко природно бедствие, което ги заплашва всичките. Един ден, сигурен съм, екологите ще изпаднат в екстаз пред сложните преобразувания, които се извършват тук при връхлитането на снежни бури, наводнения, пожари и други стихии. Ала нас всъщност ни интересува една-единствена реакция. Тази, която е насочена срещу хората от града. Още ли не го съзнавате — та те ви третират като природно бедствие!

Никога няма да разберем как точно е станало всичко това, въпреки че в дневника, който намерих, има известно обяснение, датиращо от първите дни на заселниците. На едно място се казва, че горският пожар, изглежда, е подгонил към хората нови животински видове. Това съвсем не са били нови зверове — а старите, но придобили нови навици. Не можете ли да си представите как са реагирали тези винаги закриляни и свръхцивилизовани заселници пред опасността от горски пожар? Разбира се, че са изпаднали в паника. И ако заселниците са се намирали на пътя на огъня, животните навярно са се втурнали право през лагера им. Реакцията им несъмнено е била да изпозастрелят бягащите твари.

С това си действие те попаднали в категорията на природните бедствия. Бедствията могат да приемат всякакъв образ. Защо да не се включат в тях и двукраките с оръжията. Пирийските животни атакували, били застреляни и войната започнала. Тези, които останали живи, продължили да нападат и уведомили цялата жива природа за естеството на битката. Радиоактивността на тази планета положително

предизвиква безброй мутации — и най-издръжливият и жизнеспособен вид се оказал смъртноопасен за човека. Дори бих си позволил да допусна, че самата пси-функция поражда мутации, тъй като някои от най-смъртоносните видове са твърде едностранчиви, за да са се появили по естествен път за такъв кратък период от триста години.

Разбира се, заселниците отвързали на атаките и поддържали непокътнат статута си на природно бедствие. През вековете усъвършенствали методите си за убиване, ала от това нямало никаква полза, както знаете. Вие, градските хора, техните потомци, сте наследили тази омраза. Биете се и бавно губите битката. Та няма е възможно да спечелите срещу биологичните резерви на една планета, която може да се пресътвори сама при всяка нова атака?

След думите на Джейсън настъпи тишина. Потресени от разкритието, Кърк и Мета с побелели лица се опитваха да вникнат в значението му. Бруко си мърмореше нещо и отмяташе на пръсти отделните положения, като търсеше слаби места в изложените доводи. Четвъртият пириец на града, Скоп, не обръщаше внимание на нито една от тези глупави думи, които не можеше да разбере... или пък не искаше... и на часа би убил Джейсън, стига да имаше и най-малък изглед за успех.

Пръв Рес наруши тишината. Пъргавият му ум бе попил и подредил всички факти.

— Тук нещо куца. Ами ние? Ние живеем на повърхността на Пиръс без периметри и пистолети. Нас защо не ни нападат? Нали сме човешки същества, потомци на същите хора, както и боклукчиите.

— Вас не ви нападат — отвърна му Джейсън, — защото не се отъждествявате с природните бедствия. Животните могат да живеят на склона на неугаснал вулкан, да се борят и да умират в процеса на естественото си съперничество. Но при изригването на вулкана те ще побягнат заедно. Именно изригването превръща вулкана в природно бедствие. Това, което отъждествява хората или с формите на живот, или пък с природните бедствия, е начинът им на мислене. Планина или вулкан. В града от всеки един човек се излъчва подозрение и смърт. Хората там изпитват удоволствие да убиват, да мислят как убиват, да правят планове как да убиват. Това също представлява естествен подбор, нали разбирате. В града може да се оцелее именно с тези

качества. Извън града хората мислят по друг начин. Ако са застрашени поотделно, те се борят, както би постъпило всяко едно същество. При по-обща заплаха за съществуването им те си помагат в пълно съответствие с правилата за всеобщо оцеляване, които хората от града нарушават.

— Как ли е започнало... искам да кажа, разделението между двете групи? — попита Рес.

— Едва ли ще узнаем някога — отвърна Джейсън. — Предполагам, че първоначално вашите хора са били селяни или пък индивиди с псионна чувствителност, които са се противопоставили на останалите по време на някакво природно бедствие. Те, естествено, са постъпили правилно според законите на Пиръс и са оцелели. Това вероятно е породило разногласие с хората от града, които смятали, че единственото разрешение е да се убива. Каквато и да е била причината, очевидно много рано са се образували две отделни общности, които след това скоро прекъснали всякакви контакти помежду си с изключение на ограничената разменна търговия, която благодетелствала и едните, и другите.

— Все още не мога да повярвам — измърмори Кърк. — Всичко звучи ужасяващо достоверно, всяка една брънка от тази история, но все още ми е трудно да я възприема. Непременно трябва да има някакво друго обяснение.

Джейсън бавно поклати глава.

— Няма такова нещо. Това е единственото, което има смисъл. Ние отхвърлихме всички останали, помниш ли? Не мога да те виня, че ти е трудно да повярваш, тъй като това е пълната противоположност на всичко, което в миналото си взимал за истина. Все едно да промениш някой природен закон. Все едно съм ти представил доказателство, че притеглянето в действителност не съществува, че е нещо съвсем различно от неизменната сила, която познаваме, нещо, на което би могъл да не обръщаш внимание, щом разбереш как. Необходими са ти и други доказателства освен словесните. Може би искаш да видиш и как някой ходи по въздуха?

— Което все пак не е чак толкова лоша идея — добави той и се обърна към Накса. — Сега чуваш ли някакви животни около кораба? Не онези, с които си свикнал, ами мутантите, свирепите, които живеят само за да нападат града.

— Наоколо гъмжи от тях — отговори му Накса. — Просто търсят да убият нещо.

— Би ли могъл да заловиш някое? Разбира се, без да ти стори нещо лошо.

— Все още не се е родил звярът, който ще ми направи нещо — изсумтя Накса презрително и тръгна навън.

Потънали дълбоко в собствените си мисли, всички мълчаливо зачакаха Накса да се върне. Джейсън нямаше какво повече да им каже. Ще направи още нещо — за последно, за да се опита да ги убеди във фактите, а после всеки ще трябва сам да си извади заключението

Контактърът се завърна бързо с едно летящо жило, привързал единия му крак за кожена каишка. То пляскаше с криле и пищеше, докато го внасяше.

— В средата на залата, далеч от всички — каза му Джейсън. — Можеш ли да накараш този звяр да седне на нещо и да не пляска така с криле?

— Може на ръката ми — каза той и дръпна летящата твар така, че тя се вкопчи отгоре на ръкавицата му. — Нали така го хванах.

— Съмнява ли се някой, че това е истинско летящо жило? — попита Джейсън. — Искам да се уверя, че никой не подозира някаква измама тук.

— Истинско е — заяви Бруко. — Оттук подушвам отровата в ноктите по крилата му. — И той посочи към тъмните следи по кожата, където бе капнала течността. — Ако тя прояде ръкавиците, той е труп.

— Значи сме еднородни, че е истинско — продължи Джейсън. — Истинско и смъртоносно, и теорията ми ще се потвърди единствено ако вие, хората от града, можете да се приближите до него като Накса.

При тези думи те машинално се отдръпнаха, тъй като знаеха, че летящото жило е равнозначно на смъртта. И преди, и сега, и за в бъдеще. Нима може да се промени един природен закон? Мета отговори от името на всички.

— Ние... не можем. Този човек тук живее в джунглата, сам той е като животно. Някак си се е научил да се доближава до тях. Но не можеш да очакват същото и от нас.

Джейсън заговори бързо, за да не даде възможност на контактъра да отвърне на обидата.

— Напротив. В това се крие смисълът. Ако не изпитвате омраза към звяра и не очаквате да ви нападне — той няма да ви нападне. Мислете за него като за същество от друга планета, като за нещо съвсем безвредно.

— Не мога. Това е истинско летящо жило.

Докато разговаряха, Бруко пристъпи напред, вторачил поглед в кацналото върху ръкавиците създание. Джейсън даде знак на въоръжените мъже да не стрелят. Бруко спря на безопасно разстояние и продължи да гледа втренчено летящото жило. То неспокойно размаха ципестите си крила и изсъска. На всеки един от огромните му, отровни нокти по крилата се събра по капка отрова. В командната зала цареше мъртва тишина.

Бруко бавно вдигна ръка. Протегна я внимателно над животното. После ръката му се спусна леко, потърка за миг главата на летящото жило и отново се прибра до тялото. Животното само се размърда при докосването и това беше всичко.

Разнесе се дружна въздишка, тъй като тези, които несъзнателно бяха притаили дъх, можеха да дишат отново.

— Как го направи? — едва промълви Мета.

— Хmmm, кое? — попита на свой ред Бруко, който явно излизаше от унеса си. — О, дете пипнах онова нещо ли. Много лесно всъщност. Просто си казах, че е едно от учебните средства, които използвам, реалистичен и безвреден двойник. През цялото време мислех единствено за това и успях.

Той погледна надолу към ръката си, а после отново към летящото жило.

— А то не е учебно средство, както знаете. — Сега гласът му беше по-тих, като че ли идеше някъде отдалеч. — Истинско е. Смъртоносно. Чужденецът има право. Има право във всичко, което каза.

Успехът на Бруко послужи като пример и Кърк тръгна към животното. Вървеше вдървено, все едно отиваше на екзекуция, а по неподвижното му лице се стичаха струйки пот. Но той вярваше, не допускаше мислите му да се отправят към летящото жило и успя да го докосне, без то да му стори нещо.

Мета се опита, но не можеше да потисне ужаса, който то предизвикваше у нея, когато го приближаваше.

— Опитвам се и наистина ти вярвам сега... но просто не мога да го направя.

Скоп изрева, когато всички се обърнаха към него, извика, че всичко било някакъв номер, и трябваше да го повалят в безсъзнание, когато налетя на стрелците.

На Пиръс бе настъпило прозрение.

28.

— Ами сега какво да правим? — попита Мета. Гласът ѝ бе тревожен, неуверен. Тя изразяваше мислите на всички пирийци в залата, както и на хилядите, които гледаха по видеофоните си.

— Какво ще правим?. — Те се обръщаха към Джейсън и чакаха отговор. За момент бяха забравили разногласията си. И хората от града, и стрелците с полунаведените арбалети бяха вперили очаквателно поглед в него. Този чуждоземец бе объркал и променил стария свят, който познаваха, и ги бе изправил пред един по-нов и по-необикновен свят с незнайни проблеми.

— Почакайте — вдигна той ръка. — Аз не съм доктор по социалните злини. Не възнамерявам да се мъча да лекувам тази планета, гъмжаща от мускулести и скорострелни бойци. Просто досега все успях да се измъкна на косъм, а по закона за средната аритметична стойност би трябвало да съм умрял поне десет пъти.

— Дори и да е вярно всичко, което казваш, Джейсън — намеси се Мета, — все пак ти си единственият човек, който може да помогне. Как ще изглежда бъдещето?

Останал внезапно без сили, Джейсън се отпусна в креслото на пилота. После се озърна и погледна към наобиколилите го хора. Те изглеждаха искрени. Дори май никой на бе забелязал, че той вече не държи ръката си на бутона на помпата. Поне за момента войната между града и селото бе забравена.

— Ще ви кажа до какви изводи стигнах — отговори Джейсън, докато се наместваше на креслото, за да намери по-удобно положение за изтерзаното си тяло. — Доста мислих през последните един-два дни, докато търсих отговора. Най-първото нещо, което разбрах, бе, че няма логично решение, идеално за всички. Боя се, че отколешната мечта за лъва, който ляга до агнето, е неосъществима на практика. Просто лъвът се сдобива неочаквано бързо с обяд. Идеалният изход за вас сега, след като всички знаете истинските причини за неволите си, би бил да съборите периметъра и хората от града и гората да заживеят

заедно и да се заобичат като братя. Същата трогателна картинка, като онази с лъва и агнето. И положително ще завърши по същия начин. Все някой ще се сети колко мръсни са всъщност груберите или пък колко тъпи са боклукчиите и наново ще завалят трупове. Битката ще се разрасне и победителите ще бъдат изядени от дивата природа, която ще нахлуе през неохранявания периметър. Не, отговорът не е толкова лесен.

Докато го слушаха, пирийците си дадоха сметка къде се намират и се заоглеждаха неспокойно. Пазачите вдигнаха арбалетите си, а затворниците навъсено отстъпиха към стената.

— Нали виждате какво искам да кажа? — попита Джейсън. — Доста бързичко стана, а?

Всички малко се позасрамираха от своята прибързана реакция.

— Ако искаме да намерим някакъв сносен план за бъдещето, не може да не се съобразяваме с инерцията. Поне с духовната инерция. Едно е да знаете на теория, че нещо е вярно, съвсем друго е да се убедите в това на практика. Варварските религии на примитивните светове не съдържат и зрънце научност, и въпреки това претендират, че могат да обяснят всичко. Ако на един от тези диваци обаче му се отнемат всичките логически основания за убежденията му, той не спира да вярва. Тогава започва да нарича погрешните си убеждения „вяра“, защото си знае, че са правилни. А си знае, че са правилни, тъй като има вяра. Такъв е неразрушимият кръг на фалшивата логика и той не може да бъде променен. Всъщност това не е нищо друго, освен духовна инерция. Да мислиш, че „което си е било“, ще продължава „да бъде“. И да не желаш да разчупиш старите рамки на начина си на мислене.

Неприятности ще ни създава не само духовната, но и културната инерция. Някои от вас в тази зала вярват на моите изводи и желаят да се променят. Но ще се променят ли всичките ви хора? Ами тези, които не мислят, които са сковани от навиците и рефлексите си и знаят, че ще я карат както досега? Те ще спъват всичките ви планове, всичките ви опити да се развивате въз основа на новите ви познания.

— Значи всичко е напразно, за нашия свят няма никаква надежда? — попита Рес.

— Не съм казал такова нещо — отвърна Джейсън. — Просто твърдя, че вашите беди няма да свършат само с една пренастройка на

съзнанието ви. За вашето бъдеще виждам три насоки на развитие и е възможно и трите да вървят заедно.

Първата... и най-добрата... ще бъде сливането на пирийците от града и от селото в една-единствена човешка общност, каквато са били първоначално. Сега и двете групи са непълни и всяка притежава нещо, от което другата се нуждае. Тук, в града, вие владеете науката и връзката с останалата част на галактиката. Но водите убийствена война. А там, в джунглата, вашите първи братовчеди живеят в мир с природата, но им липсват лекарствата и другите плодове на научното познание, както и всякакъв културен контакт с останалото човечество. Ще трябва да се приобщите един към друг и да се възползвате от контакта си. Същевременно ще трябва да забравите предразсъдъците и омразата си едни към други. Това може да стане само извън града, далеч от войната. Всеки от вас, който е способен на това, би трябвало да излезе доброволно, понесъл със себе си частица от познанието, което трябва да се сподели. Няма да ви се случи нищо лошо, ако искрено вярвате в това. И ще се научите да живеете с тази планета, а не срещу нея. Накрая ще се появят цивилизовани общности, които няма да са нито от „грубери“, нито от „боклукчи“. А от пирийци.

— Ами какво ще стане с нашия град тук? — попита Кърк.

— Той ще си остане на мястото... и вероятно ни най-малко няма да се промени. В началото ще имате нужда вашият периметър и защитните му съоръжения да пазят живота ви, докато хората напускат града. Той ще просъществува и след това, тъй като ще се намерят и такива, които няма да можете да убедите. Те ще останат вътре, ще се бият и най-вероятно ще загинат. Може би ще постигнете по-голям успех при обучението на децата им. А какъв ще бъде окончателният край на града, нямам никаква представа.

Замислени за бъдещето, всички се умълчаха. На пода Скоп изохка, но не помръдна.

— Дотук станаха две насоки — каза Мета. — А третата?

— Третата възможност е собственият ми съкровен план — усмихна се Джейсън. — И се надявам, че ще намеря достатъчно сподвижници. Ще си взема парите и всичките ще ги хвърля, за да оборудвам най-хубавия и най-модерен космически кораб с всевъзможни оръжия и научна апаратура. След това ще потърся доброволци сред пирийците, които да дойдат с мен.

— С каква цел? — сбърчи вежди Мета.

— Не с благотворителна. Очаквам да си възвърна вложеното, и то неколkokратно. Виждате ли, след изминалите месеци в никакъв случай не мога да се захвана с предишния си занаят. Не само защото сегашното ми финансово състояние го превръща в загуба на време, но защото ми се струва, че вече би ме отегчил до смърт. На Пиръс има нещо, което — ако оживееш — повече не ти позволява да предпочетеш по-спокойния живот. Тъй че бих желал да се сдобия с кораба, за който говорих, и да се заема с откриването на нови светове. Има хиляди планети, на които биха искали да се заселят хора, само че първата среща с тях винаги е малко бурна и тежка за обикновените заселници. Сега можете ли да си представите някоя планета да ви се опре на вас, пирийците, след всичко, което сте научили тук? И нима това няма да ви достави удоволствие?

Не е само удоволствието обаче. Вие, хората в града, сте настроени за неспирни, смъртноопасни военни действия. И сега трябва да избирате или да заживеете занапред сравнително мирно, или пък да останете в града и да продължите безсмислената и глупава война. Предлагам третата възможност заради занаята, който владееете най-добре, тъй като тя би ви позволила в същото време да го съчетаете с нещо полезно. Това са възможностите. Всеки трябва да решава сам за себе си.

Преди да успее да получи някакъв отговор, Джейсън усети смъртоносна болка около гърлото си. Скоп се бе свестил и се бе надигнал от пода. С един замах той бе смъкнал Джейсън от креслото и сега го държеше за врата и го душеше. Въоръжените мъже се опитаха да стрелят, но се отказаха, за да не засегнат Джейсън.

— Кърк! Мета! — дрезгаво извика Скоп. — Хващайте pistolетите! Отворете люковете... нашите хора ще дойдат, убийте проклетите грубери и лъжите им!

Джейсън се мъчеше да разтвори пръстите, които задушаваша живота в него, но това бе все едно да дърпаш извити стоманени пръчки. Той не можеше да говори, а кръвта бучеше в ушите му и удавяше мислите му. Сега вече всичко бе свършено и той бе загубил. Те ще се изколят един друг в кораба и Пиръс ще продължи да бъде свят на смъртта, докато загинат всички.

Мета се хвърли като развита пружина напред и арбалетите изсвистяха. Една стреля я улучи в крака, а друга се забодде над лакътя ѝ. Ранеха я още докато скачаше, а инерцията ѝ я пренесе в другия край на залата при сънародника ѝ и умиращия чуждоземец.

Тя вдигна здравата си ръка и замахна, нанасяйки саблен удар.

Улучи с все сила бицепса на Скоп, ръката му се сви в спазъм и се отдели от гърлото на Джейсън.

— Какво правиш! — изумено извика пириецът на раненото момиче, което политна към него. Все още стиснал Джейсън с другата си ръка, той я блъсна встрани. Тя не отговори. Вместо това нанесе втори удар, съвсем силен и истински и този път дланта ѝ се стовари върху гръкляна на Скоп и го премаза. Той пусна Джейсън, строполи се на земята и започна да повръща и да се задушавя.

Джейсън видя развръзката като през мъгла, почти загубил съзнание.

Скоп с мъка се изправи на крака, обърнал изпълнените си с болка очи към приятелите си.

— Грешиш — каза Кърк. — Недей!

Раненият издаваше по-скоро животински, а не човешки звуци. Хвърли се към pistolетите в другия край на залата и арбалетите изсвириха като струни на смъртта. Тялото му се плъзна върху оръжията, ръката му ги разпиля, но той вече беше мъртъв.

Когато Бруко отиде при Мета да ѝ помогне, никой не му попречи. Джейсън поемаше отново въздух в дробовете си, вдишвайки живота. Стъкленото око на визъора разнесе случилото се из целия град.

— Благодаря ти, Мета... че разбра... и че ми помогна. — Джейсън с мъка изговаряше думите.

— Ти имаше право, Джейсън, а Скоп сгреши — каза тя. Гласът ѝ потрепера за секунда, когато Бруко дръпна украшения с перо горен край на стоманената стрела и я измъкна от ръката ѝ. — Аз не мога да остана в града, само хора като Скоп са способни на това. Но се боя, че и в гората не мога да отида — сам видя колко се изложих с летящото жило. Ако нямаш нищо против, бих желала да дойда с тебе. Много бих искала това.

Джейсън изпитваше болка, когато говореше, затова само се усмихна, но тя разбра отговора му.

Кърк гледаше тъжно към тялото на мъртвия.

— Сгреши — но знам какво е изпитвал. Аз не мога да напусна града — поне не веднага. Все някой ще трябва да ръководи нещата, докато се извършват промените. Корабът ти е добра идея, Джейсън, едва ли ще ти липсват доброволци. Но се съмнявам дали ще убедиш Бруко да дойде с тебе.

— В никакъв случай — отсече Бруко, без да вдига поглед от турникета, който стягаше. — Точно сега на Пиръс има достатъчно работа. Да се изучи целият този животински свят, сигурно съвсем скоро тук ще се струпат всички еколози на галактиката. Но аз ще съм ги изпреварил.

Кърк бавно се запъти към екрана, който показваше града. Никой не се опита да го спре. Той погледна към сградите, към дима, който все още се виеше над периметъра, и към безкрайната зелена шир на джунглата, която се простираше отвъд.

— Ти промени всичко, Джейсън. Сега не можем да го разберем, но Пиръс никога вече няма да бъде такъв, какъвто беше преди идването ти. За добро или за зло.

— За добро, по дяволите, за добро — изграчи Джейсън и разтърка нараненото си гърло. — А сега си подайте ръка и сложете край на тази война, за да могат хората наистина да ви повярват.

Рес се обърна, поколеба се за миг и протегна ръка към Кърк. Сивокосият пириец също почувства отвращение, че ще трябва да се докосне до един грубер — поради спомена за цял един живот, изпълнен с погнуса.

Все пак си стиснаха ръцете, тъй като и двамата бяха силни мъже.

Източник: <http://bezmonitor.com> (през <http://sfbg.us>)

Издание:

Хари Харисън. Свят на смъртта I

Роман

Издателска къща „Галактика“ — Варна, 1992

Библиотека „Галактика“, №112

Преведе от английски: Катя Манчева

Редактор: Светлана Иларионова

Художник: Деян Веков

Художествен редактор: Боян Янев

Компютърен макет: Петър Петров

Коректор: Тошка Начева

Американска, първо издание

Дадена за печат на 17.07.1992 г.

Излязла от печат месец август 1992 г.

Формат 70/100/32. Изд. №2393

Печатни коли 15. Издателски коли 9,72. Цена 13,50 лева

ISBN — 954–418–038–9

Издателска къща „Галактика“ — Варна

ДФ „Абагар“ — В. Търново

© Катя Манчева, преводач, 1992

© Деян Веков, рисунка на корицата, 1992

c/o Jusautor, Sofia

Harry Harrison. Deathworld

© 1960 by Harry Harrison

All rights reserved

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.